DONDERDAG 26 MAART 2009

VOORZITTER: LUISA MORGANTINI

Ondervoorzitter

1. Opening van de vergadering

(De vergadering wordt om 10.00 uur geopend)

2. Voedselverstrekking aan de meest behoeftigen in de Gemeenschap (wijziging van de "integrale GMO"-verordening) (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0091/2009) van Czesław Adam Siekierski, namens de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling, over de voedselverstrekking aan de meest behoeftigen in de Gemeenschap (COM(2008)0563 – C6-0353/2008 – 2008/0183(CNS)).

Czesław Adam Siekierski, *rapporteur.* – (*PL*) Mevrouw de Voorzitter, we discussiëren vandaag over een uiterst belangrijk onderwerp, namelijk het programma voor voedselverstrekking aan de meest behoeftigen in de Gemeenschap. Het is belangrijk omdat het miljoenen mensen betreft die in armoede leven en op bijzondere hulp zijn aangewezen. Wij steunen het voorstel van de Europese Commissie om de begroting met tweederde te verhogen, van 305 miljoen euro tot bijna 500 miljoen euro per jaar, en het aantal producten uit te breiden die in het kader van dit programma worden uitgereikt.

Dit programma biedt uiteraard geen oplossing voor de problemen van ondervoeding en armoede onder de burgers van de Gemeenschap, maar het kan er wel toe bijdragen deze problemen te verlichten. Wij zijn tegen het voorstel voor een onmiddellijke invoering – ik herhaal: een onmiddellijke invoering – van medefinanciering uit de nationale begrotingen, omdat dit tot gevolg zou kunnen hebben dat sommige landen in beperktere mate of helemaal niet meer aan het programma deelnemen. Het gaat daarbij met name om landen waar het inkomen per hoofd laag is en die kampen met begrotingsproblemen. Dit is des te belangrijker vanwege de huidige economische crisis. Ik denk dat de Raad er wel in zal slagen om ten aanzien van deze kwestie een compromis uit te werken.

Wij staan ook achter het voorstel dat levensmiddelen die bestemd zijn voor verstrekking in het kader van het programma, uit de Europese Unie moeten komen. Het moeten zoveel mogelijk voedingsmiddelen van lokale oorsprong zijn, wat betekent dat we de lokale voedselproducenten steunen door de vraag te versterken. We zullen er ook voor zorgen dat de uitgereikte voedingsmiddelen van goede kwaliteit zijn.

Er is heel wat te doen geweest over de rechtsgrondslag van het programma. Zoals bekend hebben de juridische diensten van de Raad het standpunt van de Commissie aangevochten. De commissaris kan in deze kwestie op de steun van het Parlement rekenen. Ik deel het standpunt van de Commissie dat er duidelijke prioriteiten moeten worden vastgesteld en een planning op lange termijn nodig is. De verlenging van het programma met drie jaar zal bijdragen tot een doeltreffender besteding van de beschikbare middelen.

Door dit verslag aan te nemen zou het Parlement een positief signaal naar de burgers doen uitgaan. De EU verleent hulp aan de armste landen van Afrika, en daar staan we natuurlijk achter, maar de Unie moet ook aan de eigen burgers denken. Het voedselprogramma voor de meest behoeftigen in de Europese Unie zorgt er, net als het schoolmelk- en schoolfruitprogramma, voor dat de houding ten opzichte van de EU en het gemeenschappelijk landbouwbeleid, die in het verleden door zo velen zijn gehekeld, langzamerhand verandert. Onze burgers moeten weten dat het voedsel dat ze krijgen afkomstig is van EU-programma's en EU-middelen.

Met dit programma bevestigt de EU dat zij zich verantwoordelijk voelt voor haar meest behoeftige burgers. Tot deze groep behoren voornamelijk daklozen, probleemgezinnen, werklozen, alleenstaande ouders, migranten, asielzoekers en mensen op leeftijd of met een laag inkomen. Vaak zijn dit mensen met een handicap, of ook kinderen.

Hierbij moet er op worden gewezen dat de politieke omwentelingen in de landen die recent tot de EU zijn toegetreden hebben geleid tot aanzienlijke inkomensverschillen binnen de samenleving. In enkele van deze landen worden de verschillen in inkomen en levensstandaard zelfs alleen maar groter. Vooral gezinnen uit

kleine steden en plattelandsbewoners hebben met armoede te kampen. Het aantal mensen dat niet kan voorzien in de basisbehoeften neemt toe.

Er is sprake van een zekere impasse binnen de Raad, waar iedereen zit te wachten op het standpunt van het Parlement, en ik ben ervan overtuigd dat de Tsjechische Republiek, die momenteel het voorzitterschap bekleedt, er door de goedkeuring van mijn verslag toe zou worden aangezet de discussie te heropenen en een compromis in de Raad te vinden. Laten we hopen dat de wetgevende werkzaamheden in mei of juni van dit jaar zullen worden afgerond. Ik zou de landen die niet aan het programma deelnemen, willen aanmoedigen dit alsnog te doen. Tot slot wil ik, namens de miljoenen inwoners die van het programma profiteren, de liefdadigheidsorganisaties die de levensmiddelen uitreiken, en ook namens mijzelf dank zeggen aan alle leden van het EP, en niet alleen aan diegenen die mijn verslag hebben gesteund.

Mariann Fischer Boel, *lid van de Commissie.* – (EN) Mevrouw de Voorzitter, voordat ik inhoudelijk op het voorstel inga, wil ik graag de rapporteur, de heer Siekierski, en de leden van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling hartelijk danken voor hun werk aan dit verslag.

Om te beginnen wil ik graag het debat van vandaag in de juiste context plaatsen, want dit voorstel gaat niet over wetsartikelen, politieke macht of beloften, maar over mensen. Miljoenen Europeanen zijn getroffen door de moeilijke economische tijden en door de snelle stijging van de voedselprijzen sinds 2007. Voor meer mensen dan we denken is het gebrek aan goed voedsel een dagelijkse zorg. 43 miljoen Europeanen hebben niet genoeg geld om eens in de twee dagen een maaltijd met vlees, kip of vis te eten. Dat is een veelzeggend cijfer, denk ik.

Het programma voor de meest behoeftigen is bestemd voor de groepen mensen in onze maatschappij die voedselhulp nodig hebben: mensen die zich zorgen maken of ze hun kinderen de volgende dag kunnen voeden, mensen die niet nadenken over wat ze 's avond zullen eten, maar zich afvragen of ze überhaupt iets te eten zullen hebben, mensen die nooit in restaurants komen, behalve het *Resto du Cœur*.

Met meer dan dertien miljoen behoeftigen die van het programma profiteren, met negentien deelnemende lidstaten en met de stabiele voorraad interventieproducten heeft dit programma duidelijk laten zien wat het waard is. Het Parlement zag dat al in 2006 in, toen het de Raad en de Commissie opriep het programma een permanente basis te geven voor de toekomst en de verstrekking van levensmiddelen te verbreden, zonder het te beperken tot de productie waar interventie voor geldt.

Ik ben verheugd dat het verslag van de heer Siekierski de aanpak van de Commissie onderschrijft en ermee instemt dat het vereist is het programma binnen het gemeenschappelijk landbouwbeleid te houden. Dit is bijzonder belangrijk in een tijd waarin sommigen beweren dat mensen voeden niets te maken heeft met ons landbouwbeleid.

Tot nu toe is het programma uitsluitend met de gemeenschapsbegroting gefinancierd. Ons voorstel omvat nu ook medefinanciering. Dat is een wezenlijke verandering, maar ik geloof dat dit een fundamentele verbetering van de regeling is. Medefinanciering zal het totaal van beschikbare middelen voor deze maatregelen beter in evenwicht brengen met de werkelijke behoeften, lidstaten aanmoedigen meer verantwoordelijkheid te nemen bij het beheer van het programma en is ook een manier om het cohesie-element te versterken, aangezien cohesielanden minder medefinanciering zullen hebben.

Tegelijkertijd ben ik het ermee eens dat we niet het risico moeten nemen dat lidstaten zich uit de regeling terugtrekken. Daarom hebben we een geleidelijke invoering van medefinancieringspercentages voorgesteld ter handhaving van het verschil tussen de cohesielidstaten en de niet-cohesielidstaten.

Ik ben het ermee eens dat we meer moeten doen om de voedselkwaliteit van de verstrekte voedingsmiddelen te garanderen. Zoals de rapporteur heeft beschreven, kan dit betekenen dat de voorkeur uitgaat naar verse, plaatselijke producten. Het is echter niet juist buitenlandse producten of producten van buiten de Europese Unie te weren, zoals u in uw verslag voorstelt. Dat zou bijkomende en ingewikkelde controles met zich meebrengen. Het zou kunnen worden opgevat als een signaal van protectionisme van de EU en zou zelfs vraagtekens kunnen oproepen bij onze WTO-partners. Niettemin zal de grote meerderheid van het verstrekte voedsel in werkelijkheid in de Europese Unie worden geproduceerd, hoofdzakelijk via interventievoorraden en hoogstwaarschijnlijk via de aanbestedingen die we nu aan het voorbereiden zijn, met name in de zuivelsector.

Aangezien liefdadigheidsinstellingen sterk betrokken zijn in de regeling, biedt ons voorstel de mogelijkheid de kosten van het vervoer en de administratieve kosten van de ngo's te vergoeden. U stelt voor om ook opslagkosten te vergoeden. Ik sta geheel achter dit idee, maar ben het niet eens met uw suggestie om de

vergoedingspercentages door de lidstaten vast te laten stellen. We moeten hetzelfde maximumpercentage toepassen voor alle deelnemende landen, niet in de laatste plaats om ervoor te zorgen dat het programma efficiënt blijft en dat voedselverstrekking centraal blijft staan.

Tot slot wil ik onderstrepen dat de Raad de uitslag van het debat en de stemming van vandaag afwacht voordat het zijn besprekingen vervolgt. Ik hoop dat de ministers de wachttijd op zinvolle wijze hebben ingevuld. En daarom moet het debat van vandaag een duidelijke boodschap overbrengen: laten we hen die in de rij staan voor een kop soep of op het volgende voedselpakket wachten niet vergeten. Dus wacht niet te lang! We moeten deze voedselhulpregeling een permanente basis geven voor de toekomst.

Florencio Luque Aguilar, rapporteur voor advies van de Commissie regionale ontwikkeling. – (ES) Mevrouw de Voorzitter, de economische crisis die Europa nu doormaakt zal tot gevolg hebben dat het aantal mensen dat onder de armoededrempel leeft de eerstvolgende jaren zal toenemen. Dat aantal ligt nu al op 80 miljoen, ofwel 16 procent van de wereldbevolking.

Bij een dergelijk crisisscenario is het van fundamenteel belang dat we de voedselverstrekking aan de meest behoeftigen onder ons kunnen voortzetten. Nu is het zo dat de interventievoorraden geleidelijk aan zijn opgegeven, en daarmee verdwijnt ook een instrument dat tot op heden een heel nuttige rol heeft gespeeld bij de voedselverstrekking aan de armste bevolkingsgroepen. Diezelfde interventievoorraden garandeerden tegelijkertijd stabiele prijzen voor de Europese producenten.

Het zou een goede zaak zijn als het nieuwe hulpprogramma voor de armsten ook zou dienen als afzetmogelijkheid voor de landbouwproductie. Dat zou bovendien meehelpen om de ontvolking van plattelandsgebieden tegen te gaan.

In het voorstel van de Europese Commissie wordt niet verplicht gesteld dat al de voedingsmiddelen voor dit programma uit de Gemeenschap afkomstig zijn. De Commissie meent dat een dergelijke eis strijdig zou zijn met de normen van de Wereldhandelsorganisatie. Ik wil de Commissie er echter graag op wijzen dat een land als de Verenigde Staten maar liefst 67 procent van de landbouwbegroting reserveert voor voedselprogramma's ten behoeve van de armste bevolkingsgroepen. Die programma's zijn dus ook een vorm van preferentiële steun aan de eigen landbouwers en veetelers.

Het zojuist genoemde percentage steekt schril af tegen de kosten die met het nieuwe communautaire programma gemoeid zouden zijn: slechts 1 procent van de begroting van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Agnes Schierhuber, *namens de PPE-DE-Fractie.* – (*DE*) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, geachte collega's, ook ik wil graag de heer Siekierski hartelijk danken voor zijn verslag en daarbij opmerken dat hij werkelijk uitstekend werk heeft verricht.

Inmiddels bestaat in de Europese Unie al meer dan twee decennia een programma voor de verstrekking van voedingsmiddelen aan de meest behoeftigen. Zo konden bijvoorbeeld in 2006 ongeveer dertien miljoen mensen uit vijftien lidstaten door verschillende hulpmaatregelen worden ondersteund. Voor mij vormt dit programma een belangrijke bijdrage aan de instandhouding en bevordering van de solidariteit binnen onze Europese Gemeenschap, wat zowel de commissaris als de rapporteur ook hebben gezegd. Naar mijn mening is en blijft de EU niet slechts een economische gemeenschappelijke markt, maar vooral ook een gemeenschap van gedeelde waarden en solidariteit. Ook in de zin van een moderne ecosociale markteconomie met de drie zuilen economie, ecologie en sociale zaken – die alle drie even belangrijk zijn, zodat alle lidstaten aan dit programma kunnen deelnemen – steun ik de mening van de rapporteur dat de financiering voor 100 procent door de Europese Unie moet worden overgenomen, zoals tot nu toe steeds het geval is geweest.

Graag wil ik in het bijzonder benadrukken dat het weliswaar belangrijk is dat hiervoor hoofdzakelijk producten worden gebruikt die in de Gemeenschap zijn geproduceerd, maar dat de hulp niet daartoe beperkt mag blijven, indien er behoefte is aan producten van buiten de Gemeenschap.

Tot slot ben ik persoonlijk van mening dat we moeten vasthouden aan de idee dat het niet meer dan vanzelfsprekend is dat we de armsten onder de armen helpen voor zover dat in onze mogelijkheden ligt. Ik hoop van harte, zoals de commissaris ook heeft gezegd, dat een grote meerderheid vandaag instemt met dit verslag, zodat we de Raad ook echt een signaal geven.

María Isabel Salinas García, namens de PSE-Fractie. – (ES) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, beste collega's, ik wil om te beginnen de rapporteur gelukwensen. We zijn het met betrekking tot dit programma op veel punten met hem eens. Verder mogen we iedereen die eraan meegewerkt heeft

gelukwensen: in tijden van crisis is het van fundamenteel belang dat we een programma als het onderhavige – een programma dat beslist een positieve sociale impact heeft – voortzetten.

We volgen hier de raadplegingsprocedure, maar het is toch van belang dat het Europees Parlement in deze onzekere tijden vanuit Brussel en Straatsburg een signaal uitzendt om duidelijk te maken dat we ons niet uitsluitend bezig houden met het herstel van het financieel systeem, maar dat we ook terdege beseffen dat het sociaal beleid – inzonderheid de programma's voor de meest behoeftigen – moet worden uitgebreid.

We moeten dit programma voor voedselverstrekking blijven zien als een onderdeel van het gemeenschappelijk landbouwbeleid – op dat punt zijn we het met de Commissie eens – , en wel omdat de Europese landbouw een sterke sociale roeping heeft, omdat het een goed functionerend instrument is, en omdat het meer dan ooit van belang is dat het blijft functioneren.

Net als de rapporteur, is ook de sociaaldemocratische fractie tegen het idee om voor dit programma cofinanciering door de Europese Unie en de lidstaten voor te schrijven. Dat zou neerkomen op discriminatie tussen de lidstaten op grond van hun welvaart, met als mogelijk gevolg dat het programma in de allerarmste landen niet gerealiseerd zou kunnen worden.

We begrijpen niet dat de Commissie nu juist op dit moment, nu er aan deze hulp het meeste behoefte is, geld wil besparen op het meest sociale onderdeel van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, zeker niet als je bedenkt dat er elk jaar een begrotingsoverschot op de landbouwbegroting is.

Voor ons is het van fundamenteel belang dat dit programma geheel uit gemeenschapsfondsen wordt gefinancierd. Wij willen garanderen dat dit programma in elk land, en dan zeker de armste, wordt uitgevoerd. De 43 miljoen mensen die voor hulp uit hoofde van dit programma in aanmerking zouden kunnen komen verlangen dat wij meer doen; we mogen dus onder geen beding op deze begrotingspost beknibbelen. We zijn vóór soberheid – maar niet ten koste van de meest behoeftigen.

Om te garanderen dat de hulp bij de burgers van alle lidstaten terecht komt, moet het programma alle schakels van de voedselverstrekkingsketen bestrijken. Daarom heeft de sociaaldemocratische fractie – die mij heeft aangewezen als schaduwrapporteur – een amendement ingediend, waarin we voorstellen om al de met de verstrekking verband houdende kosten, van de transport- en opslagkosten tot de administratieve kosten, via gemeenschapsmiddelen te dekken.

We zijn het ook met de rapporteur eens dat de voedingsmiddelen bij voorkeur uit de gemeenschap afkomstig moeten zijn en van goede kwaliteit. Dat sluit aan bij het standpunt dat het Parlement heeft aangenomen met betrekking tot vergelijkbare programma's, zoals het programma voor het verdelen van fruit op scholen, waarover we hier in dit Parlement onlangs hebben gesproken.

Dat was alles – hartelijk dank. Ik hoop dat de Commissie rekening zal houden met het standpunt van dit Parlement en – vooral – dat ze dit plan zo snel mogelijk in de Europese Unie zal realiseren.

Willem Schuth, namens de ALDE-Fractie. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, geachte mevrouw de commissaris, geachte collega's, ten eerste wil ik duidelijk stellen dat de voedselverstrekking aan de meest behoeftigen, juist in deze economisch moeilijke tijden, voor mij niet ter discussie staat in de aanstaande stemming over het verslag van de heer Siekierski. Daarom wil ik ook meteen aan het begin duidelijk maken dat het niet eenvoudig was een gezamenlijke lijn binnen onze fractie te vinden. Ik respecteer daarom ook de persoonlijke beslissing van iedere collega binnen onze fractie die daarvan wil afwijken en niet instemt met de door ons geplande verwerping van het verslag.

Waarom kan ik niet instemmen met het resultaat van de stemming in de commissie in deze vorm? Daarvoor bestaan een aantal redenen, die niets, maar dan ook niets, te maken hebben met de hulp voor de meest behoeftigen in de Europese Unie in deze economisch moeilijke tijden. Integendeel, de door mijn collega Niels Busk namens de ALDE-Fractie ingediende, maar helaas niet aangenomen amendementen hadden tot doel het bestaande systeem te voorzien van een fundament voor de toekomst. Het huidige systeem is een anachronisme uit de tijd van agrarische overproductie, die gelukkig tot het verleden behoort. Dankzij de succesvolle ontkoppeling van de rechtstreekse betalingen zijn de interventievoorraden in de afgelopen jaren continu kleiner geworden, zodat tegenwoordig tot 85 procent van de voedingsmiddelen op de vrije markt moeten worden aangekocht.

Echter, hierdoor is de aard van het programma wezenlijk veranderd en is de band met het landbouwbeleid verloren gegaan. Aangezien we in dat geval met een sociaal programma te maken hebben, moeten we daarvoor een bijbehorende rechtsgrondslag creëren. Op dit punt delen wij de inschatting van de Juridische

dienst van de Raad, die in plaats van artikel 37 van het EG-Verdrag over het gemeenschappelijk landbouwbeleid uitsluitend artikel 308 als rechtsgrondslag voor mogelijk acht. Anders zou het duidelijk gaan om ingrijpen in de nationale bevoegdheden van de lidstaten. Gezien het feit dat onze amendementen niet zijn aangenomen, kan de enige oplossing alleen een nieuw voorstel van de Commissie zijn, waarbij de Commissie ook rekening moet blijven houden met het beginsel van de cofinanciering, aangezien alleen ter plaatse het nut van dergelijke programma's adequaat kan worden beoordeeld.

Andrzej Tomasz Zapałowski, namens de UEN-Fractie. – (PL) Mevrouw de Voorzitter, in de Europese Unie hebben we momenteel te maken met toenemende sociale ongelijkheden. Er zijn miljoenen mensen die in armoede leven, en dit aantal neemt met de dag toe. Dit ondanks het feit dat de socialisten in de Gemeenschap en in vele lidstaten sinds jaren aan de macht zijn, terwijl armoede en ongelijkheid zogenaamd tot hun aandachtsgebieden behoren. De EU zelf werd voorgesteld als regio van algemene welvaart. Vele mensen waren naïef genoeg om dit te geloven, maar nu wordt het tijd om de waarheid onder ogen te zien.

We moeten diegenen in Europa helpen die de problemen van armoede en uitsluiting niet op eigen kracht kunnen oplossen. Het gaat om vele betrokkenen in de oude lidstaten van de EU en om nog meer in de nieuwe. Naast de destructieve gevolgen van de economische crisis zien we inmiddels ook de resultaten van de kolonialistische manier waarop de oude EU-landen in het verleden met ondernemingen en banken in de nieuwe lidstaten zijn omgesprongen. Nog steeds worden arbeidsplaatsen vernietigd, zoals in de scheepsbouw, die in Polen inmiddels kapot is gegaan.

Het uitstekende verslag van mijnheer Siekierski gaat over het verstrekken van levensmiddelen aan de meest behoeftigen. Ik ben het helemaal met hem eens dat de hulp voor behoeftigen door de Gemeenschap als geheel moet worden gefinancierd en dat de levensmiddelen uitsluitend uit EU-landen moeten komen. De hulp moet ten goede komen aan weeshuizen, daklozencentra en hongerige schoolkinderen en dient hoofdzakelijk door de lokale overheden te worden verstrekt, omdat zij het beste weten wat en hoeveel er nodig is.

Witold Tomczak, *namens de IND/DEM-Fractie*. – (PL) Mevrouw de Voorzitter, het voedselhulpprogramma is in deze tijd van essentieel belang. Zoals de rapporteur heeft geschreven, waren in 2006 alleen al in de EU-25 43 miljoen mensen ondervoed en dreigden 79 miljoen mensen in armoede te geraken, wat neerkomt op meer dan 20 procent van de totale bevolking van de EU. Eén op de zes behoeftigen heeft hulp ontvangen uit het programma. We hebben dus te maken met een ernstig probleem, en het fenomeen van de armoede is met de recente uitbreidingen nog erger geworden.

De statistieken wijzen uit dat het programma het probleem van ondervoeding weliswaar verlicht, maar niet uit de wereld helpt. Het is een programma waarmee wel de symptomen worden behandeld, maar niet de oorzaken worden weggenomen. Is het niet paradoxaal dat juist de bewoners van het platteland bedreigd worden door armoede en ondervoeding? Zij die voedingsmiddelen zouden moeten produceren, zijn aangewezen op voedselhulp. Dit is echter niet hun schuld, maar het gevolg van een bepaalde politiek. Het is het gevolg van een ongezond landbouwbeleid waardoor kleine familiebedrijven bankroet gaan en steeds meer mensen voedselhulp nodig hebben.

Het duurzame 'Europese landbouwmodel' van 1997 is een propagandistische fabel. Kleine familiebedrijven zouden in dit model een centrale plaats innemen, maar in werkelijkheid was het tegendeel het geval. Juist deze boerderijen vallen buiten het model, hoewel ze 95 procent van alle boerderijen in de Europese Unie uitmaken. Is het niet paradoxaal dat we in de landbouw het meest besteden aan ondernemingen met de hoogste productiekosten? Aan grote veehouderijen die schadelijk zijn voor het milieu, terwijl boerderijen met lage productiekosten slechts symbolische steun krijgen? Door het handelsbeleid van de EU hebben we te maken met plotselinge prijsstijgingen, terwijl het mededingingsbeleid tot marktmonopolies en te hoge prijzen leidt. Het is de hoogste tijd dat dit beleid wordt gewijzigd. Vanwege dit beleid zijn levensmiddelen duur geworden en neemt het aantal arme en ondervoede burgers van de EU toe.

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw Fischer Boel, er is ten minste één punt waarop de Lissabon-strategie een groot succes is: de Europese Unie behoort tot de meest concurrerende zones ter wereld als het gaat om het creëren van armoede. Zo hebben we 80 miljoen armen weten te produceren en 43 miljoen Europeanen die honger lijden, waaronder ouderen die op deze manier wellicht eerder doodgaan en zo de last van de overheidsuitgaven verlichten, zodat we ons beter aan de criteria van Maastricht kunnen houden.

Alleen al in Frankrijk serveren de *Restos du Cœur* ieder jaar 80 miljoen gratis maaltijden. Voor het voeden van deze armen hadden we vanaf 1987 een programma voor de verstrekking van levensmiddelen met een jaarlijks budget van 300 miljoen euro. 300 miljoen gedeeld door 80 miljoen, gedeeld door 12: daarmee kunnen we

aan elk van deze 80 miljoen armen maandelijks voor 25 cent aan voedsel verstrekken. Dit voedsel was afkomstig uit de interventievoorraden, maar sinds de hervorming van 1992, waarbij de boterbergen, melkplassen en uitpuilende koelcellen het moesten ontgelden, zijn deze voorraden uitgeput.

En voor 2010-2012 gaan we deze levensmiddelen kopen op de markt, waar ook niet-Europese producten worden aangeboden, uit naam van de WTO en de strijd tegen het protectionisme. Kortom: sinds 1962 voeden we onze veestapels met geïmporteerde perskoeken en vanaf 2010 voeden we ook onze armen met importvoedsel. Dit alles medegefinancierd uit naam van de universaliteit.

Maar wat het probleem is, mevrouw de Voorzitter, mevrouw Fischer Boel, dames en heren, wat het echte probleem is, is dat er na 22 jaar voedselprogramma nog altijd 80 miljoen armen zijn.

Albert Deß (PPE-DE). - (*DE*) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, onze collega, de heer Siekierski, heeft uitvoerig werk verricht om dit verslag te kunnen presenteren en daarvoor wil ik hem uitdrukkelijk danken. Ik deel ook zijn inschatting dat vele mensen, juist nu in de economische crisis door armoede worden bedreigd. Het zou beschamend voor Europa zijn, als mensen hier in Europa honger moesten lijden.

Echter, ik moet bezwaar maken wanneer de indruk wordt gewekt dat voedingsmiddelen duurder zijn geworden. Dat kan waar zijn voor bepaalde landen, maar in elk geval niet voor Duitsland. Mede door verkeerde beslissingen op Europees niveau zijn bijvoorbeeld de melk- en boterprijzen zo laag als ze al lang niet meer zijn geweest, en zijn ze voor vele agrarische bedrijven zelfs op een bestaansbedreigend niveau beland.

Ik heb hier een statistiek met prijzen van levensmiddelen. Een industriearbeider moest in 1970 voor een kilo varkenskoteletten, een kilo rundvlees, een kilo donker meergranenbrood, tien eieren, 250 gram boter, een kilo aardappelen en een liter melk nog 243 minuten werken om dit levensmiddelenpakket te kunnen kopen, maar in 2008 hoefde hij hiervoor nog maar 82 minuten te werken. Dit betekent dat hij nog maar een derde van zijn tijd kwijt zou zijn om deze levensmiddelen te kunnen kopen.

Verder wordt in de toelichting gesteld dat alleen al in Duitsland negen miljoen mensen door armoede worden bedreigd, maar ook op dit punt moet iets worden rechtgezet. In Duitsland heeft iedere burger, ieder mens, recht op een minimumuitkering van de staat, wat betekent dat niemand van deze negen miljoen mensen honger hoeft te lijden.

Daarom is het belangrijk dat de gelden die voor voedselhulp beschikbaar worden gesteld ook daar in Europa worden gebruikt waar mensen daadwerkelijk door honger worden bedreigd. Het zou een schande voor Europa zijn, als we aan deze situatie geen einde zouden weten te maken.

Luis Manuel Capoulas Santos (PSE). - (*PT*) Voorzitter, commissaris, geachte collega's, eigenlijk zou ik het liefst deelnemen aan een debat waarin gesproken werd over het beëindigen van alle steunmaatregelen voor mensen die deze steun hard nodig hebben, omdat die maatregelen niet meer nodig zouden zijn.

Helaas is dat op dit moment nog niet het geval, noch in Europa noch in de rest van de wereld. In de Europese Unie zien veel gezinnen die getroffen zijn door werkloosheid of sociale uitsluiting, hun inkomen teruglopen tot een niveau dat onvoldoende is om in de meest basale behoeften te voldoen en daarom hebben zij recht op onze solidariteit.

Het initiatief van de Commissie waar we over debatteren verdient onze steun, des te meer omdat we nu, net als in het verleden, weer een goede manier moeten vinden om van onze overschotten af te komen. Dat is tegenwoordig niet het punt. Het zou zelfs gerechtvaardigd zijn de financiële middelen van dit programma te verhogen.

Ik ben ook blij dat de Commissie voorstelt deze steun uit de landbouwbegroting te halen. Er is geen groep die zich meer solidair betoont dan de boeren en de onderlinge hulp is nergens zo groot als binnen plattelandsgemeenschappen. Ik weet zeker dat de Europese boeren er enorm trots op zijn dat ze een deel van de landbouwbegroting kunnen delen met mensen die dat het hardst nodig hebben.

Mijn fractie zal daarom de voorstellen van de ALDE-Fractie afwijzen, die de rechtsgrondslag van deze verordening ter discussie stellen. Het voorstel van de Commissie kan en moet echter verbeterd worden.

Het verslag Siekierski en het amendement dat de Sociaal-democratische Fractie in het Europees Parlement in de plenaire vergadering zal voorleggen, vormen goede bijdragen ter verbetering van het verslag, vooral op het punt van de toevoeging van kosten voor opslag en van de volledige communautaire financiering van het programma.

Ik roep de plenaire vergadering daarom op om dit verslag aan te nemen, en de Commissie om de bijdragen van het Parlement over te nemen.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (*LT*) Het onderhavige verslag over de wijziging van de verordening van de Raad betreffende voedselverstrekking aan de meest behoeftigen in de Gemeenschap is opgesteld door de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling.

Ik zou er op willen wijzen dat steun voor de meest behoeftige ingezetenen van de Gemeenschap in het licht van de huidige financiële en economische crisis echter een nieuwe dimensie krijgt – een dimensie van sociaal beleid.

De EU-voedselhulp is bijzonder belangrijk in crisistijd, omdat het aantal werklozen stijgt en het bestaansniveau daalt

In februari jongstleden was in Litouwen het aantal werklozen zestien keer hoger dan het aantal beschikbare banen. Op het ogenblik leeft ongeveer 20 procent van het aantal inwoners van Litouwen in armoede.

In 2006 ontvingen dertien miljoen inwoners van de Europese Unie voedselhulp. Volgens voorspellingen zal in de nabije toekomst 16 procent van de EU-ingezetenen onder de armoedegrens leven, dat wil zeggen tachtig miljoen mensen.

De heer Siekierski stelt in zijn verslag voor om de huidige procedures voor het financieren van het voedselhulpprogramma van kracht te laten blijven, dat wil zeggen dat enkel fondsen uit de EU-begroting worden toegewezen, en het Commissievoorstel te verwerpen om de programma's te financieren uit de begrotingen van de EU en de lidstaten.

Het Commissievoorstel sluit werkelijk niet aan op de economische realiteit.

Vele van de armere EU-landen zouden op het moment, nu ze de gevolgen van de crisis het hoofd proberen te bieden, grote moeilijkheden ondervinden om bij te dragen aan het financieren van het voedselhulpprogramma. Door de financiering uit de EU-begroting te halen, zoals sinds 1987 gebeurt, zouden we echter doeltreffende hulp kunnen bieden aan onze meer behoeftige medeburgers, en dit zou een blijk van oprechte solidariteit zijn.

Giovanni Robusti (UEN). - (IT) Mevrouw de Voorzitter, waarde collega's, eindelijk ziet men in dat het nieuwe landbouwbeleid leidt tot lege voedselmagazijnen. Sterker nog, al het geld is naar directe hulp gegaan en nu doen we een beroep op de begroting om de armsten te voeden.

Als we via modulatie iets meer zouden hebben afgeroomd van de goed verscholen personen die ieder jaar meer dan 300 000 euro aan directe hulp ontvangen, zou er nu meer geld zijn voor de meest behoeftigen. Als we besluiten hoeveel apart moet worden gehouden voor de allerarmsten alvorens met de productie te beginnen, zou dit veel minder kosten dan de producten op de markt te kopen. Bovendien zouden we hiermee bepaalde markten die zich in een crisis bevinden, zoals de markt voor melk, ondersteunen. Als het zou lukken producten te gebruiken die nu worden weggegooid, bijvoorbeeld omdat de houdbaarheidsdatum bijna verlopen is of omdat ze op de gewone markten niet verkocht worden, zouden we twee vliegen in een klap vangen.

Het mag niet zo zijn dat achter een nobele zaak een vette hulpmarkt ontstaat, waarbij de Europese belastingbetaler geld wordt afgetroggeld, tegen de wil van die arme sloebers die omkomen van de honger.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, eten geven aan mensen die honger lijden is een aloud gebod. Het komt terecht naar voren als we het over landen buiten de EU hebben, maar dat er ook in Europa honger wordt geleden, geven we zelden toe. Knagende honger en ernstige ondervoeding, zelfs zonder echte honger, is zelfs in de meest welvarende lidstaten een realiteit.

Honger te midden van overvloed is en blijft een schandaal en in dit verslag proberen we hulpregelingen te verbeteren om dit probleem efficiënter aan te pakken. Als een verpauperde moeder had ik reden om dankbaar te zijn voor de gratis melk die in Ierland in de jaren zeventig aan gezinnen met jonge kinderen werden uitgedeeld, en voor de goedkope melk die mijn kinderen in de jaren tachtig op school kregen.

Ik zou echter graag een suggestie willen toevoegen, maar niet binnen het GLB. Als gevolg van enkele beleidsmaatregelen in het gemeenschappelijk visserijbeleid worden duizenden tonnen eetbare vis dood overbood gegooid door vissersboten rond onze kusten. Het is tijd dat we stoppen met deze verspilling. We moeten deze teruggooi aanlanden en de vis aan mensen geven die er behoefte aan hebben, maar hoogwaardige eiwitten niet kunnen betalen. Gezonder en voedzamer voedsel bestaat bijna niet. Commissaris, kunt u de commissaris voor visserij aanspreken over de uitbreiding van deze regeling met vis?

Luca Romagnoli (NI). – (*IT*) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, waarde collega's, ik geef mijn volledige steun aan het verslag van de heer Siekierski over een gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten en specifieke bepalingen ten aanzien van de voedselverstrekking aan de meest behoeftigen. Gezien de financiële crisis, die ook gevolgen heeft voor de Europese economie, is dit extra belangrijk.

Het Europees Parlement erkent de dringende noodzaak om de voedselbehoeftes van de meest behoeftigen te bevredigen en heeft daarom de Commissie en de Raad aangespoord het Europese voedselhulpprogramma een blijvend karakter te geven. Voor het overige, beste collega's, hebben wij vorig jaar mei, door de goedkeuring van een resolutie over het verhogen van de prijzen in de EU en in ontwikkelingslanden, onderstreept dat het recht op voldoende, gevarieerde en toereikende voeding, voor een gezond en actief leven, een grondrecht is dat voor iedereen permanent gewaarborgd moet zijn.

Ik ben van mening dat de regeling voor voedselverstrekking aan de meest behoeftigen een zeer belangrijk onderdeel van het gemeenschappelijk landbouwbeleid moet zijn, juist omdat het GLB maximumverkoopprijzen vaststelt en burgers met de laagste inkomens daarmee beschermt tegen prijsschommelingen.

Ik ben het echter niet eens met de percentages voor medefinanciering die in verschillende amendementen zijn voorgesteld, omdat zij tot gevolg zouden kunnen hebben dat bepaalde lidstaten hun deelname aan de regeling beperken. Ik verwerp dan ook de amendementen die gericht zijn op het wijzigen van de rechtsgrondslag. Ik wil benadrukken dat het belangrijk is dat de Europese Unie de voedselhulpprogramma's volledig financiert. Ik ben dan ook vóór goedkeuring van de ontwerpwetgevingsresolutie.

Struan Stevenson (PPE-DE). – (*EN*) Mevrouw de Voorzitter, u hebt een reeks uiteenlopende standpunten van het Parlement gehoord over dit onderwerp. Ik feliciteer uiteraard de heer Siekierski.

In een tijd waarin de economische recessie steeds dieper wordt en tientallen miljoenen mensen in armoede leven en honger lijden, moeten wij als Parlement manieren vinden om deze mensen te helpen en voedselhulp te bieden. Maar zoals de commissaris duidelijk heeft gesteld zijn er negentien lidstaten die aan dit project deelnemen. Dat wil zeggen dat er acht lidstaten zijn die niet deelnemen. Een van hen is het VK, dat niet deelneemt omdat het zijn eigen sociaal beleid gebruikt om de armen te helpen. Het VK is al jaren geleden uit de regeling gestapt.

Wat veel lidstaten en de Commissie zich afvragen is waarom we het GLB gebruiken om het sociaal beleid te financieren. Dat was geen enkel probleem toen we massale overschotten hadden – melkplassen, boterbergen, bergen rundvlees – en gedwongen waren dit voedsel aan de armen uit te delen, waarbij we deze voedselverstrekking met de GLB-begroting bekostigden. Maar nu de interventievoorraden flink zijn geslonken – en we horen nu dat we voedsel zelfs van buiten de EU moeten inkopen en de GLB-begroting moeten gebruiken om dit voedsel op te slaan en uit te delen – wordt dit ongetwijfeld iets wat beter aan het sociaal beleid van de lidstaten kan worden overgelaten.

We moeten ons realiseren dat er in sommige nieuwe lidstaten zoals Roemenië mensen in bittere armoede leven, en dat velen van hen overigens zelfvoorzienende landbouwers zijn. Zij zijn de mensen die het armst zijn. Desondanks laten we hen potentieel geld aan ons betalen – geld van de GLB-begroting waarmee ze geholpen zouden zijn – om deze voedselhulp te verstrekken, waar de oude lidstaten zoals Frankrijk, Italië en Spanje eigenlijk het meest van profiteren. Er worden dus geen gelijke voorwaarden toegepast bij deze voedselverstrekking, en ik denk dat we in de toekomst heel voorzichtig moeten zijn bij de verdere ontwikkeling hiervan.

Jean-Paul Denanot (PSE). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, hoewel ik de voedselverstrekking aan de meest behoeftigen volkomen relevant acht, denk ik dat het voorstel van de Commissie uiteindelijk niet de kern van het probleem raakt.

Ik hecht groot belang aan het vraagstuk van de medefinanciering en ik denk dat het veeleer de overwegend liberale benadering van de evaluaties van het GLB van de afgelopen jaren is, die op de helling moet. De hongeronlusten en de wilde schommelingen van de voedselprijzen wijzen voortdurend op de grenzen van de liberalisering van de landbouwmarkt. Deze liberalisering is steeds ten koste gegaan van kwetsbare bevolkingsgroepen, van kwetsbare producenten en van kwetsbare gebieden.

Ik pleit er dus voor dat de politiek zich weer laat gelden en zowel op Europees als op wereldniveau de teugels weer in handen neemt, en dat het strategische domein van de landbouw en de menselijke voedselvoorziening, zowel in kwantitatief als kwalitatief opzicht, niet louter aan de wetten van de markt wordt overgeleverd.

Zeker, er is een urgente situatie, en het verslag-Siekierski is daar een reactie op, en daar ben ik blij om, maar ik hoop dat we, als we ons straks bezinnen op de toekomst van het GLB het volgende wel bedenken: waar het in de eerste plaats om draait is de structurele bestrijding van de honger en de armoede in al onze lidstaten en in de hele wereld. De plattelandsgebieden staan klaar om in de voedselbehoeften te voorzien met voldoende producten van goede kwaliteit, maar dan moeten we hun wel de financiële en menselijke middelen geven om deze zware verantwoordelijkheid op zich te nemen.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (*PL*) Mevrouw de Voorzitter, velen besteden 90 procent van hun inkomen aan levensmiddelen en huisvesting. In sociaal en humanitair opzicht is het van groot belang om de voedselprijzen zo laag mogelijk te houden. 79 miljoen mensen in de Europese Unie hadden in 2006 met armoede te kampen. Als gevolg van de crisis en door de toename van het aantal inwoners is de dimensie van het probleem nog veel groter geworden en zal het aantal mensen dat behoefte heeft aan directe hulp, met zekerheid boven de 25 miljoen komen te liggen.

Het hulpprogramma is een belangrijk onderdeel van het gemeenschappelijk landbouwbeleid omdat daardoor interventievoorraden ter beschikking worden gesteld, terwijl de vraag naar levensmiddelen op peil wordt gehouden. Ik ben voor de financiering van voedselhulp, met name uit EU-fondsen, maar aangevuld door bepaalde landen, al naargelang hun vermogens, en voor de vaststelling van duidelijke beginselen voor de hulpverlening, de verhoging van het hulpfonds met ten minste 200 miljoen euro in 2009, de uitbreiding van de lijst van voedingsproducten en het vastleggen van beginselen voor de voedselaankoop. Het hulpprogramma is van groot politiek belang, omdat het een bevestiging is voor het samenhangende optreden van de EU ten behoeve van haar burgers. Ik feliciteer mijnheer Siekierski met dit uitstekende verslag.

Christa Klaß (PPE-DE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, geachte commissaris, mevrouw Fischer Boel, geachte collega's, al 22 jaar draagt het programma voor voedselverstrekking aan de meest behoeftigen in de Gemeenschap bij aan de uitvoering van zeer belangrijke doelstellingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Enerzijds is het programma bedoeld om de markten te stabiliseren via de verkleining van de interventievoorraden, maar tegelijkertijd ook om de armste bevolkingsgroepen in de Gemeenschap met levensmiddelen te ondersteunen. Alleen al in 2006 profiteerden dertien miljoen mensen uit vijftien lidstaten van hulpmaatregelen uit dit programma. Het gaat dus om waardevolle hulp, die behouden moet blijven.

Echter, er rijzen nu terechte bezwaren tegen het voorstel van de Commissie, dat van de oude beginselen afwijkt en beoogt niet alleen levensmiddelen uit de interventievoorraden, maar ook op de vrije markt aangekochte levensmiddelen voor het programma te gebruiken. Op dat moment gaat het definitief om het uitvoeren van sociaal beleid en niet om landbouwbeleid, mevrouw de commissaris. Ook het argument dat alleen door aanvullende aankopen de aangeboden levensmiddelen een uitgebalanceerd dieet kunnen vormen, schiet naar mijn mening zijn doel voorbij.

De rapporteur, de heer Siekierski, stelt nu voor de cofinanciering te schrappen, maar dit bevestigt alleen nog maar eens het aspect van de verantwoording op het gebied van sociaal beleid en om die reden pleit ik juist voor cofinanciering. Het is zonder meer duidelijk dat de Europese Unie zich moet inspannen voor het welzijn van de mensen. Honger en nood mogen niet voorkomen, zoals alle sprekers deze ochtend nog eens heel duidelijk hebben gesteld. Echter, daarbij is het van belang om te zorgen voor een duidelijke toewijzing van bevoegdheden. Het is niet zo dat het landbouwbeleid hulp en ondersteuning voor de behoeftigen en meest behoeftigen wil verhinderen, maar er ligt ook een grote kans om het programma beter te coördineren en organiseren, als we de taken en hulp op een rechtvaardige en correcte manier verdelen.

Het Europese landbouwbeleid staat vandaag de dag en in de toekomst voor grote uitdagingen. Inhoudelijke veranderingen moeten altijd in het grotere verband worden gezien. Daarom verzoek ik de Commissie en de Raad om objectief gezien passende beslissingen en coördinatie op het gebied van het sociale en landbouwbeleid.

Rosa Miguélez Ramos (PSE). – (*ES*) Mevrouw de Voorzitter, ik wil om te beginnen de heer Siekierski gelukwensen, omdat ik geloof dat dit een heel goed verslag is; het heeft in de Landbouwcommissie brede steun ontvangen.

Zoals reeds opgemerkt zijn de interventievoorraden van de Gemeenschap de afgelopen twintig jaar gebruikt om voedselhulp te verstrekken aan de meest behoeftigen. Het probleem, mijnheer Stevenson, is dat die voorraden als gevolg van de achtereenvolgende hervormingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid enorm zijn geslonken.

Ik wil hier graag aangeven dat we wel een heel slecht signaal zouden uitzenden als we dit programma nu, op zo'n gevoelig moment, zouden schrappen of stappen zouden ondernemen om dat in de toekomst te doen. Veel Europeanen hebben op dit moment immers niet voldoende te eten. En het is duidelijk dat we, als de voorraden niet volstaan – en ik heb gezegd dat ze langzaamaan aan het verdwijnen zijn – onze toevlucht zullen moeten nemen tot de markt.

Volgens het verslag zouden zulke op de markt verworven voedingsproducten uit de Gemeenschap afkomstig moeten zijn, vers en van plaatselijke origine. Dat is in ieder geval positief. Ook een communautaire financiering van 100 procent lijkt me een goede zaak. Ik geloof namelijk dat de hulp in de huidige omstandigheden niet afhankelijk mag zijn van de capaciteiten van de afzonderlijke lidstaten. Anders kun je door de bomen het bos niet meer zien. Tot slot ben ik het eens met het idee om de duur van dit programma tot drie jaar uit te breiden.

Ik wil de Commissie er nu alleen nog op wijzen dat er nog steeds tijd is om interventie waar nodig – of mogelijk – toe te passen. Meer dan één subsector in de landbouw zou daar heel dankbaar voor zijn. Ik denk dan aan de melkproducenten in mijn regio, Galicië. Voor hen zou interventie hulp bieden bij het overleven van deze moeilijke periode, terwijl diezelfde interventie bovendien voedsel zou opleveren voor de meest behoeftigen.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (*PL*) Mevrouw de Voorzitter, rond 80 miljoen mensen in de Europese Unie leven in armoede, wat neerkomt op 16 procent van de inwoners van de EU. Door de economische crisis dreigt deze groep nog groter te worden. In Warschau zie ik dagelijks mensen in de rij staan voor een kom soep. Daarom is het van groot belang om voor de continuïteit van het Gemeenschapsprogramma voor voedselverstrekking aan de meest behoeftigen te zorgen. Door rechtstreeks in de nodige producten te voorzien, kan een gevarieerde voeding worden gewaarborgd.

Evenwel wordt in het voorstel van de Commissie de voorwaarde van medefinanciering gesteld, wat in het geval van de armste lidstaten tot gevolg kan hebben dat zij zich uit het programma terugtrekken. Dit zou niet stroken met de doelstelling van het programma, vooral niet met de beoogde vermindering van de economische en sociale ongelijkheden tussen de verschillende regio's, en zou indruisen tegen het solidariteitsbeginsel. Ik hoop dat de amendementen 17, 18 en 19 deze tekortkoming opheffen. Ik verzoek de Commissie een programma op te stellen dat de structurele oorzaken, en dus niet alleen maar de effecten, van armoede wegneemt. Ook vraag ik om toezicht waarbij wordt vastgesteld hoeveel hulp de armen bereikt en hoeveel door tussenpersonen wordt ingehouden. Ik feliciteer de rapporteur.

Filip Kaczmarek (PPE-DE). – (*PL*) Mevrouw de Voorzitter, de uitreiking van voedingsmiddelen aan de meest behoeftigen is een uiterst belangrijk onderdeel van het optreden van de EU. Daarom dank ik de commissaris voor zijn desbetreffende voorstel, en ik dank mijnheer Siekierski voor het verslag dat vandaag wordt behandeld.

De lidstaten hebben enorme vorderingen gemaakt met de verbetering van de levenskwaliteit voor hun inwoners. Toch blijft armoede een van de ernstigste problemen van het hedendaagse Europa. Naar schatting 43 miljoen EU-burgers dreigen ondervoed te raken – een schokkend cijfer. Door dit programma voor voedselverstrekking worden veel van deze Europese burgers geholpen. Ik weet dat niet iedereen goed te spreken is over het programma. Naar het schijnt hebben velen twijfels van juridische, economische of politieke aard, maar ik zou hen willen vragen welk alternatief er voor dit programma is, vooral in het licht van het feit dat het programma voor voedselverstrekking ook een gunstig effect heeft op de landbouwmarkt, die dankzij het programma stabieler is.

De EU is wereldleider op het vlak van hulpverlening aan de armsten in de wereld. Het is moeilijk voor te stellen dat de Gemeenschap ophoudt haar eigen burgers die met ernstige problemen te kampen hebben, te helpen, en derhalve hoop ik dat de Raad in deze kwestie tot een akkoord zal komen.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (*HU*) Graag feliciteer ik de Europese Commissie en rapporteur Siekierski met dit uitstekende initiatief dat blijk geeft van de sociale gevoeligheid van de Europese Unie en de Europese Commissie.

Ik heb twee vragen aan de Europese Commissie. De eerste heeft betrekking op de medefinanciering: ik ben het eens met het verslag, maar ik zou graag zien dat mevrouw Fischer Boel beseft dat ze ook van armere lidstaten met een beperktere begroting medefinanciering vraagt, terwijl juist daar deze voedselhulp het hardst nodig is.

Mijn andere vraag luidt: de transportkosten zouden niet op 4,5 procent moeten worden gesteld maar op grond van het subsidiariteitsbeginsel aan de lidstaten moeten worden overgelaten, want er kan ook een lager bedrag worden besteed aan transport.

Tot slot zou bij de etikettering van producten het logo van de Europese Unie behouden moeten blijven, want dat wordt verschaft door de Europese Unie. Ten slotte, aangezien ik waarschijnlijk niet meer zal spreken tijdens debatten, wil ik graag mevrouw Fischer Boel bedanken voor al haar werk van de afgelopen vijf jaar; ze heeft haar sporen nagelaten in de geschiedenis van de Europese landbouw.

Maria Petre (PPE-DE). - (RO) Als Roemeens parlementslid steun ik samen met mijn collega's de voorstellen die onze rapporteur heeft gedaan en wij zullen hiervoor een positieve stem uitbrengen.

Gezinnen in kleine steden en landelijke gebieden worden het meest getroffen door armoede. In de context van de huidige crisis zijn de uitbreiding van het voedselprogramma en de financiering hiervan uit de gemeenschapsbegroting volledig gerechtvaardigd.

We weten allemaal dat de maatregelen uit 2008 en het vastgestelde budget onvoldoende zijn geweest. De landbouw- en de sociale component kunnen rechtvaardigen dat het programma deel blijft uitmaken van het gemeenschappelijke landbouwbeleid.

In de nieuwe lidstaten, zoals Roemenië, dient het programmabeheer duidelijk te worden verbeterd. De opslag van de producten en de administratieve kosten dienen efficiënt te worden beheerd, zodanig dat hun aandeel in de marktprijs niet meer dan 20-25 procent zal belopen.

Ten slotte zou ik de heer Siekierski willen bedanken en hem willen feliciteren met de voorstellen die hij heeft gedaan.

Francesco Ferrari (ALDE). -(IT) Mevrouw de Voorzitter, waarde collega's, allereerst wil ik zeggen dat het voorstel, zowel van de rapporteur als van de Commissie, een belangrijk financieringspact is om de gevolgen van de enorme stijging van voedselprijzen van de Gemeenschap, die steeds meer mensen in moeilijkheden brengen en een steeds zwaardere wissel trekken op de voedselhulp, te beperken.

Dit nieuwe voorstel, dat ik steun, zal het programma efficiënter maken en ervoor zorgen dat het beter aansluit bij de actuele situatie, zowel vanuit het oogpunt van landbouwbeleid als vanuit sociaal oogpunt. Voorts ben ik van mening dat het initiatief binnen het kader van het GLB moet worden behouden, zoals de Commissie voorstelt.

Zoals al gezegd, voorziet het gemeenschappelijk landbouwbeleid op dit moment in voedselhulp voor mensen die in wanhopige omstandigheden leven. De maatregel die wij op het punt staan te nemen, heeft altijd brede steun gehad, zowel in 2006, met dertien miljoen mensen in vijftien landen, als in 2008, toen het zelfs negentien landen waren. Ik denk dat dit aspect ...

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

VOORZITTER: MIGUEL ANGEL MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Ondervoorzitter

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (*PL*) Mijnheer de Voorzitter, in dit debat zou ik de aandacht willen vestigen op drie punten. Ten eerste wil ik u eraan herinneren dat het een van de hoofddoelstellingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid is om de voedselvoorziening voor de inwoners van de Europese Unie tegen een behoorlijke prijs te waarborgen, en voor mensen met lage inkomens of zonder inkomen betekent dat dus gratis voedsel.

Ten tweede laat het inkomen van de inwoners van de EU, en met name van die in de nieuwe lidstaten, veel te wensen over. In alle nieuwe landen ligt het aantal inwoners met een inkomen van minder dan 40 procent van het EU-gemiddelde bij wel 50 procent, zodat rond de helft van de mensen in deze landen een laag inkomen heeft. Dit zijn gegevens van voor de crisis. Als gevolg van de crisis zal de situatie in de komende jaren alleen maar erger worden.

Ik spreek mij daarom uit voor de voortzetting van het programma voor de verstrekking van gratis levensmiddelen aan de meest behoeftigen, waarvoor de EU in 2009 bijna 500 miljoen euro zal uittrekken, waarvan rond 100 miljoen euro voor mijn land, Polen, bestemd is. Ik hoop dat het Tsjechisch voorzitterschap in de Raad overeenstemming zal bereiken over de uiteindelijke vorm van het programma ...

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Ljudmila Novak (PPE-DE). - (*SL*) Terwijl we in Afrika en andere arme landen de armoede wilden uitbannen, kampen we nu thuis, in onze eigen achtertuin, met honger en armoede.

Ook in mijn vaderland, Slovenië, is er – spijtig genoeg – ondanks de goede levensstandaard meer behoefte aan solidaire hulp. De media berichten dat de voedselvoorraden van humanitaire organisaties bijna uitgeput zijn.

Aangezien er in de meeste landen van de Europese Unie nog altijd voedsel in overvloed is, zou het onmenselijk zijn dat onze burgers lijden of zelfs sterven door honger. Overleven heeft vast en zeker voorrang op elke andere investering, die ook op betere tijden kan wachten.

Als landen geen nieuwe bronnen voor de aanschaf van voorraden kunnen garanderen, is het waarschijnlijk gepast dat ze hun noodvoorraden aanspreken. Ik ondersteun het programma, tegelijk roep ik echter ook ieder van ons en onze burgers op om waakzaam te zijn voor het leed van onze medemensen.

Donato Tommaso Veraldi (ALDE). - (*IT*) Voorzitter, waarde collega's, ik wil collega Siekierski hartelijk bedanken voor zijn verslag over de communautaire ordening ten aanzien van de voedselverstrekking aan de meest behoeftigen. Het is een nuttig instrument om de markt te regelen en moet dan ook in het kader van het GLB worden gehandhaafd.

Hoewel het levensniveau van de Europese Unie tot de hoogste ter wereld behoort, zijn sommige burgers toch niet in staat zichzelf van voldoende voedsel te voorzien. Men schat dat 43 miljoen burgers in de EU risico lopen op voedselarmoede, een cijfer dat in de afgelopen jaren constant is gestegen.

De prijsstijging van een groot aantal voedselproducten die sinds enige tijd wordt waargenomen, maakt voedselhulp duurder, waardoor de hulp die in het Europese programma is voorzien nog dringender nodig is

Mariann Fischer Boel, *lid van de Commissie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil iedereen graag bedanken voor alle gemaakte opmerkingen. Ik merk dat het voorstel voor de meest behoeftigen over het algemeen heel positief wordt benaderd.

Mijnheer de Voorzitter, staat u mij toe in te gaan op enkele van de opmerkingen die vandaag zijn gemaakt? Allereerst denk ik dat we moeten onthouden dat armoede niet beperkt is tot bepaalde gebieden of regio's binnen de lidstaten. Helaas is het een probleem dat alle lidstaten moeten inzien. Het is waar dat de omvang van het probleem en de middelen die beschikbaar zijn om het op te lossen niet in de hele Europese Gemeenschap hetzelfde zijn. Bij de toewijzing van de begroting aan de lidstaten en de gedifferentieerde percentages voor medefinanciering voor cohesie- en niet-cohesielanden is uiteraard al rekening gehouden met de financiële draagkracht van elk land. Dit betekent dat er uiteindelijk meer geld beschikbaar zal zijn voor de zogenaamde 'nieuwe' lidstaten dan nu het geval is.

Ten aanzien van de begroting wil ik alleen in herinnering roepen dat we de begroting voor het programma voor de meest behoeftigen met tweederde – tot 0,5 miljard – hebben verhoogd en ik denk dat dit, samen met het nieuwe medefinancieringssysteem, de problemen voor een deel zal oplossen. Ik denk dat we ook moeten onthouden dat dit een vrijwillige regeling is. Lidstaten die zelf een sociaal systeem toepassen op nationaal niveau hoeven van deze regeling uiteraard geen gebruik te maken. Het is niet onze bedoeling sociaal beleid dat al in de lidstaten wordt uitgevoerd en tot op zekere hoogte ook door ngo's wordt beheerd, te vervangen. Onze bedoeling is om dit beleid te ondersteunen door het verstrekken van voedsel, wat ik nog steeds als centrale doelstelling van het landbouwbeleid beschouw.

Ik denk dat de veranderingen die wij hebben voorgesteld de juiste richting volgen. Ik denk dat de voorschriften aanvaardbaar en evenwichtig zijn. Het programma zal, als ook dit Parlement het in zijn stemming goedkeurt, in staat zijn de uitdagingen van de toekomst te overwinnen. Dit programma is moeilijk af te keuren of te verwerpen in de huidige situatie waarin de werkloosheid in heel Europa drastisch stijgt en daardoor ook het aantal mensen met een armoederisico ernstig toeneemt. Ik kijk dus alvast uit naar de stemming van dit uiterst verantwoordelijke Parlement.

Czesław Adam Siekierski, *rapporteur.* – (*PL*) Ik zou willen reageren op een aantal probleempunten die hier aan de orde zijn gesteld. Ten eerste heb ik weliswaar gezegd dat ik tegen medefinanciering ben, maar ik heb ook benadrukt dat we ons in een periode van economische crisis bevinden, waarin het aantal armen en werklozen stijgt. We zullen het programma in 2011 of 2012 evalueren en zullen er dan ook over nadenken of we het programma met medefinanciering zullen voortzetten. Laten we de tijd nemen en dit niet tijdens de crisis doen.

Ten tweede deel ik het standpunt van de commissaris dat het moeilijk is om ons uitsluitend te beperken tot de verstrekking van voedsel uit de EU, omdat dit de kosten zou verhogen en de administratieve kant van het programma zwaarder zou maken. Laten we ten derde het voorbeeld van de VS volgen, waar in het kader van de 'Farm Bill' grote bedragen zijn uitgetrokken voor de ondersteuning van de landbouw door de financiering van gratis voedselkaarten. Ten vierde moedig ik de niet-deelnemende landen aan om zich aan te sluiten bij het programma. Het programma staat voor hen open. Ten vijfde wordt de toegang tot middelen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid niet door het programma beperkt, omdat we in het GLB nog middelen over hebben.

Tot slot zou ik nog eens naar het begin willen teruggaan. Zoals bekend werden de doelstellingen van het GLB ooit in het kader van de Verdragen van Rome geformuleerd. In die Verdragen staat dat de toegang van de samenleving tot betaalbare voedingsmiddelen gewaarborgd moet worden en dat de boeren van een behoorlijk inkomensniveau moeten worden verzekerd. We zouden kunnen zeggen dat het in de eerste plaats om productiedoelstellingen gaat die de vereiste omvang van de productie bepalen. In de tweede plaats gaat het om sociale doelstellingen, omdat er sprake is van behoorlijke prijzen – opdat de consumenten levensmiddelen kunnen betalen – zodat het Verdrag van Rome dus bepaalde sociale doelen vastlegt. En in de derde plaats gaat het ook om economische doelstellingen, in die zin dat een behoorlijk inkomen voor de boeren moet worden gewaarborgd.

Wanneer we het over betaalbare prijzen voor de arme, vaak werkloze, consument hebben, betekent dit dat levensmiddelen verkrijgbaar moeten zijn tegen een duidelijk lagere prijs of dat zij gewoon gratis moeten worden verstrekt, uiteraard in het kader van speciale programma's en onder specifieke voorwaarden. Samenvattend kan worden gezegd dat het GLB ook bepaalde sociale beleidsaspecten behelst.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt om 12.00 uur plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), schriftelijk. – (PL) In het verslag van mijnheer Siekierski over het verstrekken van voedingsmiddelen aan de meest behoeftigen worden kwesties aan de orde gesteld die onder de verordening van de Raad betreffende de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en de verordening inzake specifieke bepalingen voor een aantal landbouwproducten vallen. Er is gebleken dat er in Europa ook uitgestrekte gebieden zijn die door armoede en behoeftigheid worden gekenmerkt. De betrokkenen, waaronder vele kinderen, zijn meestal mensen die op het platteland en in kleine steden wonen. Volgens de officiële statistieken leven rond 80 miljoen Europese burgers onder de armoedegrens. Er moet worden gevreesd dat dit alarmerende cijfer door de huidige crisis en de toenemende werkloosheid nog hoger zal worden.

Het feit dat het bedrag dat is toegewezen aan het programma voor voedselhulp aan de meest behoeftigen in de EU zal stijgen van 305 miljoen euro tot 500 miljoen euro, is op zich een positief signaal. Ik ben echter van mening dat wijzigingen in de systemen van de lidstaten noodzakelijk zijn om deze beschamende situatie ten minste duidelijk in te perken. De belangrijkste oorzaken voor deze verarming zijn werkloosheid en buitensporig hoge prijzen voor levensmiddelen (men vergelijke alleen de vergoeding die de boeren voor hun producten ontvangen met de prijzen in de winkel). Bovendien is ons socialezorgstelsel verre van volmaakt.

Tot slot zou ik in alle duidelijkheid willen benadrukken dat het van essentieel belang is dat de voedingsmiddelen die in het hulpprogramma worden gebruikt, van goede kwaliteit en idealiter vers en van lokale boerderijen afkomstig moeten zijn.

3. Collectieve verhaalmogelijkheden (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de verklaring van de Commissie over collectieve verhaalmogelijkheden.

Meglena Kuneva, *lid van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, sinds het begin van mijn ambtstermijn heeft verhaal hoog op mijn prioriteitenlijst gestaan. Ik denk dat materiële rechten alleen hun kracht bewijzen als ze worden beschermd door een sterke handhaving en een doeltreffend verhaal voor consumenten. Het komt steeds vaker voor dat een grote groep consumenten verlies lijdt door dezelfde of soortgelijke illegale praktijken van een handelaar en de schade niet kan verhalen.

De Commissie heeft zich gebogen over het probleem waar consumenten mee te maken hebben bij het ontvangen van schadeloosstelling bij massavorderingen. We hebben onderzoeken laten doen, met belanghebbenden om de tafel gezeten, enquêtes en een raadpleging via internet gehouden en onlangs een groenboek gepubliceerd waarop we meer dan 170 reacties hebben ontvangen.

Hoewel de raadpleging officieel op 1 maart 2009 is afgesloten, komen er nog steeds reacties binnen. En ik kan u al vertellen dat hoe meer bewijzen we verzamelen, hoe meer ons vermoeden dat er sprake is van een probleem wordt bevestigd. Daarom moeten we een oplossing vinden die de rechtvaardigheid en een gezonde Europese economie dient.

In het groenboek over collectief verhaal voor consumenten worden verschillende manieren voorgesteld om dit probleem aan te pakken. Een eerste blik op de ontvangen reacties laat zien dat belanghebbenden erkennen dat de huidige situatie omtrent collectief verhaal in de lidstaten onbevredigend is. Er heerst overeenstemming over het feit dat verdere maatregelen noodzakelijk zijn om consumenten in staat te stellen doeltreffend schade te verhalen en zodoende hun vertrouwen in de markt te herstellen.

Consumentenorganisaties geven de voorkeur aan bindende maatregelen voor een gerechtelijke regeling voor collectief verhaal in alle lidstaten in combinatie met andere opties, zoals de uitbreiding van alternatieve-geschillenbeslechtingsmechanismen naar collectieve vorderingen. Bedrijven prefereren daarentegen alternatieve-geschillenbeslechtingsmechanismen.

Over enkele weken, als we alle reacties voldoende hebben bestudeerd, zullen we de reacties publiceren, samen met een overzicht van de opmerkingen die we hebben ontvangen. Voor de zomer zullen we uiteenzetten wat de verschillende manieren zijn waarop het probleem van de massavorderingen kan worden aangepakt. Dit zal niet slechts een herhaling zijn van de vier opties in het groenboek. Onze ideeën gaan in de richting van verdere ontwikkeling in het licht van de reacties op raadpleging van het groenboek. Op basis van de uitslag van alle raadplegingen zal de Commissie nauwkeurig onderzoeken wat de economische en sociale gevolgen voor belanghebbenden zullen zijn, inclusief de kosten en voordelen van de mogelijke opties. 29 mei houden we een hoorzitting om onze voorlopige conclusies met belanghebbenden te bespreken.

Laat ik vooropstellen dat, ongeachte welke route we kiezen, we niet de ervaringen van de VS zullen volgen. We zullen daarentegen de Europese rechtsculturen volgen en rekening houden met de bestaande ervaringen van de lidstaten. Als duidelijk is geworden wat de opties zijn, zullen het Europees Parlement, de lidstaten en belanghebbenden net als ik ervan overtuigd zijn dat er niet alleen sprake is van een probleem, maar dat er ook een doeltreffende oplossing kan worden gevonden op Europees niveau.

Waarom moeten bedrijven met een goede reputatie schade lijden door toedoen van oneerlijke concurrenten die profiteren als consumenten geen vergoeding krijgen? En ik leg de nadruk op 'vergoeding'. Dat is de essentie van het verhaal waar we naar toe willen. Waarom moeten consumenten hun gewettigde hoop op vergoeding opgeven en waarom moet een maatschappij genoegen nemen met een kloof in de welvaart en in de justitie?

Ik vertrouw erop dat we een oplossing zullen vinden die het juiste evenwicht houdt tussen een verbeterde toegang tot schadeverhaal voor consumenten en het vermijden van ongegronde vorderingen. Doeltreffend verhaal zal het vertrouwen van de consument in de interne markt en in wat Europa voor hen kan doen een sterke impuls geven. Dit is bijzonder belangrijk voor de harde realiteit van de huidige economische en financiële crisis. Zoals u weet staan de komende maanden in het teken van veel institutionele veranderingen en dat kan gevolgen hebben voor het tijdschema en de voltooiing van ons werk voor collectief verhaal.

Wat betreft het initiatief van de Commissie over schadevergoedingsacties wegens schending van de communautaire mededingingsregels, kan ik u verzekeren dat de Commissie het met het Parlement eens is dat deze twee initiatieven met betrekking tot collectief verhaal op elkaar afgestemd moeten worden. Op elkaar afstemmen betekent echter nog niet dat voor verschillende beleidsinitiatieven dezelfde instrumenten moeten worden gebruikt om dezelfde doelen te bereiken. Ik kan u evenzo verzekeren dat ik mij persoonlijk zal blijven inzetten voor dit thema en er tot het einde van mijn ambtstermijn aan zal werken met evenveel energie en ijver als tot dusver en natuurlijk met de vriendelijke hulp en steun van het Parlement.

Malcolm Harbour, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het is een genoegen commissaris Kuneva weer in het Parlement te mogen verwelkomen. Commissaris, ik hoef slechts uw eigen woorden te gebruiken over uw energie en ijver bij het beschermen van consumentenbelangen, die wij van onze kant van het Parlement en ook van alle leden van onze commissie hebben bewonderd. Wij moedigen u dan ook van harte aan dat werk voort te zetten.

Wat betreft het voorstel voor collectief verhaal, denk ik dat u het probleem op precies de juiste manier benadert. We hebben continu gezegd dat dit een uiterst ingewikkeld probleem is. Het gaat hierbij niet alleen om maatregelen op Europees niveau, maar ook om zeer moeilijke problemen omtrent de verhouding tot nationale en regionale wetgeving, en bovenal, zoals u hebt aangegeven, moet de consument hierin centraal staan.

U hebt heel consequent duidelijk gemaakt dat vertrouwen van de consument in de interne markt en grensoverschrijdende handel een van de fundamentele problemen is die we aan de orde moeten stellen, omdat de consumenten anders hun toegangsrechten niet krijgen en geen keuze hebben buiten de grens. Dat staat naar mijn mening centraal in hetgeen u vandaag bespreekt.

Ik denk dat bovenal de tijdsplanning en de complexiteit van de oplossingen belangrijk is, want u hebt hier een breed scala aan oplossingen genoemd, maar het is duidelijk dat oplossingen waar nieuwe gerechtelijke mechanismen op Europees niveau mee gemoeid zijn, veel meer tijd kosten en waarschijnlijk veel meer omstreden zullen zijn dan het terugvallen op enkele van de alternatieve-geschillenbeslechtingsmaatregelen of ook het gebruiken van de bestaande en reeds uitgevoerde maatregelen voor deelneming van consumenten. Ik denk dat wij van deze commissie ons allemaal herinneren dat de sterkere deelneming van consumenten een aspect was dat via onze commissie tot stand was gekomen in het vorige Parlement, en nu willen we dit graag doeltreffender zien worden. Ik denk dat dit een middel is dat kan worden gebruikt om consumenten de verhaalmogelijkheden te bieden waar we naar op zoek zijn, niet alleen voor collectieve vorderingen, maar ook voor een veel doeltreffendere behandeling van grensoverschrijdende vorderingen zelf. Als we op die manier de prioriteiten weten te stellen en het juiste tijdschema en werktempo om snel met de beste oplossingen te komen, zou ik u aanraden in die geest verdere stappen te zetten.

Evelyne Gebhardt, *namens de PSE-Fractie*. – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, hartelijk dank dat u op het initiatief van de Sociaal-democratische Fractie bent ingegaan en dit onderwerp hebt aangepakt, want het is een belangrijke kwestie voor de burgers.

Ik heb hier mijn mobiele telefoon liggen. Van vele jonge mensen heb ik gehoord dat ze grote problemen hebben, omdat voor bepaalde overeenkomsten die ze niet bewust zijn aangegaan, bijvoorbeeld voor beltonen, vijf, zes, zeven, acht maanden lang iedere maand een bedrag van hun rekening wordt afgeboekt. Niemand begint een rechtszaak om vijf euro, maar als een miljoen burgers hetzelfde meemaken en een bedrijf ten onrechte vijf miljoen euro incasseert, gaat het toch zeker om een geval van oneerlijke concurrentie tegenover concurrenten in de Europese Unie die zich correct gedragen. Om deze reden is het van zeer groot belang dat dit onderwerp behandeld wordt.

Echter, ook voor de mensen die ermee zijn geconfronteerd, deze jonge mensen en hun ouders, is het belangrijk dat ze de beschikking krijgen over rechtsinstrumenten, zodat ze hun rechten ook daadwerkelijk kunnen doen gelden. In deze tijden, waarin Europese landen naar elkaar toe groeien en waarin men aankopen doet op het internet, is het belangrijk dat we ervoor zorgen dat deze instrumenten ook een grensoverschrijdende werking hebben, zodat ze ook daadwerkelijk grensoverschrijdend kunnen worden ingezet. Om deze reden is juist de mogelijkheid om collectief verhaal te halen een van die instrumenten waarvan moet worden onderzocht of ze in de Europese Unie kunnen worden ingezet. Echter, we moeten deze instrumenten zo vormgeven, zoals u, mevrouw de commissaris, ook hebt gezegd, dat de extremen zoals die bijvoorbeeld in de Verenigde Staten bestaan, hier niet kunnen ontstaan, maar dat ze daarentegen overeenkomen met onze eigen rechtssysteem. Daar moeten we aan werken en daar willen we in de komende maanden ook mee verdergaan.

Mevrouw de commissaris, u hebt ons aan uw zijde wat deze onderwerpen betreft. Als het erom gaat de rechten van de burgers te doen gelden, doen wij, sociaal-democraten, altijd mee.

Andreas Schwab (PPE-DE). - (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, ik dank u voor de kans om in dit debat het woord te voeren. Het verheugt mij, mevrouw Kuneva, dat u zich op verzoek van de PPE-DE-Fractie ervoor hebt ingespannen om het voorstel van het directoraat-generaal Concurrentie aangaande collectieve verhaalmogelijkheden, dat in eerste instantie voorzag in een regeling die vergelijkbaar is met hoe dit in de Verenigde Staten is georganiseerd, verder te ontwikkelen tot een horizontale aanpak en om iedereen binnen de Europese Unie daadwerkelijk gelijk te behandelen – kleine en middelgrote ondernemingen, consumenten, werknemers en ondernemers. Dit is een belangrijke stap voorwaarts, die we op constructieve en positieve wijze verder willen ondersteunen.

We zijn ons ervan bewust dat een gemeenschappelijke vordering om collectieve rechten te doen gelden in sommige individuele gevallen natuurlijk meer kans op succes lijkt te hebben dan een individuele vordering. Echter, wij blijven ervan overtuigd dat de consument het beste wordt beschermd, als bij vorderingen met een geringe waarde winst niet wordt afgeroomd door middel van collectief verhaal, maar door middel van een publiekrechtelijke verhaalprocedure, bijvoorbeeld via een afromingsvordering, zoals in de Duitse wet tegen oneerlijke concurrentie is bepaald. Individuele consumenten zullen zich immers afvragen of zij wegens 4,99 euro daadwerkelijk een advocaat moeten inschakelen om een collectieve vordering in te dienen, of dat zij eerder geholpen zouden zijn als de overheid hun vorderingen bijvoorbeeld via een ombudsman onder voortdurend toezicht stelt en via passende verhaalmogelijkheden hun rechten doet gelden. Om deze reden ben ik van oordeel dat we zeer nauwkeurig moeten overwegen op welke manier we de consumenten het meest doeltreffend helpen bij de vraag hoe we deze twee elementen met elkaar verbinden, aangezien consumenten vaak niet de tijd hebben om naar een advocaat te gaan en eerder behoefte hebben aan snelle en eenvoudige hulp.

Een tweede belangrijk punt – en ook op dit punt heeft uw directoraat-generaal uitstekend werk verricht – is dat het meest interessante element bestond uit een discussie binnen de vertegenwoordiging van de deelstaat Beieren in Brussel, waarin een vertegenwoordiger van uw directoraat-generaal op de vraag of we collectieve verhaalmogelijkheden naar Amerikaans model werkelijk van de Europese rechtsmogelijkheden kunnen uitsluiten, duidelijk zei: "Nee, dat kunnen we niet." Dit betekent vanuit ons standpunt dat we dit model niet totaal uit het oog mogen verliezen. We moeten er verder over discussiëren, maar daarbij moeten we grote zorgvuldigheid betrachten en we moeten de lidstaten en hun rechtsmogelijkheden bij de discussie betrekken, zodat we uiteindelijk bereiken wat we allemaal willen, namelijk een werkelijk Europees model, dat met name voor de consumenten aantrekkelijk is en tevens kleine en middelgrote ondernemingen beschermt.

Arlene McCarthy (PSE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik weet dat de commissaris ervan op de hoogte is dat morgen 4 000 consumenten naar het Hof van Justitie in het VK gaan om schadevergoeding te eisen voor ernstige allergische reacties, ziekenhuisopnames en overlijdensgevallen als gevolg van het gebruik van een chemische stof in zitbanken en huishoudelijke producten, die nu in de EU is verboden. Frankrijk, Zweden en Polen hebben melding gemaakt van soortgelijke gevallen en verwondingen. In heel Europa zijn er naar schatting vele duizenden consumenten die ernstig letsel hebben opgelopen door deze giftige stof.

Ik denk dat de burgers voorstander zijn van Europees ingrijpen wanneer het de consumenten echt helpt echte problemen op te lossen. Echte hulp betekent in dergelijke gevallen dat ze het recht moeten krijgen collectief actie te ondernemen, ongeacht waar ze producten en diensten afnemen. Onze commissie heeft dus een online raadpleging gehouden over het voorstel van de Europese Commissie over consumentenrechten. We hebben veel reacties ontvangen, waarvan velen – van bedrijven en consumenten – wezen op de noodzaak van doeltreffende toegang tot grensoverschrijdende oplossingen en verhaalmogelijkheden.

Er zijn naar mijn mening genoeg gevallen als de giftige zitbank met genoeg overtuigende bewijzen dat een reeks opties voor collectief verhaal nodig is, niet alleen om de toegang tot justitie te verbeteren, maar ook om illegale of oneerlijke handelspraktijken tegen te gaan. In onze commissie willen we natuurlijk dat consumenten toegang hebben tot goedkope, betaalbare middelen, zoals alternatieve-geschillenbeslechtingsmechanismen, maar het debat van vandaag gaat volgens mij in de eerste plaats over het vaststellen van praktische manieren om onze consumenten en burgers reële hulp te bieden om hun eerlijke handel, reëel schadeverhaal en echte oplossingen te garanderen.

Klaus-Heiner Lehne (PPE-DE). - (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, geachte dames en heren, ten eerste verwelkomen wij in principe ook het voorstel van de Europese Commissie en dit groenboek.

Het valt niet te betwijfelen dat we met een massaal fenomeen te maken hebben waarbij een relatief geringe schade een groot aantal mensen treft, zoals meerdere sprekers hebben beschreven. De schade is voor elk van de getroffen personen gering, maar in totaal gaat het om een aanzienlijk bedrag. Er is behoefte aan een instrument om dit probleem op te lossen en naar mijn mening is het terecht dat over zoiets wordt nagedacht.

Het verheugt mij ook ten zeerste – om bij de positieve punten te blijven – dat het directoraat-generaal Consumentenbescherming in zijn groenboek ook de kwestie van alternatieve conflictoplossingsmechanismen van doorslaggevend belang acht. Dit is een groot verschil met het witboek van het directoraat-generaal Concurrentie, waar we gisteren in het Parlement eveneens over hebben gedebatteerd en dat deze mogelijkheid van conflictoplossingsmechanismen buiten de rechtszaal om tot nu toe totaal heeft genegeerd. Wat dat betreft is het directoraat-generaal Consumentenbescherming mijns inziens verder dan de collega's van het directoraat-generaal Concurrentie.

Echter, ik wil nog twee dingen heel duidelijk stellen, die naar mijn mening zeker als kritische opmerkingen moeten worden beschouwd. Het Parlement zal over enige minuten, om 12.00 uur, mijn verslag over het witboek van het directoraat-generaal Concurrentie aannemen, waarbij we met een overgrote meerderheid in het Parlement de Europese Commissie zullen verzoeken bij de behandeling van deze kwestie een horizontale aanpak te kiezen.

Het uiteindelijke resultaat mag niet zijn dat we sectorale instrumenten krijgen, een voor consumentenbescherming, een voor antitrustwetgeving, een voor de kapitaalmarkt, misschien nog een voor het milieu en een ander voor sociale zaken, waarbij alle instrumenten met elkaar in strijd zijn, ingrijpen in de rechtsorde van de lidstaten en uiteindelijk tot een gerechtelijke warboel leiden die in de praktijk niet meer te handhaven is. Dergelijke voorbeelden hebben we in het verleden vaak gezien. Ik denk alleen al aan de debatten over de richtlijn aangaande beroepskwalificaties, die we achteraf ook in één instrument hebben samengevat, omdat opsplitsing niet meer werkte. De Commissie moet nu niet dezelfde fout maken, maar van begin af aan de horizontale aanpak steunen. Dit is het niet mis te verstane standpunt van het Parlement, wat over een paar minuten duidelijk zal worden.

Als laatste punt wil ik nog opmerken dat het ons ook zeer verheugt dat we consensus hebben bereikt over het feit dat we geen vorderingenindustrie naar Amerikaans model met een jaarlijkse omzet van 240 miljard dollar willen, aangezien uiteindelijk alleen advocaten van een dergelijk model profiteren en consumenten er niets aan hebben. Wij willen in Europa een echte rechtsstaat en wij willen vasthouden aan ons traditionele systeem, aan onze interpretatie van de wet.

Martí Grau i Segú (PSE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, in een markt zonder grenzen zoals de Europese markt moeten we er steeds op te letten dat de mededinging goed functioneert. Maar dat niet alleen: we moeten ons ook inzetten om de consumenten te beschermen.

De afgelopen halve eeuw zijn de handelsbarrières gaandeweg verdwenen; de barrières voor de consumenten zijn echter blijven bestaan.

Oneerlijke handelspraktijken worden door consumenten vaak niet aangegeven en door consumentenorganisaties dikwijls niet vervolgd, omdat men weet hoe moeilijk het is schadeloosstelling te verkrijgen.

Als er veel mensen gedupeerd zijn, kun je door collectieve actie in te stellen krachten verenigen, wat de kansen op het verkrijgen van schadevergoeding aanzienlijk verhoogt. Veel economische transacties in de Europese Unie zijn grensoverschrijdend, en het recht om gezamenlijk een actie in te stellen mag dan ook niet beperkt blijven tot de nationale rechtssferen.

We hebben daarom behoefte aan een initiatief op Europees niveau, en dat zal, om doeltreffend te zijn, een zekere mate van harmonisatie en toenadering tussen de nationale rechtssystemen vereisen. Het model dat we kiezen moet erop gericht zijn de toegang van de burgers tot het systeem te vergemakkelijken, zonder overdreven hoge kosten of bureaucratie.

Ik geloof intussen wel dat we mensen ook moeten aanmoedigen gebruik te maken van alternatieve mechanismen voor geschiloplossing – die zijn immers flexibeler – of vereenvoudigde gerechtelijke procedures met lagere kosten.

Reinhard Rack (PPE-DE). - (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, het Parlement is vrij eensgezind van mening dat we de consumenten eerst en vooral beter moeten beschermen, als bij kleine schadebedragen voor de individuele consument een groot aantal schadegevallen voor een probleem zorgt, omdat de consumenten

het nut niet inzien van een individuele vordering. De vraag is nu hoe de consumentenbescherming en de verbetering daarvan georganiseerd moeten worden. Wat dit betreft vind ik het uitermate belangrijk – en ik wil de commissaris hiervoor uitdrukkelijk danken – dat heel bewust wordt gezegd dat we, indien mogelijk, alle alternatieven en gezichtspunten in aanmerking willen nemen en pas na ampele overweging tot oplossingen komen.

Ik wil nog een opmerking maken over een aspect dat tot nu toe nog niet is genoemd. We hebben reeds de ervaring gehad – en in de toekomst zal dit mogelijk nog in sterkere mate voorkomen – dat voor sommige niet-gouvernementele organisaties, voor sommige consumentenbeschermingsorganisaties, de mogelijkheid om collectief verhaal te halen een reclamemiddel zal worden. Met dit risico moeten we zeker bewust rekening houden in onze overwegingen, opdat we uiteindelijk niet diegenen helpen die geen hulp nodig hebben en diegenen die wel hulp nodig hebben in de kou laten staan.

Meglena Kuneva, *lid van Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil u graag bedanken voor al uw waardevolle meningen. Op een zekere manier komen de meeste mij bekend voor, omdat we de hoofdpunten van uw bezorgdheid en verwachtingen van het collectief verhaal in Europa puntsgewijs hebben doorgesproken.

Ik wil nogmaals herhalen dat ik het volkomen met u eens ben en dat we collectieve procedures zoals bekend uit de VS in de Europese cultuur willen mijden. Ik weet dat dat een van uw belangrijkste zorgen is. Zoals mevrouw McCarthy ook zei, gaat het hierbij om schade. In het VK gebeurt dit al, maar dit heeft niets te maken met wat we hier bespreken en met mijn voorstel voor de toekomstige stappen in deze richting.

In dit opzicht wil ik graag wijzen op het volgende. Gaan we bekijken of er echt behoefte is aan collectief verhaal? Ja, dat doen we en dat blijven we ook na het groenboek nog doen. Respecteren we de grondwettelijke beperkingen? Ja. Vermijden we collectieve procedures zoals in de VS? Ja. Gaan we ervoor zorgen dat schade wordt vergoed, inclusief alle kosten voor de consument, en tegelijkertijd exclusief elementen van punitieve schade? Ja, dat is waar we naar toe willen. Gaan we onwaardige vorderingen, zoals de heer Rack bedoelde, ontmoedigen? Ja. Gaan we alternatieve-geschillenbeslechtingsregelingen bevorderen? Natuurlijk, omdat die sneller, goedkoper en gemakkelijker zijn voor zowel consumenten en bedrijven, En we moeten ook rekening houden met subsidiariteit.

Met deze paar woorden wil ik zeggen dat wij ons volledig bewust zijn van de uitdagingen en dat we klaar zijn om deze uitdagingen tegemoet te treden en stap voor stap een goed voorstel te ontwerpen door met u overeenstemming en onderling begrip te vinden.

Wat ik vandaag echt waardeer is dat wij allemaal erkennen dat er sprake is van een probleem en dat we klaar staan om dit probleem aan te pakken. Dus dit is echt een uitstekend uitgangspunt voor de volgende fase in de debatten. Met het oog op deze uitdaging wil ik met name hetgeen benadrukken waar de heer Lehne op wees: de gemeenschappelijke benadering, de horizontale benadering met commissaris Kroes. Ik en commissaris Kroes, alsook onze diensten, werken zeer nauw samen om ervoor te zorgen dat onze initiatieven op elkaar worden afgestemd en synergieën creëren.

Het beginsel consistentie sluit niet uit dat specifieke situaties om specifieke oplossingen vragen. Elk van de twee initiatieven heeft een duidelijk richtpunt. Terwijl het groenboek over consumentenbescherming gericht is op verhaal voor schendingen van consumentenbeschermingswetgeving, is het witboek over mededinging uitsluitend gericht op overtredingen van de mededingingswetgeving. Een ander groot verschil tussen de twee initiatieven is dat het groenboek over consumentenbescherming alleen gericht is op verhaal voor consumenten en het verhaalmechanisme van het witboek over mededinging zowel consumenten als bedrijven ten goede moet komen.

Mijn streven is dus om doeltreffend schadeverhaal voor onze consumenten te bewerkstelligen en tegelijkertijd hun vertrouwen in de markt te herstellen. Van eerdere debatten weet ik dat het Europees Parlement ons steunt in ons streven naar dit doel. Graag wil ik nogmaals benadrukken dat het Europees Parlement samen met de lidstaten en belanghebbenden ervan overtuigd zal zijn dat er niet alleen sprake is van een probleem, maar dat er ook een doeltreffende en evenwichtige oplossing moet en kan worden gevonden op Europees niveau.

Ik wil u graag bedanken voor dit vruchtbare debat en uw waardevolle meningen, en ik zie ernaar uit de komende maanden op dit dossier met u samen te werken.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Ioan Lucian Hămbăşan (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Ik verwelkom de inspanningen van de Europese Commissie ter verbetering van de methodes waardoor consumenten binnen heel Europa hun rechten kunnen laten gelden. De in het Groenboek gepresenteerde opties dienen in detail te worden besproken. Echter, één ding dat reeds vaststaat, is dat optie nr. 4, die een klasse van "opt-out"-handelingen zou introduceren en de consumentenorganisaties een deel van de vergoedingen zou geven, niet verdedigbaar (haalbaar) is.

Indien wij het vertrouwen van de consument in de interne markt willen vergroten, dienen wij een combinatie van de opties 2 en 3 in overweging te nemen. Met andere woorden: we moeten een Europees netwerk creëren van nationale uitvoerende openbare autoriteiten, die meer bevoegdheden moeten krijgen om efficiënt in te grijpen in geval van internationale (grensoverschrijdende) claims. Voorts dienen we de alternatieve mechanismen voor de beslechting van bestaande geschillen te herzien en, eventueel, een nieuw mechanisme in het leven te roepen dat ook buiten de gerechten om een efficiëntere toepassing (uitvoering) van de consumentenrechten mogelijk maakt.

Ten slotte wil ik onderstrepen dat we ons ervan dienen te verzekeren dat we een horizontale benadering kiezen met betrekking tot het mechanisme voor collectief verhaal, waarbij we de fragmentatie van de nationale wetgeving voorkomen en we één enkel gemeenschappelijk instrument voor alle lidstaten krijgen.

(De vergadering wordt om 11.35 uur onderbroken en om 12.05 uur hervat)

VOORZITTER: GÉRARD ONESTA

Ondervoorzitter

4. Stemmingen

De Voorzitter. - We gaan nu over tot de stemming.

(Uitslagen en nadere bijzonderheden betreffende de stemmingen: zie notulen)

* * *

Monica Frassoni (Verts/ALE). - (IT) Voorzitter, een kleine opmerking, nu de collega's nog niet allemaal zitten.

Wij hebben het Reglement veranderd omdat te veel tijd werd besteed aan nutteloze debatten en we hebben besloten dat er geen debat zal worden gevoerd over het verslag van mevrouw Auken. We hebben meer dan een half uur verspild aan "niets doen", terwijl we die tijd veel beter hadden kunnen besteden aan een discussie over een tekst die voor de burgers zeer belangrijk is.

De Voorzitter. – Uw opmerking wordt doorgegeven aan de bevoegde organen.

*

- 4.1. Witboek betreffende schadevergoedingsacties wegens schending van de communautaire mededingingsregels (A6-0123/2009, Klaus-Heiner Lehne) (stemming)
- 4.2. Voedselverstrekking aan de meest behoeftigen in de Gemeenschap (wijziging van de "integrale GMO"-verordening) (A6-0091/2009, Czesław Adam Siekierski) (stemming)

Vóór de stemming

Czesław Adam Siekierski, *rapporteur.* – (*PL*) Mijnheer de Voorzitter, met de goedkeuring van het verslag van vandaag over het programma voor voedselverstrekking aan de meest behoeftigen in de Gemeenschap geven we onze burgers het positieve signaal dat de Europese Unie de meest behoeftige en armste bewoners van de Gemeenschap met gratis levensmiddelen ondersteunt. Het programma voor voedselverstrekking

zorgt er, net als het schoolmelk- en schoolfruitprogramma, voor dat de houding ten opzichte van de EU verandert, en daardoor krijgt de EU een vriendelijker gezicht en komt zij dichter bij twee belangrijke groepen van de samenleving te staan – de achtergestelden en jongeren. Daarom vraag ik u voor dit verslag te stemmen. Op die manier laten we zien dat het Europees Parlement dicht bij de mensen en hun problemen staat.

(Applaus)

4.3. over de vrijhandelsovereenkomst tussen de Europese Unie en India (A6-0131/2009, Sajjad Karim) (stemming)

4.4. Sociale verantwoordelijkheid van onderaannemers in productieketens (A6-0065/2009, Lasse Lehtinen) (stemming)

4.5. Voedselprijzen in Europa (A6-0094/2009, Katerina Batzeli) (stemming)

Vóór de stemming

Katerina Batzeli, *rapporteur.* – (*EL*) Mijnheer de Voorzitter, het zou zeer interessant zijn om eens een vergelijking te maken tussen de resolutie in het verslag van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling en de door veertig leden en de ALDE-Fractie ingediende alternatieve resolutie. Dan zou men namelijk vaststellen dat:

- ten eerste de alternatieve resolutie in totaal vijftien voorstellen wijzigt maar geen enkele boodschap afgeeft;
- ten tweede zich niet alleen een kwantitatief maar ook politiek vraagstuk stelt, omdat in de alternatieve resolutie elke verwijzing naar de rol en de verantwoordelijkheid van de grote detail- en groothandelsketens is geschrapt;
- ten derde de schriftelijke verklaring van het Europees Parlement met de handtekening van 439 collega´s die aandringen op controle op en een juiste werking van grote supermarkten geheel onderuit wordt gehaald en
- ten vierde elk beleid met betrekking tot oneerlijke concurrentie onderuit wordt gehaald of wordt verfraaid en zelfs de aanbeveling van de hand wordt gewezen om een voor alle burgers en consumenten toegankelijke Europese gegevensbank met productie- en consumptieprijzen op te richten.

Niet alleen de Commissie landbouw maar ook de groep op hoog niveau wil dat een onderzoek wordt verricht naar de concurrentie en transparantie op de interne markt in de levensmiddelensector. Nu is het tijdstip gekomen waarop wij allen worden beoordeeld.

Astrid Lulling (PPE-DE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, deze verklaring is toch wel verbijsterend!

Ik wil alleen maar tegen mijn collega's zeggen dat ik een van de opstellers ben van de alternatieve resolutie. We zitten hier in de Europese Unie, niet in de Sovjet-Unie.

(Applaus)

De Voorzitter. – Mevrouw Lulling, zoals de leden van dit Huis vast niet was ontgaan, gaf ik onze rapporteur het woord omdat ze tijdens het debat geen gelegenheid had gekregen het woord te voeren. Zoals u weet heeft de rapporteur recht op twee minuten spreektijd. Zij heeft dan ook gedurende twee minuten alle vrijheid gekregen.

4.6. Effecten van de uitgebreide verstedelijking in Spanje op de individuele rechten van Europese burgers, het milieu en de toepassing van Europese wetgeving, gebaseerd op binnengekomen verzoekschriften (A6-0082/2009, Margrete Auken) (stemming)

Vóór de stemming

Michael Cashman (PSE). – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, ik wil het Parlement graag mededelen dat ik mij uit principe wil terugtrekken als medeondertekenaar van de alternatieve ontwerpresolutie van de Sociaal-democratische Fractie voor het verslag-Auken. Bovendien wil ik de afgevaardigden graag mededelen dat ik, na vijf jaar aan dit thema gewerkt te hebben, tegen beide alternatieve ontwerpresoluties en voor het verslag-Auken zal stemmen.

(Applaus)

Margrete Auken, rapporteur. – (DA) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, geachte EU-burgers, dit verslag is het resultaat van uitvoerig werk binnen de Commissie verzoekschriften, waarin alle politieke fracties vertegenwoordigd waren. Ik wil zowel de voorzitter als de schaduwrapporteurs bedanken voor hun grote inzet. Zelf heb ik mij als commissierapporteur met hart en ziel voor deze zaak ingezet. Het gaat immers om iets dat een enorme invloed heeft op het leven van tienduizenden EU-burgers die in Spanje wonen en dat zowel de Spaanse natuur als de economie treft. Het verslag is nu van de commissie en is in de commissie aangenomen met een meerderheid van tweederde van de leden. Het is een ambitieuze tekst geworden, die onderscheid maakt tussen de vele verschillende aspecten van de verstedelijkingspraktijken.

Er is het probleem met de grondrechten van de Europese burgers, waaronder het recht op rechtmatig verkregen eigendom. Tot deze rechten heeft het Europees Parlement zich reeds verplicht en ook alle lidstaten zijn aan deze rechten gebonden. Er is het probleem van de rampzalige effecten die de omvangrijke verstedelijking heeft op het milieu, met name in de kustgebieden en op de Spaanse eilanden, maar ook in andere gebieden, bijvoorbeeld Madrid. Er is het probleem met de wederopstanding van de Spaanse kustbeschermingswet uit 1988, die nu opeens vele mensen het recht kan ontnemen om in hun eigen huis te wonen en in sommige gevallen zelfs kan betekenen dat huizen worden gesloopt. Dan is er nog het probleem van de consequenties voor duizenden huizen waarvan bekend is dat ze illegaal zijn en die werden gebouwd met goedkeuring van de gemeente, maar later illegaal verklaard, waardoor onschuldige kopers het slachtoffer werden van corrupte stadsontwikkelingsmethoden. Ten slotte is er het probleem van het gebrek aan rechtszekerheid en passende vergoedingen voor de slachtoffers van onroerendgoedschandalen.

Ik twijfel niet aan waar de verantwoordelijkheid voor deze omvangrijke overtredingen ligt en ik betreur dat deze schendingen door gemeentelijke en regionale overheden de inspanningen van vele anderen hebben ondermijnd om een duurzame ontwikkeling tot stand te brengen, waarbij een gezonde economie hand in hand gaat met respect voor de natuur en voor het cultureel erfgoed. Het verslag had een goed debat verdiend, waarbij alle gezichtspunten aan de orde hadden kunnen komen. Het is onbevredigend dat onze nieuwe regels dit verhinderen. Deze regels moeten zo snel mogelijk worden veranderd, met name als het gaat om verslagen die klachten van Europese burgers behandelen. Ik verzoek u de twee alternatieve resoluties te verwerpen, die, hoewel ze wel op mijn verslag gebaseerd zijn, niet onpartijdig zijn, aangezien ze niet de grondige, op de feiten gebaseerde overwegingen weerspiegelen waar de commissie over heeft gestemd.

4.7. Trans-Atlantische betrekkingen (A6-0114/2009, Francisco José Millán Mon) (stemming)

4.8. Interimovereenkomst betreffende de handel met Turkmenistan (stemming)

Vóór de stemming

Daniel Caspary, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, overeenkomstig artikel 170, lid 4, verzoek ik namens de PPE-DE-Fractie om uitstel van de eindstemmingen over de resolutie en het verslag tot de volgende plenaire zitting.

In het debat van gisteren werd duidelijk dat een meerderheid van het Parlement zou kunnen instemmen, hoewel niet van harte, met de ondertekening van de interimovereenkomst. Vele collega's hopen dat de kwaliteit van de dialoog tussen de Europese Unie en Turkmenistan, na een jarenlange impasse, door de overeenkomst zal verbeteren. Echter, de meeste leden van het Parlement vinden het belangrijk dat we de Commissie en de Raad geen carte blanche geven. Het Parlement heeft van de Commissie en de Raad de garantie nodig dat, in geval van een verdere verslechtering van de mensenrechtensituatie, op verzoek van het Parlement serieus zal worden overwogen om de overeenkomst op te schorten. Helaas is de Commissie gisteren slechts onder voorwaarden en is de Raad al helemaal niet op deze eis ingegaan. Ik verzoek daarom namens mijn fractie om uitstel van beide eindstemmingen, totdat de Raad en de Commissie deze garantie hebben gegeven.

(Applaus)

De Voorzitter. – Overeenkomstig artikel 170, lid 4, van het Reglement, was het woord zojuist aan een fractie. De procedure voorziet nu in de mogelijkheid voor voor- of tegenstanders van dit verzoek om het woord te voeren.

Jan Marinus Wiersma, *namens de PSE-Fractie*. – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, ik ben het volkomen eens met onze collega, de heer Caspary, dat we niet alleen de eindstemming over de resolutie, maar ook de stemming over zijn verslag – het toestemmingsverslag – moeten uitstellen, omdat uit het debat van gisteren duidelijk bleek dat met name de Raad niet bereid is het Europees Parlement voldoende gelegenheid en de mogelijkheid te geven om de situatie in Turkmenistan echt onder toezicht te houden en de situatie aldaar op basis van een dergelijke overeenkomst te beïnvloeden. Aangezien we niet voldoende garanties hebben gekregen, steunen wij ook het voorstel van de heer Caspary om deze stemmingen uit te stellen.

De Voorzitter. – Ik zal het verzoek om uitstel in stemming brengen.

(Het Parlement willigt het verzoek in)

Daniel Caspary (PPE-DE). – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, het verzoek was om alleen de eindstemmingen uit te stellen, niet de stemming over de amendementen.

De Voorzitter. – Deze informatie heeft ons bij de zittingsdienst niet bereikt. Alleen de eindstemming wordt dus uitgesteld. Ik wil erop wijzen dat we nu eerst over de amendementen stemmen.

Daniel Caspary (PPE-DE). – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, het verzoek was om alleen de twee eindstemmingen uit te stellen en over de amendementen te stemmen, zodat we alleen de twee eindstemmingen in een van de volgende plenaire zittingen houden.

De Voorzitter. – Zo had de zittingsdienst het volstrekt niet begrepen, maar we volgen natuurlijk onze rapporteur.

Als ik het dus goed begrepen heb, gaan we nu stemmen over de amendementen op het verslag over Turkmenistan en niet over die op uw verslag. Dan stoppen we voor de eindstemming.

Vóór de stemming over amendement 2

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, het, nu al uitstekende, amendement dat door mijn fractie is ingediend en dat ervoor zal zorgen dat we echt gewicht in de schaal kunnen leggen als het om de mensenrechtensituatie gaat, wordt nog beter als we "het vooruitzicht van de ondertekening van de interim-overeenkomst" vervangen door "het vooruitzicht van de afronding van het ratificatieproces van de interim-overeenkomst", want dat is de geëigende formulering.

De Voorzitter. – Dit is een juridische precisering.

Zouden de collega's die hiertegen zijn op kunnen staan?

Aangezien ik geen veertig collega's zie opstaan, zal ik wat mevrouw Flautre zei in het amendement opnemen en zal ik aantekenen dat deze paragraaf mondeling geamendeerd is.

(Het mondeling amendement wordt in aanmerking genomen)

4.9. Interimovereenkomst betreffende de handel met Turkmenistan (A6-0085/2006, Daniel Caspary) (stemming)

Na de stemming over amendement 1

Robert Goebbels (PSE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, als ik me niet vergis bent u overgegaan tot een stemming over het verslag-Caspary en is het door mijn fractie ingediende amendement verworpen. Ikzelf heb nu tegen gestemd omdat ik nog bij de stemlijst van het vorige verslag was. Mijns inziens zouden we de stemming met betrekking tot het verslag-Caspary, waarbij er een enkel amendement was, moeten herhalen en zouden we vervolgens de eindstemming moeten uitstellen.

(Het Parlement willigt het verzoek in)

4.10. Versterking van de veiligheid en van de fundamentele vrijheden op het internet (A6-0103/2009, Stavros Lambrinidis) (stemming)

Vóór de stemming

Stavros Lambrinidis, *rapporteur.* – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, ik ben iedereen dankbaar voor de steun. Er is alleen een punt dat bij mij verwarring oproept. Het mondelinge amendement staat op de stemlijst maar er is niemand opgestaan om het te steunen. Betekent dat dat het is komen te vervallen en helemaal niet door de stemming is gekomen? Is dat correct?

De Voorzitter. – Ik kan bevestigen dat een mondeling amendement alleen in aanmerking genomen kan worden als het mondeling wordt ingediend. Dit is niet het geval, ondanks mijn verzoek. U hebt het dus heel goed begrepen.

4.11. Een veilige en milieuhygiënisch verantwoorde recycling van schepen (stemming)

De Voorzitter. – Hiermee is de stemming beëindigd.

5. Stemverklaringen

Mondelinge stemverklaringen

- Verslag-Siekierski (A6-0091/2009)

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (*SK*) Tijdens de 22 jaar van zijn bestaan heeft het programma voor voedselverstrekking aan de meest behoeftige mensen in de Gemeenschap bijgedragen tot het verwezenlijken van twee belangrijke doelstellingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Het programma helpt de markten te stabiliseren door de interventievoorraden te beperken, en het verzekert de meest behoeftige inwoners van de EU van de noodzakelijke voedselvoorraden. Daarom heb ik gestemd voor het verslag voor advies van de heer Siekierski inzake het nieuwe programma voor voedselverstrekking aan de meeste behoeftigen, zoals voorgesteld door de Commissie.

In 2009 zou dit programma een bedrag van vijfhonderd miljoen euro moeten omvatten, met aanvullende middelen van de lidstaten die zijn aangewezen voor cofinanciering. Mijnheer de Voorzitter, net zoals uw vader en moeder de stemming van vandaag hebben gadegeslagen, zijn er ook een aantal bezoekers uit de regio's van Prešov en Nitra, in Slowakije, die ik zou willen verwelkomen in de vergaderzaal van het Europees Parlement.

Laima Liucija Andrikienė (PPE-DE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik heb voor het verslag van de heer Czesław Siekierski en onze ontwerpresolutie over voedselverstrekking aan de meest behoeftigen in de Gemeenschap gestemd.

Het verslag en de ontwerpresolutie zijn van groot belang binnen de context van de financiële crisis en de economische recessie. De toenemende armoede in de EU – in sommige landen heeft 20 procent van de bevolking te maken met armoede – laat duidelijk zien dat de behoefte aan voedselhulp zeer groot is. Onder de huidige omstandigheden ben ik het volkomen eens met de mening van het Europees Parlement dat het voedselverstrekkingsprogramma van de EU, waarmee bijna een half miljard euro wordt geïnvesteerd om ondervoeding en armoede in de EU tegen te gaan, volledig door de Gemeenschap moet worden gefinancierd. Ik zou vooral extra willen wijzen op het belang van het voorstel van de Commissie om de structuur voor het selecteren van binnen het programma geleverde producten te verbeteren. Het voedsel moet door autoriteiten van de lidstaten worden gekozen en in samenwerking met partners uit de burgermaatschappij worden verdeeld.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, eten geven aan mensen die honger lijden is een essentiële plicht en we moeten ervoor zorgen dat niemand met honger naar bed hoeft te gaan, vooral kinderen niet.

Ik heb mij echter van stemming onthouden, omdat ik het onzinnig vind om deze regeling te veranderen. Een GLB-maatregel waarmee voedsel wordt ingekocht uit derde landen, waar de armen ook al honger lijden, om voedsel te geven aan onze armen, terwijl andere GLB-maatregelen onze landbouwers beletten genoeg voedsel te verbouwen om de hongerigen in Europa te voeden, is gewoon onzinnig. We moeten voedsel verstrekken aan de armen, vooral in deze economische crisis, en ik pleit ervoor deze regeling zodanig te veranderen dat we dit doel kunnen bereiken.

- Verslag-Karim (A6-0131/2009)

Philip Claeys (NI). - Voorzitter, ik heb tegen de drie alternatieve resoluties gestemd omdat ik van oordeel ben dat namaakproducten een serieus probleem vormen en dat we de burgers in Europa zo goed mogelijk moeten trachten te beschermen tegen de invoer van vervalste goederen. Dan heb ik het nog niet eens over de economische implicaties van namaakproducten. Europese douanebeambten moeten wel degelijk het recht hebben om schepen uit Indiase havens die op weg zijn naar een Europese bestemming, te registreren. Ik bedoel daarmee dat die registratie in Indiase havens moet gebeuren.

Ook vind ik het jammer dat, als hier wordt gesproken over de zware terreuraanslagen die hebben plaatsgevonden, men spreekt over politieke groeperingen terwijl iedereen weet dat het eigenlijk gaat over islamistische groeperingen.

De Voorzitter. – Ik meen dat de heer Tannock het woord wenste. Ik wil u erop wijzen dat het volgens reglement niet hetzelfde werkt als bij de "catch-the-eye"-procedure: eigenlijk moet u zich voor aanvang van de stemverklaringen registreren, maar ik ben de kwaadste niet.

Charles Tannock (PPE-DE). - (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, dat was mij niet bekend – ik dacht dat we gewoon op het juiste moment de hand op konden steken.

Dit beloofde een voortreffelijk verslag te worden. Ik heb in de Commissie buitenlandse zaken het advies opgesteld. India is de grootste democratie ter wereld; na tientallen jaren van protectionisme omarmt het nu de vrije wereldhandel; het houdt zich krachtig staande in de wereldwijde financiële crisis. Het zou prachtig zijn geweest als we een diepgaande vrijhandelsovereenkomst hadden bereikt tussen India en de Europese Unie, eveneens een zeer grote democratische gemeenschap, en het zou ook een nagel aan de doodskist zijn geweest voor degenen die zeggen dat protectionisme de toekomst van de wereldhandel is.

Dus ik betreur het diep dat dit verslag door de sociaal-democraten dusdanig is gewijzigd dat het voor de voorstanders van vrije handel onverteerbaar en onaanvaardbaar is geworden. Ook India betreurt dat diep: de regering van India heeft aardig wat politiek kapitaal geïnvesteerd in het idee dat deze overeenkomst zou worden gerealiseerd op een manier die goed is voor zowel India als Europa. Daarom moesten wij tegenstemmen, moet ik helaas zeggen.

- Verslag-Lehtinen (A6-0065/2009)

Jean Marie Beaupuy, *namens de ALDE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik wil uw ouders van harte welkom heten in ons midden. Ik zou wel willen dat de mijne hier ook aanwezig konden zijn, maar dat zal niet meer gaan.

Met het verslag-Lehtinen, dat we zojuist hebben aangenomen, hebben we een essentiële stap vooruit gezet met betrekking tot onze regelgeving, waarbij we vurig hopen dat de Commissie wat deze regelingen betreft naar het Parlement luistert. We begrijpen natuurlijk heel goed dat de ontwikkelingen op technisch en organisatorisch gebied op wereldschaal tot een toenemend aantal onderaannemers leidt, maar dat neemt niet weg dat de werknemers van onze ondernemingen beter beschermd moeten worden en dat de onderaannemers zelf gelijk behandeld moeten worden zodat onze economie in natuurlijke harmonie functioneert.

Dus, mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik hoop van harte dat de Commissie en de bevoegde diensten in elke lidstaat ons initiatiefverslag zo spoedig mogelijk ten uitvoer leggen, om zo – ik zeg het nogmaals – de omstandigheden voor werknemers enerzijds en het evenwicht tussen onderaannemers anderzijds te verbeteren.

Elisabeth Schroedter, namens de Verts/ALE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ook ik ben er verheugd over dat we erin zijn geslaagd met de alternatieve ontwerpresolutie de Commissie de opdracht te geven een richtlijn betreffende de aansprakelijkheid van algemene onderaannemingsbedrijven voor te bereiden. Deze ontwerpresolutie was gebaseerd op het verslag-Lehtinen en daarom komt veel van het werk dat is verricht binnen de commissie en door de fracties – de liberalen, de sociaaldemocraten en door ons, de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie – tot uitdrukking in deze resolutie. Het belang hiervan wordt aangetoond

door het feit dat overal in Europa goedkope arbeidskrachten op bouwplaatsen aan het werk zijn en dat de veiligheid zelfs in gevaar komt, zoals blijkt uit het voorbeeld van de Finse kerncentrale, waar de veiligheidsnormen niet in acht werden genomen door onderaannemers.

Wij hebben daarom dringend behoefte aan een Europese richtlijn, omdat de wetten in de acht lidstaten die een aansprakelijkheid van onderaannemers kennen, zeer doeltreffend zijn, maar slechts gelden tot aan de nationale grenzen. Als de zittende Commissie niet met een dergelijke richtlijn komt, zijn wij, de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie, vastbesloten om hier een principekwestie van te maken wanneer de nieuwe Commissie aantreedt, aangezien we veiligheid voor de bevolking willen en minimumnormen voor de werknemers. Dit kan alleen worden bereikt door een Europese wettelijke regeling, een aansprakelijkheid voor algemene onderaannemingsbedrijven. Ik hoop dat de Commissie tegemoet komt aan onze eisen en een richtlijn voorbereidt. Anders rijst de vraag of de Commissie haar ambt nog waardig is.

- Verslag-Batzeli (A6-0094/2009)

Christa Klaß (PPE-DE). - (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, geachte dames en heren, ik heb tegen het verslag-Batzeli gestemd. Hier worden naar mijn mening onmisbare hoekstenen van ons economische systeem en van de vrije concurrentie evenals de grondbeginselen van de sociale markteconomie in twijfel getrokken.

Het staat vast dat we passende maatregelen voor de stabilisering van de levensmiddelenprijzen moeten vinden om de landbouwproductie op de lange termijn te garanderen. Aan concurrentieverstorende praktijken moet een einde worden gemaakt. Echter, een EU-brede gegevensbank met referentieprijzen voor producten en bedrijfsmiddelen brengt nieuwe bureaucratie en meldplichten met zich mee, waarvan de kosten vervolgens door de handel worden afgewenteld op de producent of de consument. Dit zou leiden tot hogere eind- en consumentenprijzen en lagere prijzen voor de producenten.

Totale transparantie van alle bedrijfsmatige kostenfactoren, zoals lonen, energiekosten, inkoop- en verkoopprijzen en winstmarges, mondt uit in bewaking en dirigisme. Dit zijn niet de doelstellingen van een sociaal en vrij Europa. De versterking van de positie van de landbouwers binnen de levensmiddelenketen kan alleen worden bereikt door samenwerking en door de verantwoordelijkheid te delen.

Jim Allister (NI). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben ingenomen met dit verslag als schot voor de boeg van de supermarktgiganten. Neem Tesco, dat onlangs een winst van 2,8 miljard Britse pond bekendmaakte, terwijl voedselproducenten in mijn kiesdistrict worstelen om te overleven. Grote supermarkten misbruiken hun inkoopmacht om de prijzen die zij aan hun toeleveranciers betalen omlaag te brengen tot onhoudbare niveaus en hun oneerlijke en eenzijdige eisen op te leggen, zoals de prijs voor het handhaven van het contract.

Zoals de Britse mededingingscommissie heeft aangetoond, zal dit op lange termijn net zo schadelijk zijn voor de consument, omdat keuze, beschikbaarheid en kwaliteit uit de markt worden gedreven. Daarom sta ik achter het verzoek om een onderzoek te laten doen naar de margeverdeling in de productie- en distributieketen. Ergens is iemand heel goed bezig, maar het is zeker niet de producent.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (*PL*) Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij onthouden van stemming over het verslag van mevrouw Batzeli, maar ik ben van mening dat het een zeer nuttige voorbereiding vormt voor verdere werkzaamheden op het gebied van voedselprijzen. De consumentenprijzen verschillen sterk van de prijzen die de producenten voor hun goederen berekenen. De detailhandel, die voor de consument het meest zichtbaar is, heeft nauwelijks contact met de boeren. Als we op zoek zijn naar een manier om de voedselprijzen te stabiliseren, moeten we de hele waardeketen van de producent tot aan de consument analyseren. Het voorgestelde onderhandelingssysteem is, gezien het grote aantal entiteiten dat actief is op de markt, onrealistisch en beperkt de mededinging.

Hynek Fajmon (PPE-DE). - (CS) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren. Ik heb tegen het door mevrouw Batzeli ingediende verslag over de voedselprijzen in Europa gestemd. Dit verslag is gebaseerd op de veronderstelling dat vrije prijsvorming op de voedselmarkt geen goede zaak is en roept op tot prijsregulering in deze economische sector. Dit druist volledig in tegen het gezonde verstand en is een volstrekte veronachtzaming van de ervaringen van de postcommunistische landen, waaronder de Tsjechische Republiek. Bij ons was er sprake van een totale prijsregulering en we weten nog maar al te goed dat dat niet werkte. Vrije prijsvorming vormt de conditio sine qua non van onze vrijheid en democratie. Elke inperking ervan leidt onherroepelijk tot totalitarisme. De vrije prijsvorming in de voedingsmiddelensector heeft in de afgelopen jaren tot schitterende resultaten geleid in de vorm van relatief dalende voedselprijzen in heel de Europese Unie. Verder heeft de vrije prijsvorming geleid tot omvangrijke modernisering waardoor de consument nu betere waar voor lagere prijzen kopen kan. Deze positieve ontwikkeling zou met invoering van de in het

verslag opgenomen voorstellen tot prijsregulering volledig tot stilstand worden gebracht en het geheel zou alleen maar leiden tot hogere voedselprijzen. Dat er in deze sector hevig geconcurreerd wordt, is schitterend nieuws voor de consument. Degenen die hogere kosten hebben dan het prijsniveau op de markt dienen zich in het eigen belang hieraan aan te passen of de markt te verlaten. Het is toch te gek voor woorden dat de consument hun verliezen via zijn of haar belastinggeld compenseert. En daarom heb ik tegen dit verslag gestemd.

Hannu Takkula (ALDE). - (FI) Mijnheer de Voorzitter, ik wil allereerst zeggen dat ik tegen het verslag van mevrouw Batzeli heb gestemd. Toen ik het las, vroeg ik mij af of wij ons in de Europese Unie of in de Sovjet-Unie bevonden en volgens mij zijn wij in de Europese Unie. Het uitgangspunt is dan dat wij op een dergelijke manier niet de voedselprijzen in heel Europa kunnen reguleren.

Wij mogen niet vergeten dat wij voor goed, veilig en hoogwaardig voedsel moeten zorgen. Het beginsel van lokaal voedsel is belangrijk en op die manier kunnen deze zaken beter op nationaal niveau worden bekeken.

Ik maak me zorgen over de stijging van de inputkosten. De prijzen van mest en veevoer zijn gestegen. Het handelsstadium neemt zijn deel en op die manier kost bijvoorbeeld roggebrood, wanneer dat op de markt komt, drie euro, waarvan de primaire producent, de boer, slechts zes cent krijgt.

Deze kant moeten wij niet opgaan en daarom moeten wij deze zaken nationaal regelen en bovenal een systeem creëren waarin de boeren, de producenten van voedsel, kunnen overleven en de burgers hoogwaardig en gezond voedsel tegen een redelijke prijs kunnen kopen. Gezonde voeding moet de kern van de zaak worden.

Martin Callanan (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het is duidelijk dat dit verslag de werkelijkheid van de situatie niet laat zien, namelijk dat de voedselprijzen in de EU kunstmatig hoog worden gehouden door een brute combinatie: enerzijds overmatige EU-bureaucratie en anderzijds door het inmiddels beruchte gemeenschappelijk landbouwbeleid. Door landbouwsubsidies worden inefficiënte boeren financieel gesteund ten koste van de Europese belastingbetaler en tegelijkertijd uiteraard de prijzen die wij als consumenten in de winkels en supermarkten voor landbouwproducten betalen onevenredig hoog gehouden.

De beste manier waarop de Commissie de onevenredig hoge voedselprijzen kan tegengaan is door morgen nog de opheffing van het gemeenschappelijk landbouwbeleid bekend te maken, maar dat gaat ze natuurlijk niet doen omdat bepaalde lidstaten, met name Frankrijk, onevenredig profiteren van reusachtige geldsommen uit de zak van de belastingbetaler die in een inefficiënte, vreselijk ongelijke landbouwsector worden gepompt. Dat is de beste keuze die de Commissie kan maken, maar dat gaat ze uiteraard niet doen.

Daniel Hannan (NI). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, Fidel Castro ligt in zijn ziekenbed op zijn zwoele eiland in de Caraïben, waar hij langzaam sterft, maar pas als het moment daar is. Als hij aan zijn einde komt, blijven er nog twee marxistische landbouwsystemen over in de wereld: de collectieve boerderijen in Noord-Korea en het gemeenschappelijk landbouwbeleid in Europa, een beleid dat berust op prijszetting, een beleid dat berust op opslag en vernietiging van voedselvoorraden waar geen markt voor is, een beleid dat op geniepige wijze kosten en onnodig lijden doorschuift naar de derde wereld, die van zijn natuurlijke markt wordt beroofd.

We betalen dubbel de rekening – als consument en als belastingbetaler – door de hoge prijzen en de hoge belastingen, en onze landbouwers betalen ook de rekening. In mijn regio Zuid-Oost-Engeland verdwijnt de landbouw als wezenlijk onderdeel van de economie. Onze phaceliaweiden, onze kastanjebossen en onze hopvelden maken langzaam maar zeker plaats voor beton. Onze consumenten en boeren worden nu al vijftig jaar uitgeknepen om voor deze bureaucratie te betalen. Eens is de maat vol.

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, wij delen de diepe verontwaardiging over de hoogte en de structuur van de voedselprijzen. Een product dat met een waarde van 1 een landbouwbedrijf verlaat, ligt voor 6 in de supermarkt, en tong verlaat Afrika tegen een waarde van 1, om vervolgens voor 14 in de diepvries bij Picard te belanden, met als gevolg dat als 's avonds om acht uur de supermarkten sluiten ... de Europeanen de vuilnisbakken doorzoeken.

Beide uiteinden van de keten zijn de dupe: de landbouwer wordt er niet rijk van, en de consument kan maar met moeite aan zijn eten komen. Maar om deze situatie aan te pakken volstaat het niet om transparantie te eisen en de oligopoliën in de supermarktsector aan de kaak te stellen.

We hebben speculatie op de rijstprijs in Genève, we hebben speculatie op de maïsprijs in Chicago, we hebben de grote financiële criminaliteit en we hebben een Internationaal Strafhof. Welnu, op de G20 moeten we de

bevoegdheden van het Internationaal Strafhof ten aanzien van de grote financiële criminaliteit uitbreiden, en speculeren op menselijk voedsel is een misdaad van hetzelfde kaliber als die van Bashir in Darfoer.

Dat is het echte signaal dat we moeten afgeven.

De Voorzitter. – Ik wilde u niet onderbreken in uw lyrische betoog.

- Verslag-Auken (A6-0082/2009)

Jim Allister (NI). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik sluit mij volledig aan bij de rapporteur en haar verslag en verwelkom haar puike werk namens de burgers van heel Europa die in botsing zijn gekomen met de schandalige omgang met eigendomsrechten in Spanje.

Het eigendomsrecht is een grondrecht dat door het Europees Verdrag wordt erkend. Sommigen van mijn kiezers die hun spaargeld in een huis in Spanje hebben gestoken, worden nu misleid en geruïneerd door wetten en vorderingen waardoor hun eigendommen van hen worden afgenomen of waardoor het hun enorm veel geld kost om hun eigendom te behouden. Het schijnt dat civiele autoriteiten in Spanje, die onder een hoedje spelen met geldbeluste, gewetenloze ontwikkelaars, een verschrikking zijn voor mensen die op legale wijze huizen en eigendommen hebben gekocht, en als dit verslag dat tegengaat, kan het alleen maar goed doen.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE-DE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik heb uiteraard tegen het verslag-Auken gestemd en wil bij dezen protest aantekenen tegen dit verslag, waarvan nu wel bewezen is dat het strijdig met het recht is. Dit verslag sluit op geen enkele wijze aan op de rechtsbeginselen die de Europese Unie uitdraagt. Het is beslist vernederend dat het Europees Parlement dit verslag bekrachtigd heeft, terwijl onze juridische diensten van mening zijn dat het op veel punten juridisch niet correct is en onverenigbaar is met het recht.

Wat men hier beoogt te doen – en de Sociaal-democratische Fractie probeert dat al jaren – is de bouwsector stil te leggen, alsof je op die manier de problemen kunt oplossen. Dit document zal niet bijdragen tot een oplossing voor de reële problemen die de mensen ondervinden. Die problemen zijn voor een groot deel opgelost door het veranderen van een wet – en dat is gebeurd – en door de inspanningen van de Spaanse autoriteiten, om zo de fouten te corrigeren die men in het verleden inderdaad heeft begaan.

Tot slot wil ik er graag op wijzen dat het slopen van huizen vooral het gevolg is van de verkeerde toepassing van de *ley de costas*, de kustwet. En dat is de schuld van de Spaanse socialistische regering van Zapatero. Deze regering treedt op arbitraire wijze op en onteigent op basis van arbitraire criteria, en zulks in slechts één bepaalde regio van Spanje.

Philip Claeys (NI). - Voorzitter, ik heb voor het verslag Auken gestemd omdat ik vind dat elke burger in Europa recht heeft op een correcte toepassing van elke mogelijke regelgeving en dat het privébezit van elke burger in de Europese Unie gewaarborgd moet worden door alle overheden in welke lidstaat dan ook.

Er zijn veel mensen het slachtoffer geworden van dubieuze beslissingen in Spanje en velen daarvan hebben de Commissie verzoekschriften aangesproken, volgens mij terecht. Tegelijkertijd heb ik ook een gemengd gevoel omdat ik vind dat wij op onze hoede moeten zijn om regelgeving te stemmen die erop neerkomt dat er opnieuw meer Europese bemoeizucht komt ten nadele van de lidstaten. Ik denk daarbij specifiek ook aan de situatie van de Vlaamse rand rond Brussel, waar de Europese Unie zich begint te bemoeien met een woonbeleid dat erop gericht is om jonge Vlaamse gezinnen in staat te stellen in eigen streek te blijven wonen.

Martin Callanan (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik heb het verslag-Auken ook gesteund. Ik heb het gesteund omdat een aantal van mijn kiezers in het noordoosten van Engeland bij het Parlement een verzoekschrift heeft ingediend over dit schandelijke en flagrante misbruik van eigendomsrechten door de Spaanse regering en lokale autoriteiten. Onlangs heeft ITV North East hier een TV-documentaire aan gewijd, waarin deze hartverscheurende zaken voor het publiek in Noord-Oost-Engeland tot in detail zijn uiteengezet.

Ik hoop zelfs nu nog dat de Spaanse regering en de Spaanse Parlementsleden het onrecht voor een deel zullen goedmaken en een vergoeding geven aan sommige mensen wier eigendommen ten onrechte zijn ontnomen en toegeven dat het een schande is wat hier gaande is. Het is een afschuwelijk schandaal. Veel van de handelspraktijken waar vastgoedontwikkelaars en Spaanse lokale overheden bij betrokken zijn, zijn werkelijk het resultaat van corruptie. Niemand heeft er iets aan als we dat essentiële gegeven ontkennen. De Spaanse regering moet ingrijpen. Ik ben werkelijk ontsteld door de wanpraktijken waarmee Spaanse afgevaardigden hier in dit Parlement hebben geprobeerd deze toestanden verborgen te houden.

Peter Skinner (PSE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik heb ook voor dit verslag gestemd, omdat veel van mijn kiezers, zoals in de hele Europese Unie het geval is geweest, erg veel last hebben gehad van dit specifieke probleem. De behoefte aan juridische zekerheid bij het kopen van onroerend goed is essentieel en dat is het hoofdthema van dit verslag, waarmee wordt getracht de zekerheden te verkrijgen die noodzakelijk zijn voor verandering. Het gaat ook in op de achterliggende problemen van klachten over illegale praktijken door lokale bouwbedrijven en bepaalde lokale overheden.

Ik heb voor dit verslag gestemd omdat ik denk dat het een formeel proces extra zal verstevigen; het gaat iets accentueren dat ik in het verleden slechts als geringschattende uitdrukking heb beschouwd, namelijk 'Spaanse praktijken'. Ik zou er graag voor willen zorgen dat die term nooit meer het daglicht ziet en ik wil graag dat de Commissie, de Raad en de Spaanse regering het probleem aanpakken en ferme beslissingen nemen, zodat de gedupeerden vergoeding krijgen en degenen die daar zitten zich veilig kunnen voelen.

- Verslag-Millán Mon (A6-0114/2009)

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, voordat ik ter zake kom zou ik graag willen zeggen dat het mij zeer verheugt dat uw ouders in het Parlement zijn, niet alleen omdat het leuk is een publiek te hebben, maar ook omdat zij kunnen zien hoe uw verdienstelijke voorzitterschap bij deze vergaderingen respect heeft afgedwongen in dit Parlement, zelfs bij Britse conservatieven.

Het is haast niet te geloven dat over een paar dagen president Obama al naar Straatsburg komt. Als hij door de barricaden kijkt die worden opgeworpen, denkt hij misschien wel, als hij überhaupt al aan het Europees Parlement denkt, dat zijn dubbele-zetelbeleid pure waanzin is, complete geldverspilling. Hij zal wel denken:

'Round and round it goes,

And oh don't you know,

This is the game that we came here for.

Round and round it goes.'

Maar hij zal er al snel vandoor gaan, als hij ziet hoe hopeloos de uniforme en allesomvattende registratie is die het bedrijfsleven in de EU lamlegt, en hij zal ongetwijfeld denken dat hij niets meer kan doen om ons nog te redden.

En

'because [he has] nothing else here for you,

And just because it's easier than the truth,

Oh if there's nothing else that [he] can do -'

Hij zal er vandoor gaan – weg van hier, weg van deze plek, als hij zich realiseert dat je altijd in jezelf moet geloven. 'Luck has left [him] standing so tall.'

Laat 's Heeren lof ten hemel rijzen, want Spandau Ballet is terug van weggeweest!

Philip Claeys (NI). - Voorzitter, de trans-Atlantische betrekkingen liggen mij nauw aan het hart en ik ben het grotendeels eens met de grote lijnen van het verslag Millán Mon. Toch heb tegen gestemd omdat dit verslag een aantal belangrijke lacunes vertoont. Er wordt bijvoorbeeld expliciet geanticipeerd op de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon - eens te meer moeten we dat hier vaststellen - terwijl dit Verdrag helemaal nog niet goedgekeurd is. Men zou de kiezers in Ierland moeten respecteren.

Er wordt ook gepraat over het probleem van de Palestijnen, maar er wordt tegelijkertijd niet gesproken over de veiligheid van Israël. En *last but not least* is er opnieuw die oproep aan de lidstaten om een aantal van de Guantanamo-gevangenen, vermeende terroristen, op te nemen in de lidstaten. Dat is voor mij totaal onaanvaardbaar. Het is ook onaanvaardbaar dat er niet duidelijk gezegd wordt dat de Verenigde Staten zich niet mogen bemoeien met het uitbreidingsbeleid van de Europese Unie en dat dus Turkije geen plaats heeft in de Europese Unie.

Hannu Takkula (ALDE). - (FI) Mijnheer de Voorzitter, trans-Atlantische betrekkingen zijn zeer belangrijk voor ons Europeanen. Wij moeten altijd beseffen dat de Verenigde Staten als wereldleider de waarden van de lidstaten van de Europese Unie deelt: democratie, mensenrechten en vrijheid van mensenrechten. Ik ben

ervan overtuigd dat dit waarden zijn die ons verenigen en die hopelijk ook in de toekomst onze betrekkingen versterken.

Nu de Verenigde Staten een nieuwe regering onder leiding van president Obama heeft, heeft zij veel aandacht gekregen en wordt er veel van haar verwacht. Wij moeten echter beseffen dat noch Obama noch zijn regering de hele wereld kan veranderen. Zij zullen zeker hun best doen, maar er liggen enorme uitdagingen in het vooruitzicht en daarom moeten de verwachtingen realistisch zijn.

Wij moeten niettemin de Verenigde Staten de hand reiken, omdat wij gemeenschappelijke bedreigingen kennen. Deze hebben betrekking op het internationaal terrorisme, het islamitisch fundamentalisme, dat de kop opsteekt. Daarnaast kennen wij gemeenschappelijke uitdagingen op het gebied van milieu. Door trans-Atlantische betrekkingen kunnen wij samen het hoofd bieden aan deze uitdagingen en de andere problemen die momenteel zo acuut zijn in de hele wereld.

Martin Callanan (PPE-DE). - (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, mag ik, nu ik de kans krijg, ook mijn waardering uitspreken voor uw degelijke en neutrale voorzitterschap tijdens onze parlementaire vergaderingen? Het is jammer dat Voorzitter Pöttering in zoveel opzichten niet op een of andere manier uw voorbeeld volgt.

Dit verslag gaat over de Verenigde Staten en de betrekkingen tussen de VS en de EU. Amerika blijft uiteraard cruciaal voor de veiligheid en welvaart in Europa. Helaas zijn er in dit Parlement veel voorbeelden van anti-Amerikaanse gevoelens. Een ieder in de EU zou diep dankbaar moeten zijn voor de rol die de VS in de wereld speelt en met name de rol die de VS in onze recente geschiedenis heeft gespeeld. Soms moet ik lachen als ik hoor zeggen dat we het aan de EU te danken hebben dat we al zestig jaar in vrede leven in Europa. Het lijkt wel of iedereen vergeet hoe de VS, en natuurlijk de NAVO, hebben bijgedragen aan de vrede in Europa. Amerika moet geen rivaal van de EU zijn, maar een partner en een vriend en we moeten nauwere trans-Atlantische betrekkingen opbouwen.

Charles Tannock (PPE-DE). - (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, de Britse conservatieven zijn trots op de bijzonder relatie die ons land heeft met de Verenigde Staten en de brug tussen Amerika en Europa. We steunen het engagement van president Obama voor multilaterale afspraken met de Europese Unie.

In dit verslag wordt echter de tenuitvoerlegging van het Verdrag van Lissabon genoemd, waar wij fel tegen zijn. Ook wordt de VS verzocht de doodstraf af te schaffen, wat voor ons een kwestie van persoonlijk geweten is. Gezien het verzet van de Britse conservatieven tegen het Internationaal Strafhof erkennen wij ook dat Amerika het recht heeft het Statuut van Rome niet te ondertekenen. Wij willen ook niet gedwongen worden gevaarlijke terroristen van het detentiecentrum Guantánamo Bay op te nemen.

In dit verslag wordt zeer terecht gewezen op het belang van de NAVO als hoeksteen van de trans-Atlantische veiligheid en de oprichting van een nieuwe trans-Atlantische parlementaire commissie voorgesteld, waarmee de gezamenlijke inzet voor onze gemeenschappelijke waarden democratie, vrijheid en mensenrechten wordt versterkt. De Britse conservatieven hebben daarom over het algemeen voor het verslag-Millán Mon gestemd.

Peter Skinner (PSE). – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, ik ben bijzonder ingenomen met dit verslag en ik ben het eens met sommige van de punten die zojuist naar voren zijn gebracht, maar we moeten wellicht om te beginnen de heer Obama feliciteren met zijn presidentschap. Ik denk niet dat we dat hier vandaag allemaal hebben gedaan, maar het is toch duidelijk een frisse wind, die hopelijk tot een positieve relatie met de Verenigde Staten zal leiden.

We hebben het altijd meteen over de voordelen van die relatie voor ons, uiteraard, maar we hebben het niet zo vaak over de inzet van onze kant om deze relatie te versterken en eraan te werken. Bijvoorbeeld de handel tussen ons is volgens de OESO de meest omvangrijke handel die er tussen twee handelsmogendheden in de wereld bestaat. Het is goed dat die relatie ons ook dwingt onze gedachten te laten gaan over regulering en toezicht. Alle besluiten die gezamenlijk worden genomen, zowel op economisch als politiek gebied, zijn van zeer groot belang voor de rest van de wereld en bepalen vaak wereldwijd de normen.

Ik als lid van de VS-delegatie binnen de trans-Atlantische Economische Raad hoop dat we daar het gedane werk kunnen voortzetten en dit kunnen vertalen naar echte acties binnen dit Parlement, in plaats van de onzinnige acties van sommigen, bijvoorbeeld op het gebied van kip, die deze relatie juist te gronde richten.

- Verslag-Lambrinidis (A6-0103/2009)

Philip Claeys (NI). - Voorzitter, het is een goede zaak dat amendement 5 is verworpen. Dit amendement wilde immers juist een essentiële passage in het verslag schrappen, essentieel omdat daarin gepleit werd voor

vrijheid van meningsuiting. Het is toch een elementair democratisch gegeven dat controversiële politieke overtuigingen gevrijwaard moeten blijven van strafrechtelijke vervolging. Vrijheid van meningsuiting moet absoluut zijn en moet zeker gelden voor politieke stellingnames ook over controversiële kwesties zoals immigratie, islam en dergelijke meer.

Voor het overige vind ik dat dit een zeer goed uitgebalanceerd verslag is, waarin rechten en vrijheden goed tegen elkaar worden afgewogen en waarin men stelling neemt tegen censuur. Ik heb dan ook met veel overtuiging dit verslag goedgekeurd.

Hannu Takkula (ALDE). - (FI) Mijnheer de Voorzitter, dit verslag van de heer Lambrinidis over de versterking van de veiligheid en van de fundamentele vrijheden op het internet is zeer belangrijk en actueel. Ik deel het standpunt hierin dat het belangrijk is om de vrijheid van meningsuiting, een van onze fundamentele rechten en vrijheden, te handhaven. Wij moeten echter altijd beseffen dat als wij over de vrijheid van meningsuiting spreken, dat ook een verantwoordelijkheid inhoudt. Verantwoordelijkheid is in dit geval de belangrijkste overweging.

Wanneer wij vandaag de dag websites bekijken, dan moeten wij helaas constateren dat er op internet veel materiaal te zien is dat niet goed is voor de samenleving en de menselijke ontwikkeling. Ik ben vooral bezorgd om kinderen en jongeren, die ons waardevolste bezit zijn, het grootste kapitaal voor onze toekomst. Wij moeten nu onze verantwoordelijkheid voor hen nemen en ervoor zorgen dat zij de best mogelijke kennis en vaardigheden kunnen verkrijgen en een gezonde instelling kunnen ontwikkelen, en internet is een van hun voornaamste informatiebronnen.

Daarom hoop ik dat wij de veiligheid van kinderen kunnen vergroten door te zorgen voor meer materiaal op internet dat hen kan stimuleren, vormen en ontwikkelen, en niet, zoals vandaag de dag het geval is, dat er veel materiaal op te vinden is dat schadelijk is voor de ontwikkeling van de algehele persoonlijkheid van jongeren.

Schriftelijke stemverklaringen

- Verslag-Lehne (A6-0123/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), *schriftelijk.* – (*IT*) Voorzitter, waarde collega's, om ervoor te zorgen dat de slachtoffers van de schendingen van de mededingingsnormen daadwerkelijk toegang hebben tot de rechter, zijn gezamenlijke inspanningen nodig van de EU en de lidstaten. Het Witboek bevat een aantal maatregelen die toegang garanderen tot efficiënte mechanismen om een volledige compensatie te verzoeken van de geleden schade.

Op dit moment bestaan er in de meeste EU-lidstaten ernstige belemmeringen die consumenten en bedrijven ontmoedigen naar de rechter te stappen om, op particulier niveau, om compensatie te verzoeken van de schade die zij hebben geleden als gevolg van een schending van de antitrustwetgeving. Hoewel de situatie in enkele lidstaten recentelijk is verbeterd, zijn in de afgelopen decennia heel weinig compensatieverzoeken ingediend. Het lijkt erop dat de traditionele wetten en procedures op het gebied van wettelijke aansprakelijkheid die in het grootste deel van de lidstaten van kracht zijn, ontoereikend zijn.

Ik steun en ben verheugd over de voorbereiding van een Witboek dat op communautair niveau in de toegang van burgers en bedrijven tot de rechter voorziet, door algemene beleidsdoelstellingen na te streven (in dit geval het waarborgen van een bredere toegang tot de rechter door het mededingingsbeleid ten uitvoer te leggen en misbruik door bedrijven te ontmoedigen) en tegelijkertijd roekeloze en ongefundeerde geschillen te belemmeren.

Luca Romagnoli (NI), schriftelijk. – (IT) Voorzitter, waarde collega's, ik wil mij graag onthouden van stemming over het verslag van collega Lehne over het Witboek betreffende schadevergoedingsacties wegens schendingen van de communautaire mededingingsregels.

Ik ben het met bepaalde punten die in het verslag worden genoemd eens, maar met andere niet. Daarom heb ik besloten niet te stemmen over het verslag in zijn huidige vorm.

- Verslag-Siekierski (A6-0091/2009)

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Ik heb gestemd voor het verslag dat is opgesteld door de heer Czesław Adam Siekierski (PPE-DE, Polen), omdat hierin wordt gepleit voor uitbreiding van het Europese programma voor voedselverstrekking aan de meest behoeftigen in de Gemeenschap.

Als gewezen burgemeester van sector 5 van Boekarest heeft hulp aan arme mensen, in het bijzonder de Roma, altijd mijn aandacht gehad.

In de hele Europese Unie leven tachtig miljoen mensen (16 procent van de bevolking) onder de armoedegrens en door de economische crisis zal hun aantal toenemen. In een aantal recentelijk tot de EU toegetreden lidstaten wordt ongeveer 20 procent van de bevolking door armoede getroffen.

Het is nodig dat wordt voorzien in algehele financiering uit de EU-begroting voor de programma's voor voedselhulp, omdat sommige lidstaten niet zullen kunnen participeren in het programma indien er percentages voor medefinanciering worden ingesteld.

We moeten de last verminderen die rust op de schouders van de lidstaten met een laag inkomen per hoofd van de bevolking of waarvan de begrotingen te kampen hebben met financiële moeilijkheden, waaronder ook Roemenië.

Producten uit interventievoorraden of gekocht op de markt moeten uit de Gemeenschap afkomstig zijn, waarbij voorrang moet worden gegeven aan lokaal geproduceerde verse levensmiddelen, dus Roemeense producten die worden gekocht met Europees geld om te worden gedistribueerd aan de armen in Roemenië.

Koenraad Dillen (NI), *schriftelijk*. – Ik heb gestemd voor het verslag inzake de wijziging van een verordening betreffende de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en de gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten ten aanzien van de voedselverstrekking aan de meest behoeftigen. Uit gegevens blijkt dat in 2006 circa 13 miljoen mensen uit de lidstaten hulp hebben gekregen in het kader van dit programma. Dit is een goede zaak, maar de hulp aan de armsten uit de EU zou nog fel moeten worden opgedreven.

Laat ons om te beginnen de lonen van de EU-commissarissen halveren of door drie delen. De Europese denktank "Open Europe" heeft becijferd dat een commissaris over vijf jaar - pensioenplannen incluis - gemiddeld 2,5 miljoen euro verdient. Dit is ronduit schandalig! De helft van dit geld zou beter naar armoedebestrijding gaan. Misschien kan men zo de Europese burger met "Europa" verzoenen.

Edite Estrela (PSE), *schriftelijk.* – (*PT*) Ik heb vóór het voorstel gestemd voor een verordening inzake voedselverstrekking aan de meest behoeftigen in de Gemeenschap. Armoede is een van de ernstigste problemen waarvoor de EU zich geplaatst ziet en reeds in 2006 liepen er bijna 79 miljoen mensen het gevaar in armoede te vervallen, waaruit duidelijk het belang blijkt van programma's voor voedselverstrekking.

Gezien het feit dat het doel van het voorstel van de Commissie is voedsel te verstrekken aan de meest behoeftigen en de planning daarvan te verbeteren, zodat de middelen efficiënter kunnen worden ingezet, en gezien het feit dat sinds 1987, toen het programma voor voedselverstrekking van start ging, al dertien miljoen mensen hiervan gebruik hebben gemaakt, acht ik de voortzetting van dit programma noodzakelijk en positief.

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), schriftelijk. – (SV) Wij vinden dat het oorspronkelijke doel van het programma - het uitdelen van interventievoorraden aan de meest behoeftigen - van meet af aan merkwaardig in elkaar zat. Landbouwbeleid combineren met sociaal beleid kan lovenswaardig zijn, maar wordt ingewikkeld. De laatste tijd is het aandeel goederen dat niet uit interventievoorraden komt, gestaag toegenomen. Uit de recentste berekening bleek dat ongeveer 85 procent van de levensmiddelen op de vrije markt werd gekocht.

Wij zijn van mening dat men het uitdelen van levensmiddelen aan de meest behoeftigen in de gemeenschap moet afschaffen. De situatie van de meest behoeftigen in de lidstaten moet door de lidstaten of de gemeenten worden aangepakt. Het zijn die niveaus van politieke verantwoordelijkheid die er via hun sociaal beleid voor moeten zorgen dat alle burgers hun recht op een bestaansminimum krijgen. Of dat via sociale bijdragen, het uitdelen van levensmiddelen of op een andere manier gebeurt, moet door hen worden beslist.

De Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling van het Europees Parlement stelt voor de voedselhulp volledig communautair te financieren. Het is verbazingwekkend met welke standpunten die commissie naar buiten komt om landbouwproducten toch maar op de markt afgezet te krijgen.

Zoals gewoonlijk stellen wij van Junilistan vast dat het in deze situatie een geluk is dat het Europees Parlement geen medebeslissingsbevoegdheid heeft inzake het Europees landbouwbeleid, want anders zou de Unie in de val van protectionisme en zware subsidies aan diverse groepen in de landbouwsector trappen.

Jeanine Hennis-Plasschaert, Jules Maaten, Toine Manders en Jan Mulder (ALDE), schriftelijk. – De VVD-leden in het Europees Parlement hebben voor het verslag-Siekierski gestemd, omdat zij voorstander zijn van het verstrekken van voedsel aan de armste bevolkingsgroepen in de EU. De VVD-leden zijn het echter niet eens met de bepalingen in het verslag, waarin staat dat de programma's voor voedselverstrekking uitsluitend uit de EU-begroting gefinancierd moeten worden.

Alexandru Nazare (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Ik heb gestemd voor dit verslag omdat het voedselprogramma waarvan de uitbreiding wordt beoogd een essentieel instrument is bij de hulpverlening aan kansarmen, die in de huidige economische crisis veel te lijden hebben, zelfs als het aankomt op de bevrediging van basisbehoeften. Bovendien is het een verstandige maatregel om de voedselbronnen van de EU op efficiënte wijze aan te wenden, omdat het de ongebruikt gebleven producten distribueert onder degenen die ze nodig hebben en tegelijk de vraag op voedselmarkt in de EU stimuleert.

Ik pleit ervoor dat dergelijke voedselhulpprogramma's volledig worden gefinancierd uit de EU-begroting, omdat het instellen van medefinancieringspercentages het proces in belangrijke mate zou bemoeilijken en de tijdige uitvoering van de maatregelen en het boeken van snelle resultaten zou belemmeren.

Ik ben echter van oordeel dat de nationale autoriteiten meer bevoegdheden moeten krijgen met betrekking tot het beheer van de hulp ter plekke, want zij zijn beter bekend met de situatie op lokaal niveau en de specifieke behoeften van de bevolking.

Karin Riis-Jørgensen (ALDE), *schriftelijk.* – (*DA*) De leden van het Europees Parlement die behoren tot de Deense liberale partij Venstre hebben gestemd tegen het voorstel van de Europese Commissie voor voedselverstrekking aan de meest behoeftigen, omdat het voorstel zijn rechtsgrondslag in het landbouwbeleid heeft, terwijl het niet een aan het landbouwbeleid verbonden instrument is. Het landbouwbeleid mag niet worden gebruikt om sociaal beleid te voeren, aangezien dit een taak is van de individuele lidstaten.

Luca Romagnoli (NI), *schriftelijk.* – (*IT*) Voorzitter, waarde collega's, ik stem vóór het verslag van de heer Siekierski over voedselverstrekking aan de meest behoeftigen in de Gemeenschap.

Ik ben van mening dat het armoedeprobleem een heel belangrijke kwestie is in het rijke Europa, waarin meer dan tachtig miljoen mensen het risico lopen in een situatie van armoede terecht te komen en een groot deel van hen in de landen woont die in 2004 en 2007 zijn toegetreden tot de EU. Ik ben het dan ook eens met de rapporteur dat het productassortiment dat in het kader van het voedselprogramma aan voedselhulp wordt verstrekt moet worden uitgebreid en dat voorraden afkomstig van interventie op de landbouwmarkt de primaire bevoorradingsbron moet zijn, aangezien dat een belangrijk onderdeel is van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Ik steun bovendien het voorstel van de rapporteur voor volledige financiering van het voedselhulpprogramma door de EU, aangezien het door de Commissie ingediende medefinancieringsvoorstel de lidstaten ertoe zou kunnen aanzetten het programma slechts gedeeltelijk te steunen, met name in deze tijden van economische moeilijkheden, waar vele lidstaten onder lijden.

- Verslag-Karim (A6-0131/2009)

David Martin (PSE), schriftelijk. – (EN) De EU is de grootste buitenlandse investeerder en de grootste handelspartner van India. Het vormen van een economisch bondgenootschap is daarom voor beiden essentieel. Ik steun dit verslag omdat het onderstreept dat de overeenkomst moet waarborgen dat deze toename van de bilaterale handel aan zoveel mogelijk mensen ten goede komt en ertoe bijdraagt dat India zijn millenniumdoelen voor ontwikkeling haalt, onder meer het voorkomen van milieuverloedering. Ik betreur het echter dat de tekst van de PPE de tekst van de commissie heeft vervangen, die vooruitstrevender was.

Rovana Plumb (PSE), schriftelijk. – (RO) India was in 2000 de op zestien na belangrijkste handelspartner van de Europese Unie en nam in 2007 de negende plaats in, terwijl de handel in goederen tussen de EU met India tussen 2000 en 2006 met ongeveer 80 procent is toegenomen.

Als sociaaldemocraat juich ik toe dat India aanzienlijke vooruitgang heeft geboekt wat betreft universeel basisonderwijs, het terugdringen van de armoede en een betere toegang tot veilig drinkwater. Toch merk ik op dat India de meeste millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling, zoals kindersterfte, gezondheid van moeders, ondervoeding van kinderen en bestrijding van malaria, tuberculose en hiv/aids, dreigt niet te zullen halen.

Ik heb gestemd voor dit verslag ter goedkeuring van de vrijhandelsovereenkomst tussen de EU en India, omdat ik overtuigd ben van het toekomstige groeipotentieel van het handels- en investeringsverkeer tussen de EU en India en de zakelijke mogelijkheden die uit de VHO voortkomen, die, als geheel, een win-winsituatie opleveren voor beide partijen.

Luís Queiró (PPE-DE), schriftelijk. – (PT) Met de Vrijhandelsovereenkomst met India zetten Europa en India weer een nieuwe stap om de wereldeconomie vrijer te maken en de voordelen ervan te vergroten. Ook wordt hiermee een signaal afgegeven dat in de huidige context uiterst belangrijk is. Het bekrachtigen van deze overeenkomst moet daarom worden toegejuicht. Maar na analyse van de overeenkomst moeten we toch enige kritische kanttekeningen plaatsen.

Om vrijhandel werkelijk goed te laten functioneren moeten bepaalde regels in acht worden genomen om vervalsing en het gebruik van producten die in het land van bestemming verboden zijn te voorkómen en moet de aanduiding van oorsprong duidelijk zijn; kortom, de informatie moet beschikbaar en transparant zijn en de internationale overeenkomsten moeten worden gerespecteerd.

Een ander belangrijk aspect is het uitgangspunt dat de voordelen van vrijhandel wederzijds moeten zijn. Dat wil zeggen: het openstellen van de grenzen moet niet alleen inhouden dat de markten van de ontwikkelde landen worden opengesteld voor producten uit derde landen. De voordelen van handel zijn dat er wederzijds kan worden geruild en dat er sprake is van een open economie, en deze voordelen moeten ook gelden voor ontwikkelingslanden en snel opkomende economieën. En dat is alleen mogelijk als de belemmeringen voor handel en voor investeringen in die landen ook worden teruggedrongen.

Luca Romagnoli (NI), schriftelijk. – (IT) Voorzitter, waarde collega's, ik stem tegen het verslag van de heer Karim over de vrijhandelsovereenkomst tussen de Europese Unie en India.

Ik ben van mening dat het sluiten van een dergelijke overeenkomst absoluut ondergeschikt moet zijn aan het respect voor de fundamentele mensenrechten en de democratie, wat in dit land verre van het geval is. Het opnemen van bepalingen over mensenrechten en democratie in de overeenkomst is absoluut onvoldoende om te garanderen dat die basisrechten gerespecteerd worden, net zo min als de belofte van meer overleg in de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties. Triest genoeg blijven er in de internationale pers berichten verschijnen over de vervolging van religieuze minderheden en mensenrechtenactivisten in India. Eerlijk gezegd vind ik het sluiten van dergelijke economische overeenkomsten dan ook onaanvaardbaar.

- Verslag-Lehtinen (A6-0065/2009)

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), *schriftelijk.* – (*SV*) In dit verslag wordt benadrukt dat het belangrijk is dat de werknemers zich bewust zijn van hun rechten en goed op de hoogte zijn van het arbeidsrecht en collectieve arbeidsovereenkomsten. De rapporteur stelt verder vast dat de Detacheringsrichtlijn nageleefd moet worden en beklemtoont de waarde van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid. Dat zijn allemaal wenselijke eisen.

Een aantal formuleringen in het verslag gaat echter te ver. Formuleringen die de invoering bepleiten van een communautair wettelijk instrument dat zich moet uitstrekken tot lonen, sociale premies, belastingen en schade in verband met werkgerelateerde ongevallen, kunnen we niet steunen. Die kwesties zijn voor ons te belangrijk om dat soort formuleringen en eisen te kunnen steunen.

Wij hebben gekozen om voor de alternatieve resolutie te stemmen die de Sociaal-democratische Fractie in het Europees Parlement, de Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa fractie en de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie hebben ingediend, omdat de formuleringen over het communautair wettelijk instrument ingeperkt worden. Bij de eindstemming over het verslag onthouden wij ons, omdat delen van de tekst positief zijn terwijl de formuleringen over het communautair wettelijk instrument te verregaand zijn.

David Martin (PSE), *schriftelijk.* – (EN) Ik steun dit verslag, dat pleit voor verantwoorde en duidelijke regels voor onderaanneming in Europa. Het verslag zal ervoor zorgen dat werknemers die voor onderaannemingsbedrijven werken worden beschermd, omdat het de Commissie verzoekt een vastomlijnd communautair wettelijk instrument aan te nemen waarin hoofdelijke aansprakelijkheid op Europees niveau wordt geïntroduceerd.

Luca Romagnoli (NI), *schriftelijk.* – (*IT*) Voorzitter, waarde collega's, ik stem vóór het verslag van de heer Lehtinen over de sociale verantwoordelijkheid van onderaannemers in de productieketen.

Ik ben het met de rapporteur eens dat de onderaanbestedingen in de Europese Unie een wijdverbreid fenomeen is dat tot diverse problemen heeft geleid, onder meer op het gebied van de juridische consequenties voor werkgevers en werknemers en de moeilijkheid om te controleren of fiscale en sociale zekerheidsverplichtingen worden nageleefd.

Ik ben het dan ook eens met wat de rapporteur zegt over de invoering van een systeem van "solidaire verantwoordelijkheid" op Europees niveau, dat de hoofdaannemer aanspoort na te gaan of de werkzaamheden van de onderaannemer volgens de geldende normen worden uitgevoerd. Op deze manier wordt ook een bijdrage geleverd aan de strijd tegen de informele economie, doordat oneerlijke concurrentie van bedrijven die salarissen betalen die onder het minimum liggen, wordt verhinderd.

Bart Staes (Verts/ALE), schriftelijk. – Werk uitbesteden aan onderaannemers blijkt volgens een studie van de Dublin Foundation een van de meest effectieve manieren om sociale wetgeving te ondermijnen. Onderaannemers komen in verschillende sectoren voor. De bouwsector is de meest gekende. In dit verslag wordt de Commissie opgeroepen een sluitende wetgeving te maken rond sociale verantwoordelijkheid in onderaanneming, in het hele productieproces!

Al te vaak schuiven opdrachtgevers de verantwoordelijkheid door naar onderaannemers, die op hun beurt werk uitbesteden. Hierdoor verdwijnt het toezicht en de controle op de toepassing van arbeidswetgeving. Wie voor een onderaannemer werkt en eerder aan het eind van de productieketen zit, doet dit niet steeds in de beste werkomstandigheden: basisnormen worden met voeten getreden of fundamentele arbeidsrechten niet gerespecteerd. Voor de sociale inspectie is het moeilijk dit te controleren aangezien niet steeds duidelijk is wie nu de verantwoordelijkheid draagt. Dit nodigt onderaannemers dan weer uit het minder nauw te nemen met afdrachten voor de sociale zekerheid, het respecteren van de wettelijke barema's of het naleven van wettelijke rusttijden.

Bepaalde lidstaten verplichten opdrachtgevers vandaag al de volle sociale verantwoordelijkheid te dragen voor al hun onderaannemers. Nu arbeid veel meer grensoverschrijdend wordt, is een Europese richtlijn nodig. Daarom steun ik dit verslag ten volle.

- Verslag-Batzeli (A6-0094/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), *schriftelijk.* – (*IT*) In januari 2009 bleken de voedselprijzen in Italië 40 procent hoger dan het gemiddelde van de eerste vijftien landen van de Europese Unie, wat aantoont dat de weg van voedingsmiddelen van platteland naar tafel ernstig verstoord is.

Uit gegevens van Istat blijkt dat het trendgroeipercentage van de voedselprijzen in januari 2009 in Italië 3,7 procent bedroeg, tegen 2,3 procent in Frankrijk, 1,9 procent in Spanje, 1 procent in Duitsland en 2,6 procent in de hele Europese Unie. Uit de analyse van Istat blijkt tevens dat de verschillen tussen de communautaire partners het grootst zijn voor brood, pasta en granen, waarvoor grondstoffen worden gebruikt als tarwe. De prijs van tarwe wordt op internationaal niveau vastgesteld en verschilt niet tussen de lidstaten. De stijging van het verschil tussen de productieprijs en de consumptieprijs bewijst dat de weg die voedingsmiddelen afleggen van het platteland naar de tafel in Italië ernstig is verstoord.

De gevolgen zijn ernstiger geweest voor gezinnen met lage inkomens, waar voedingsmiddelen het grootste deel van de uitgaven zijn. Ook kleine en middelgrote bedrijven die zich bezighouden met de verwerking van voedingsmiddelen zijn zwaar getroffen door de prijsstijgingen. Het probleem van het verschil tussen de productieprijs en de consumptieprijs is nu zo ernstig dat onmiddellijk ingrijpen van de Europese instellingen noodzakelijk is.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Ik heb gestemd voor het door mevrouw Batzeli (Griekenland) ingediende verslag, omdat ik van oordeel ben dat de EU producenten en consumenten te hulp moet schieten.

Doordat grote winkelketens misbruik maken van hun machtspositie op de markt, zijn de prijzen die de Europese consumenten betalen gemiddeld vijf keer hoger dan de af-boerderijprijs. Landbouwers ontvangen over het algemeen circa 8 procent van de uiteindelijke prijs in de detailhandel.

Wij bepleitten de invoering van communautaire beleidsacties die bijdragen aan de totstandkoming van direct contact tussen producenten en consumenten. De EU dient het gebruik aan te moedigen van nieuwe technologieën en het internet, die kunnen worden ingezet om de consument meer informatie te verschaffen over producen en die tegelijkertijd de toegang van de producenten tot de markt kunnen vergemakkelijken.

Voorts zijn er maatregelen nodig die meer belang toekennen aan het concept "lokale voedingsmiddelen" en die op effectievere wijze traditionele markten en traditionele vormen van handel steunen.

Traditionele Roemeense producten moeten worden gesteund op de Europese markt.

Ole Christensen, Dan Jørgensen, Poul Nyrup Rasmussen, Christel Schaldemose en Britta Thomsen (PSE), schriftelijk. – (DA) De Deense sociaal-democratische leden van het Europees Parlement, Poul Nyrup Rasmussen, Britta Thomsen, Christel Schaldemose, Dan Jørgensen en Ole Christensen, hebben gestemd voor het verslag over de voedselprijzen in Europa. Naar de mening van de delegatie zijn de concentratie van supermarkten en het gebrek aan concurrentie nadelig voor zowel consumenten als landbouwers in de EU. Echter, de delegatie is het niet eens met wat onder paragraaf 6 van het verslag wordt gesteld, namelijk dat de geleidelijke ontmanteling van interventiemaatregelen wordt betreurd. Dit is noodzakelijk om de Europese landbouw rendabel te maken.

Esther De Lange (PPE-DE), schriftelijk. – Namens de Nederlandse CDA-delegatie wil ik graag een stemverklaring afleggen over het verslag-Batzeli. Wat ons betreft verdient dat rapport zeker geen schoonheidsprijs. Veel punten zijn omslachtig beschreven of dubbelop benoemd. Ook zetten wij vraagtekens bij bepaalde eisen die teveel naar socialistische staatsinterventie neigen. Vraagtekens hebben wij bovendien bij een absoluut verbod op verkoop onder de kostprijs. Dat klinkt wellicht sympathiek maar is slecht realiseerbaar. In de landbouw achten wij dit toch een belangrijk punt. Waar het gaat om dumping dient uiteraard opgetreden te worden door de mededingingsautoriteit.

Toch hebben wij voor het verslag-Batzelli gestemd, aangezien het een aantal belangrijke elementen bevat die de alternatieve resolutie juist wil schrappen, met name de studie naar de marges in de verschillende schakels van de voedselproductieketen en de oproep aan de Europese Commissie om op het gebied van mededinging te kijken naar de macht van de supermarkten, zoals al vaker gevraagd door het Europese Parlement. Wij begrijpen van de Europese Commissie dat de margestudie deels kan geschieden op basis van bestaande, binnen de Commissie bekende gegevens en gaan er dus ook van uit dat deze studie geen aanzienlijke toename van de administratieve lasten zal meebrengen.

Edite Estrela (PSE), *schriftelijk.* – (*PT*) Ik heb vóór het verslag gestemd over de voedselprijzen in Europa, omdat ik vind dat het nodig is dat er op politiek niveau iets gedaan wordt aan de stijging van de prijzen van landbouwproducten en voedsel en aan de verschillen tussen de prijzen die consumenten betalen en die producenten ontvangen. De prijs die de eindconsument betaalt is in Europa ongeveer het vijfvoudige van wat de producent ontvangt, wat een groot probleem is voor gezinnen met een laag inkomen, waar de uitgaven voor voedsel het grootste deel van het budget vormen.

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), schriftelijk. – (SV) Dit 'opinieverslag' van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling bevat zoals gewoonlijk voorstellen die stijgende kosten voor de EU-begroting met zich meebrengen.

Wij zijn het niet eens met de hoofdideeën van het verslag waarin, onder andere, de geleidelijke ontmanteling van communautaire interventiemaatregelen in de landbouwsector wordt betreurd. Wij zijn ook geen voorstanders van het voorstel van de commissie betreffende "beheersmaatregelen".

De Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling van het Europees Parlement moet er ook aan worden herinnerd dat het prijsbeeld van lidstaat tot lidstaat verschilt. Het voorstel van de commissie om voor de burgers een Europese database met referentieprijzen van producten en productiemiddelen alsmede informatie over kosten van energie, lonen, huren, vergoedingen en heffingen van overal in Europa tot stand te brengen, vinden wij van weinig realiteitszin getuigen. Om vele verschillende redenen ontbreekt het gewoonweg aan de voorwaarden om te kunnen vergelijken. Het voorstel over een speciaal etiket voor Europese landbouwproducten vinden wij ook merkwaardig. Wat is het achterliggende motief? Een poging tot aanzetten tot protectionisme?

Zoals gewoonlijk stellen wij van Junilistan vast dat het in deze situatie een geluk is dat het Europees Parlement geen medebeslissingsbevoegdheid heeft inzake het Europees landbouwbeleid, want anders zou de Unie in de val van protectionisme en zware subsidies aan diverse groepen in de landbouwsector trappen.

Wij hebben tegen dit verslag over de voedselprijzen in Europa gestemd.

Astrid Lulling (PPE-DE), *schriftelijk.* – (*FR*) De doelstellingen van dit verslag over de kloof tussen producentenprijzen en consumentenprijzen worden door niemand betwist. Een transparantere markt is noodzakelijk om producenten voldoende inkomsten en de consument billijke prijzen te garanderen.

Helaas bevat de in de commissie goedgekeurde tekst voorstellen die onverenigbaar zijn met de sociale markteconomie. Deze ultradirigistische voorstellen aangaande gecontroleerde prijzen, marges en markten, doen maar al te sterk denken aan achterhaalde recepten waarvan we meenden dat ze definitief waren afgeschreven.

Ik vind het jammer dat het verslag enkel op de winkelbedrijven is gericht, in plaats van de gehele productieketen erin te betrekken. Het zijn immers vaak de grote verwerkingsbedrijven die bij de landbouwers inkopen en hun dominante marktpositie misbruiken om tegen een woekerprijs aan de winkelbedrijven door te verkopen.

Overigens zou het creëren van een Europese databank met allerhande kosten en marges, zoals in het verslag wordt voorgesteld, tot aanzienlijke administratieve lasten leiden voor bedrijven, die zullen worden doorberekend in de winkelprijzen.

Om deze dwalingen te vermijden dien ik een alternatieve resolutie in, die door veertig leden is ondertekend.

Alexandru Nazare (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Het reglementeren op EU-niveau van de problematiek van de door grootwinkelbedrijven gebruikte oneerlijke praktijken ten opzichte van de producenten is zeer belangrijk voor Roemenië. Ook hier is het probleem van het machtsmisbruik door supermarktketens zorgwekkend, zowel voor de producenten als voor de consumenten. Naast de cumulatie van "verkapte vergoedingen" die verplicht zijn voor elk product en worden gedragen door de producenten, verbieden de supermarkten het producenten om hun producten goedkoper aan te bieden in andere winkels. Al deze regels leiden tot een prijsstijging van de producten die oploopt tot 30 procent. De consument is degene die uiteindelijk de te hoge prijs van het product betaalt.

De maatregelen die mevrouw Batzeli in haar verslag voorstelt, betreffen het verminderen van de druk die wordt uitgeoefend door supermarkten en het bevorderen van een directe relatie tussen consumenten en producenten. Daarom heb ik gestemd voor goedkeuring ervan.

Het in het verslag voorgestelde onderzoek naar de verdeling van de winstmarge in de productie- en distributieketen zal ons in staat stellen om een reeks conclusies te trekken met betrekking tot de vraag welke maatregelen gewenst zijn om prijstransparantie te waarborgen binnen de keten van producenten - verwerkende bedrijven - detailhandel en om praktijken van machtsmisbruik te bestraffen.

Bij de prijsonderhandelingen tussen leveranciers en detailhandel dient de mogelijkheid te bestaan om per geval verschillende prijzen te hanteren om zo bij te dragen aan een gezond speelveld.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), schriftelijk. – (EL) Het verslag komt tot steeds weer dezelfde en alom bekende vaststellingen met betrekking tot de monopoliesituatie die is ontstaan in de verwerkende industrie en de distributie van levensmiddelen. Wat echter niet wordt gezegd is dat deze situatie het gevolg is van de bewuste keuze die de EU en de regeringen van de lidstaten in het kader van de strategie van Lissabon en het GLB hebben gemaakt.

De liberalisering van de markten, de stimulansen voor fusies en overnames, het winstbejag en de concurrentierace in de levensmiddelenindustrie zijn uitgemond in de heerschappij van de multinationals, in hogere consumentenprijzen, lagere producentenprijzen en hogere winst voor het kapitaal.

Het GLB heeft op beslissende wijze bijgedragen aan deze gang van zaken met de afschaffing van de gegarandeerde minimumprijzen, de verkoop tegen spotprijzen van de kleine boeren aan de WTO, teneinde de multinationals goedkope grondstoffen te kunnen verzekeren, en de onderdrukking of inkrimping van de coöperaties niettegenstaande de schijnheilige verklaringen van de partijen van het Europees eenrichtingverkeer.

Een voorbeeld hiervan is de zuivelindustrie in Griekenland, waar het melkkartel de producentenprijzen laag houdt en torenhoge consumentenprijzen hanteert, waardoor het enorme winst kan maken. Tegenwoordig wordt het verbruik van producten met lage voedingswaarde gepromoot, waardoor duizenden veetelers hun productie niet kunnen afzetten in een land dat slechts 50 procent van zijn eigen behoeften produceert.

De strijd om goedkope en veilige levensmiddelen en de overleving van de arme boeren vereist een krachtig bondgenootschap van arbeiders, boeren en zelfstandigen evenals volksheerschappij en volkseconomie.

Luca Romagnoli (NI), *schriftelijk*. – (*IT*) De stijging van de voedselprijzen in Europa is voor iedereen duidelijk en vormt een ernstig probleem dat onmiddellijk optreden van de Europese Unie vereist. Ik stem daarom vóór het verslag van mevrouw Batzeli, dat naar mijn mening het vraagstuk op goede wijze behandelt en zeer nuttige maatregelen voorstelt om dit probleem op te lossen.

Het is absoluut noodzakelijk maatregelen te nemen om de huidige kloof tussen productie- en consumptieprijs te dichten, die is ontstaan als gevolg van het ongezonde prijstransmissiemechanisme, dat speculaties over voedingsmiddelen omvat, en een grotere betrokkenheid van de tussenpersonen. Ik ben het met de rapporteur eens dat de groeiende concentratie van voedingsmiddelenafzet en -verkoop aanzienlijk heeft bijgedragen aan de stijging van consumentenprijzen ten opzichte van de productieprijs.

Dringende maatregelen zijn nodig, zoals degene die door de rapporteur zijn voorgesteld voor meer transparantie in de structuur van prijzen en winstmarges door middel van gecoördineerd optreden door de nationale mededingingsautoriteiten, meer marktcontrole en meer toezicht op de tendensen van de voedselprijzen in Europa, evenals een efficiënte stimulans om meer lokaal geproduceerde voedingsmiddelen te consumeren, omdat zij per definitie bijdragen aan het verkorten van de distributieketen en aan de instandhouding van de traditionele markten voor levensmiddelen, die zich momenteel in zeer zwaar weer bevinden.

Verslag-Auken (A6-0082/2009)

Michael Cashman (PSE), *schriftelijk.* – (*EN*) Ik heb samen met mijn collega's van de Britse Labour Party in het Europees Parlement besloten het oorspronkelijke verslag te steunen, dat het meest bevredigende antwoord is op de honderden verzoekschriften die zijn ingediend door Europese burgers, die slachtoffer zijn geworden van de urbanisatiedrang in Spanje, de massale bebouwing en de vernietiging van kustgebieden.

De alternatieve resoluties die zijn ingediend wijzigen het verslag in aanzienlijke mate en komen niet overeen met het consistente standpunt dat we sinds vijf jaar handhaven.

Derek Roland Clark (IND/DEM), *schriftelijk*. – (EN) Het verslag is een cosmetische ingreep om in de aanloop naar de verkiezingen voor de EU-vergadering valse hoop te wekken bij honderden burgers die verzoekschriften hebben ingediend. In het verslag wordt beweerd dat maatregelen kunnen worden genomen, maar de EU is daartoe niet bevoegd, zoals de Commissie juridische zaken heeft bevestigd. Hierdoor is zelfs het dreigement van Auken om de volgende EU-begroting te blokkeren nutteloos voor diegenen die in Spanje onroerend goed hebben gekocht en er vervolgens van zijn beroofd. De Britse onafhankelijkheidspartij doet niet mee aan deze oplichterij.

Richard Corbett (PSE), *schriftelijk.* – (*EN*) Ik heb voor dit verslag gestemd, dat een reactie is op het enorme aantal verzoekschriften die slachtoffers en bezorgde burgers uit heel Europa bij het Parlement hebben ingediend. Dit verslag laat zien dat de massale verstedelijking in verschillende regio's in Spanje zodanig is uitgevoerd dat eigendomsrechten worden misbruikt, het milieu ernstige schade wordt toegebracht, de watervoorziening en waterkwaliteit in gevaar wordt gebracht en slachtoffers vaak geen enkele vergoeding of compensatie krijgen als ze het geld dat ze hun leven lang hebben gespaard, kwijt zijn geraakt.

Ik hoop dat dit verslag veel van mijn kiezers en burgers in heel Europa die hierdoor zijn getroffen zal bijstaan in hun strijd om gerechtigheid.

Avril Doyle (PPE-DE), schriftelijk. – (EN) Wegens een belangenconflict heb ik mij onthouden bij alle stemmingen.

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), schriftelijk. – (SV) Wij begrijpen dat er grote problemen in de Spaanse bouwsector kunnen zijn en dat het kan gebeuren dat zich van geen kwaad bewuste burgers te goeder trouw vastgoed kopen waarvan later blijkt dat het bouwbedrijf niet over het wettelijke recht beschikte om het te bouwen. Dat zijn echter problemen die binnen het rechtskader van de lidstaat kunnen en moeten worden opgelost. Als alle nationale rechtsmiddelen zijn uitgeput in overeenstemming met artikel 35 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens, kunnen individuele burgers zich tot het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in Straatsburg wenden.

Er is geen enkele reden om op Europees niveau wetgeving in te voeren om deze kwesties op te lossen of voor het Europees Parlement als instelling om zich hiermee te bemoeien. Wij willen ons ook niet achter diverse door Spaanse leden ingediende alternatieve resoluties scharen die complicaties op het niveau van het binnenlands beleid aan deze zaak toevoegen.

Fiona Hall (ALDE), *schriftelijk.* – *(EN)* Ik dien een stemverklaring in bij het verslag van mevrouw Auken, omdat ik drie van mijn kiezers wil steunen die mijn hulp hebben gevraagd. In elk van deze drie gevallen heeft de kiezer zijn of haar spaargeld gebruikt voor de aankoop van een huis en grond in Valencia. In elk van deze

gevallen werden de voorgeschreven juridische procedures gevolgd tijdens de aankoop, maar nadien kregen deze kiezers te maken met de illegale "landje-pik"-praktijken van de Valenciaanse autoriteiten.

Dit zijn slechts drie van de vele duizenden voorbeelden van het onrecht dat Europese burgers met een eigendom in Spanje wordt aangedaan. Ik vraag de Commissie snel en doortastend op te treden, zoals wordt aanbevolen in het verslag van mevrouw Auken.

Mikel Irujo Amezaga (Verts/ALE), schriftelijk. – (ES) ik heb voor het verslag-Auken gestemd, omdat het ongezouten kritiek levert op de stedenbouwkundige projecten van de Spaanse staat en de wijze waarop deze staat voor dit doel gemeenschapsfondsen misbruikt en daarmee het milieu schade toebrengt.

Ik wil verder wijzen op de hardleersheid van de Spaanse afgevaardigden van de PP (Volkspartij) en de PSOE (Socialistische Arbeiderspartij). Ze zijn er niet in geslaagd een akkoord te bereiken over een alternatieve gemeenschappelijke resolutie die door een meerderheid zou kunnen worden goedgekeurd. Daarom zijn hun voorstellen afgewezen. Opnieuw is duidelijk geworden dat ze het alleen eens kunnen worden over hun afwijzing van het Baskische nationalisme. De Spaanse socialisten en de volkspartij hebben druk uitgeoefend op hun collega's om voor hun resoluties te stemmen. In die versies van de resolutie waren de kritische stellingen van de rapporteur flink afgezwakt.

Ik wil dat iedereen weet dat de Spaanse regering systematisch haar medewerking verleent aan grootschalige corrupte praktijken die de burgers en het milieu schade toebrengen. Ik vind dat de bevoegdheden van de Spaanse staat op dit gebied onmiddellijk moeten worden overgedragen aan Baskenland.

David Martin (PSE), *schriftelijk.* – (*EN*) Duizenden Europese burgers blijven het slachtoffer worden van een systeem van grootschalige verstedelijking, zoals blijkt uit de talrijke verzoekschriften die wij van Europese burgers ontvangen over het misbruik van hun legitieme rechten op hun eigendom en omgeving. Het probleem werd veroorzaakt doordat de lokale en regionale overheden tijdens de overheidsaanbestedingen de ruimtelijke ordeningsprocedures onvoldoende gecontroleerd hebben. De goedkeuring van deze resolutie zou een aanzet tot concrete oplossingen kunnen vormen voor de bewoners van de betrokken gebieden in Spanje.

Willy Meyer Pleite (GUE/NGL), schriftelijk. – (ES) We hebben vanaf het begin meegewerkt aan het verslag-Auken, een verslag dat op de steun van de Spaanse en Europese burgers kan rekenen. Ik steun de inhoud van dit verslag zonder enig voorbehoud, omdat het duidelijk aangeeft dat alle Spaanse autoriteiten, van de centrale regering tot de autonome en lokale besturen toe, verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van een economisch model dat gebaseerd is op grondspeculatie en rampzalige consequenties heeft voor het milieu, de economie en de sociale ontwikkeling in Spanje.

Dit verslag, dat druk van de PP (Volkspartij) en de PSOE (Socialistische Arbeiderspartij) heeft weerstaan, wijst op de traagheid waarmee politieke en gerechtelijke beslissingen tot stand komen, als gevolg waarvan de verschillende overheden niet gemakkelijk tot verantwoording kunnen worden geroepen. In het verslag wordt er daarom op aangedrongen een moratorium in te stellen met betrekking tot de stedenbouwkundige plannen die niet voldoen aan de criteria voor ecologische duurzaamheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid. Dan kan er een analyse van de onregelmatigheden worden uitgevoerd, om zo te verhinderen dat we met een beleid van voldongen feiten worden opgezadeld.

In het verslag dringt het Parlement er verder bij de Spaanse regering op aan een arbeidscommissie in te stellen waaraan alle overheidsorganen deelnemen en een openbaar debat over de stedenbouwkundige ontwikkeling in Spanje te initiëren op basis waarvan wettelijke maatregelen tegen speculatie en niet-duurzame ontwikkeling kunnen worden genomen. Er moet een einde worden gemaakt aan de wetgeving à la carte zoals die in Autonome Gemeenschappen als Aragon en Valencia is ontwikkeld.

Bogusław Rogalski (UEN), *schriftelijk.* – (*PL*) Op grond van verzoekschriften die ik heb ontvangen heb ik mijn stem uitgebracht voor het verslag-Auken over de effecten van de uitgebreide verstedelijking in Spanje op de individuele rechten van Europese burgers, het milieu en de toepassing van Europese wetgeving.

Er zijn veel aanwijzingen voor het feit dat buitensporige stadsontwikkeling plaatsvindt in kustgebieden en dat zowel de centrale, als ook de autonome en lokale overheden hiervoor de verantwoordelijkheid dragen. Zij hebben een model van niet-duurzame ontwikkelingen op stapel gezet dat extreem ernstige ecologische, sociale en economische gevolgen heeft. Door deze activiteiten is onherstelbare schade toegebracht aan de biodiversiteit en de integriteit van het milieu in tal van gebieden in Spanje. De procedures die naar aanleiding van desbetreffende aanklachten zijn ingesteld, duren te lang en de vonnissen van de rechtbanken geven de slachtoffers geen genoegdoening. Om deze redenen plaatsen mensen vraagtekens bij het Spaanse rechtswezen.

Er moet ook worden benadrukt dat duizenden Europese burgers die onder uiteenlopende omstandigheden onroerend goed hebben verworven in Spanje, het slachtoffer zijn geworden van misstanden in verband met ruimtelijke projecten. Deze misstanden zijn veroorzaakt door lokale instanties, en als gevolg daarvan dreigen tal van huizen te worden afgebroken.

In verband met deze gebeurtenissen dient de Spaanse regering te worden verzocht een grondige herziening uit te voeren van wetgeving waardoor de rechten van individuele huiseigenaren als gevolg van grootschalige stadsontwikkeling worden aangetast, teneinde een eind te maken aan de schending van in het EG-Verdrag verankerde rechten en plichten.

Luca Romagnoli (NI), *schriftelijk*. – (*IT*) Ik wil mijn collega graag feliciteren met het werk dat zij heeft verricht en mijn steun uitspreken voor haar verslag over de gevolgen van de uitgebreide verstedelijking in Spanje voor de individuele rechten van Europese burgers, het milieu en de toepassing van Europese wetgeving, die zeer negatief zijn, zoals onder meer is gebleken uit de talloze verzoekschriften die door de burgers in dat land zijn ingediend.

Ik denk dat de Commissie verzoekschriften in dit geval terecht rekening heeft gehouden met de verzoeken van burgers die verontrust zijn over de verwoesting van het landschap, de niet-naleving van de regels op het gebied van openbare aanbestedingen en de bescherming van het grondgebied en de omvangrijke bouwwerkzaamheden. De getuigenissen van de Commissie verzoekschriften na bezoeken ter plaatse hebben de inbreuken die door de bouwsector worden gepleegd duidelijk aangetoond, evenals de noodzaak de in de Verdragen neergelegde rechten van de Spaanse burgers te beschermen.

Ik steun dan ook het betreffende verslag, dat perfect aansluit bij het in acht nemen van het subsidiariteitsbeginsel en ik hoop dat de plaatselijke Spaanse autoriteiten de benodigde maatregelen zullen nemen zonder dat de Europese Commissie een inbreukprocedure hoeft in te leiden.

Søren Bo Søndergaard en Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), *schriftelijk.* – (*EN*) Wij hebben voor het verslag gestemd omdat wij meevoelen met de indieners van de klachten. Nochtans zijn wij van mening dat de vermeende inbreuken op de Spaanse, Europese en internationale wetgeving moeten worden afgehandeld en opgelost door de bevoegde Spaanse autoriteiten, het Europees Hof van Justitie en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

Catherine Stihler (PSE), schriftelijk. – (EN) Ik ben verheugd dat het Parlement voor dit verslag heeft gestemd. Veel Schotse burgers zijn het slachtoffer geworden van het Spaanse "landje-pik" en hebben hun huis verloren waarvoor zij vaak hun hele leven lang gespaard hadden. De Spaanse overheid moet al het mogelijke doen opdat de getroffenen rechtvaardig behandeld worden. Veel mensen werden misleid en kregen leugens te horen over wat zij kochten. Deze situatie moet dan ook juridisch worden rechtgezet.

Diana Wallis (ALDE), *schriftelijk.* – (*EN*) Wij hebben voor het verslag over de verstedelijking in Spanje gestemd omdat dit het resultaat is van jarenlange en minutieuze werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften. Deze commissie heeft immers honderden verzoekschriften van meerdere duizenden indieners beantwoord, onderzoeksmissies ondernomen en gesproken met alle belanghebbende partijen. Het verslag werd in de commissie aangenomen met een brede meerderheid, waarbij vertegenwoordigers van alle fracties voor stemden. Als verkozen volksvertegenwoordigers moeten wij erover waken dat Europese burgers, die wij steeds hebben aangemoedigd om hun recht op vrij verkeer te gebruiken, niet het slachtoffer worden van willekeurige of ongerechtvaardigde beperkingen in het gastland.

Wij erkennen dat de Europese Commissie in eerste instantie moet toezien op de correcte toepassing van het Gemeenschapsrecht, zoals bepaald door de Verdragen. Wij erkennen ook dat het nationale eigendomsrecht uitdrukkelijk wordt uitgesloten van het toepassingsgebied van de Verdragen. Nochtans menen wij dat de Commissie verzoekschriften, als de 'ogen en oren' van de instellingen, in eerste instantie de vinger moet leggen op eventuele systematische problemen in verband met het vrije verkeer van duizenden van onze burgers. Dat er problemen bestaan, bleek duidelijk tijdens de behandeling van de verzoekschriften.

Ten tweede denken wij dat er wellicht sprake is van een schending van het Gemeenschapsrecht, meer bepaald het milieurecht en de regelgeving inzake overheidsopdrachten.

Thomas Wise (NI), schriftelijk. – (EN) Als vurig tegenstander van de EU en haar voortdurende bemoeienissen met ons dagelijks leven heb ik bij de overgrote meerderheid van de verslagen waarover ik moest stemmen tegen gestemd. Maar, en dat is onvermijdelijk, zo nu en dan komt er een verslag dat je op een andere manier moet benaderen. Het verslag van mevrouw Auken is volgens mij zo'n verslag. Ook ik ben benaderd door

veel landgenoten die alles in het werk hadden gesteld om een normaal, wettelijk en duurzaam leven te kunnen leiden in Spanje. Dat zij het slachtoffer werden van een bureaucratische oorlog, staat vast. Hopelijk zal men dankzij dit verslag een billijke oplossing kunnen vinden.

Het feit dat ik voor dit verslag stem, betekent niet dat ik mijn houding tegenover de EU en haar ondoordringbare, inflexibele en onverantwoordelijke structuur afzwak. Echter, als ondergeschikte bureaucratieën de door hen veroorzaakte problemen niet zelf oplossen, moet een andere oplossing gevonden worden.

Ik hoop dat de ontelbare problemen veroorzaakt door de verschillende Spaanse autoriteiten zullen worden aangepakt, en dat snel een oplossing wordt gevonden die in het beste belang is van mijn kiezers.

Ik blijf echter vrezen dat een dergelijk optreden niet de oplossing zal zijn. In het land van de EU geldt immers slechts één wetmatigheid: die van de onbedoelde gevolgen.

- Verslag-Millán Mon (A6-0114/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), *schriftelijk.* – (*IT*) Ik heb vóór het verslag gestemd. Ik zie de verkiezing van Obama als een belangrijke kans voor een nieuw beleid van wereldwijde betrokkenheid, een keerpunt in de geschiedenis van de Verenigde Staten en ook voor de rest van de wereld.

Wij moeten ons op het pad begeven van een nieuw beleid van gezamenlijke inspanningen, waarbij de EU een belangrijke rol speelt. We hebben nu de kans deze gezamenlijke inspanningen te vernieuwen via vernieuwde instellingen, gezien de komende Europese verkiezingen.

De overwinning van de democratische kandidaat getuigt eens te meer van de buitengewone vernieuwingscapaciteit van de VS, die het land al zo vaak door moeilijke momenten in zijn geschiedenis heeft geholpen. Het nieuwe Amerikaanse leiderschap zou tot een beter gemeenschappelijk beleid van de EU en de VS kunnen leiden, waarbij binnen een effectief partnerschap samen wordt gewerkt aan de oplossing van vele wereldwijde problemen waar de leiders van beide continenten mee worden geconfronteerd, zoals klimaatverandering, problemen op het vlak van globalisering, regionale vraagstukken, defensie en economische en commerciële vraagstukken. We moeten deze problemen gezamenlijk te lijf gaan, met vastberadenheid en creativiteit. Obama belichaamt het goede en indrukwekkende van Amerika, evenals het complexe en geglobaliseerde van de hedendaagse wereld, die voortdurend verandert.

De trans-Atlantische band blijft van essentieel belang. Ik heb vertrouwen in de rol die de Verenigde Staten zullen blijven spelen onder het leiderschap van president Obama.

Koenraad Dillen (NI), schriftelijk. – Dit lijvig verslag pleit terecht voor een verdieping van de betrekkingen tussen Europa en de Verenigde Staten. Er wordt grondig ingegaan op het Midden Oosten, Pakistan, Afghanistan, Rusland, defensie, veiligheid en economische en commerciële aangelegenheden.

Maar het is onaanvaardbaar dat de rapporteur expliciet anticipeert op de inwerkingtreding van het Verslag van Lissabon, terwijl duidelijk gebleken is dat een meerderheid van de burgers niet moet weten van een Europese Grondwet of een kopie daarvan. Het is een goede zaak dat de rapporteur aandacht besteedt aan de Palestijnse kwestie, maar waarom staat er geen woord over het recht op veiligheid van Israël? Wegens deze vooringenomenheid heb ik tegen dit verslag gestemd.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), *schriftelijk.* – (*PL*) Het verslag-Millán Mon gaat over de stand van de trans-Atlantische betrekkingen in de nasleep van de VS-verkiezingen. Ik heb mij voor het verslag uitgesproken, omdat ik denk dat het vandaag de dag van essentieel belang is om een nauwe samenwerking tussen de Verenigde Staten en de Europese Unie tot stand te brengen, en wel op vrijwel alle gebieden: de politiek, defensie, de economie, energie, het milieu, cultuur, wetenschap, enz.

We moeten beseffen dat het gezamenlijke bruto nationaal product van de Verenigde Staten en de Europese Unie meer dan 50 procent van het wereldwijde BNP zou uitmaken. De nieuwe trans-Atlantische agenda, die in 1995 is ingevoerd, dient te worden vervangen door een kaderovereenkomst inzake het trans-Atlantisch partnerschap dat regelmatig wordt bijgewerkt. De VS en de EU zijn gedwongen activiteiten te ontplooien om de veiligheid in de wereld en de wereldorde te handhaven. Uiteraard is daartoe samenwerking met andere landen, met name China, India en Rusland, vereist.

Ook acht ik de opmerkingen juist die betrekking hebben op de noodzaak van een hervorming van de VN, die zich ook dient uit te strekken tot de werking van de Veiligheidsraad. De trans-Atlantische samenwerking

mag ook niet voorbijgaan aan de rol van de NAVO. Op het moment moeten we erkennen dat het van het hoogste belang is snelle en doeltreffende maatregelen te treffen om de toenemende economische crisis tegen te gaan. Ik wil hier tevens aan toevoegen dat we binnen deze betrekkingen ook plaats moeten inruimen voor Canada, Mexico en Zuid-Amerika.

Laten we hopen dat de woorden van de huidige president van de VS, Barack Obama, dat "Amerika geen betere partner heeft dan Europa" in de dagelijkse praktijk bewaarheid worden. Dat is essentieel als we de uitdagingen waarmee onze beschaving wordt geconfronteerd, het hoofd willen bieden.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), schriftelijk. — (EL) De "hoge verwachtingen" die het Europees Parlement koesterde na de verkiezing van Obama tot president van de VS gelden in werkelijkheid alleen voor de imperialisten, die terecht denken dat hun belangen op efficiëntere wijze zullen worden gediend. De volkeren mogen echter geen enkele illusie koesteren en denken dat er een politieke ommezwaai ten goede zal plaatsvinden. De verklaringen en uitlatingen van de nieuwe president van de VS laten daarover geen enkele twijfel bestaan.

Het verslag dringt aan op een nauwere en diepere samenwerking van de EU met de VS en de NAVO na deze verkiezingen. Daarom wordt voorgesteld om een coördinatieorgaan voor het buitenlands en veiligheidsbeleid van de twee imperialistische centra (EU-VS) in het leven te roepen en wel op een nog hoger niveau.

Niettegenstaande het feit dat hun onderlinge tegenstellingen en wedijver alsmaar toenemen wegens de kapitalistische economische crisis, proberen de Europese en Amerikaanse imperialisten hun samenwerking te coördineren om het volksverzet het hoofd te kunnen bieden. Daarom wordt ook aangedrongen op een gemeenschappelijke en efficiënte aanpak van de "uitdagingen op mondiaal niveau", de "defensie- en veiligheidsaangelegenheden", de "regionale aangelegenheden". De bereidheid die in het verslag tot uiting komt om, indien de VS daarom vragen, gevangenen uit Guantanamo in de EU te ontvangen, is typerend wat dat betreft.

De volkeren moeten een eigen front vormen om de gezamenlijke aanval van de EU, de VS en de NAVO af te slaan en de imperialistische orde omver te werpen.

Luca Romagnoli (NI), schriftelijk. – (IT) Ik stem tegen het verslag van de heer Millán Mon over de stand van de trans-Atlantische betrekkingen in de nasleep van de VS-verkiezingen. Ik vind het niet juist dat de Europese Unie, met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon en de betreffende instrumenten voor het buitenlands beleid, meer gewicht en samenhang krijgt op het internationale geopolitieke toneel. Ik ben het bovendien absoluut niet eens met de rollen die het trans-Atlantische partnerschap en de NAVO spelen in het kader van collectieve veiligheid.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE), *schriftelijk.* – (*EN*) Ik hecht enorm veel belang aan de trans-Atlantische betrekkingen en heb altijd gepleit voor een vernieuwing en versterking van de NAVO. In tegenstelling tot de algemene lijn die in dit verslag wordt aangenomen, betekent dit volgens mij echter niet dat de sterke banden tussen de Verenigde Staten en individuele lidstaten (in het bijzonder Groot-Brittannië) vervangen moeten worden door een 'EU-VS'-partnerschap. De verwijzingen naar het Verdrag van Lissabon, dat onze burgers niet willen, en het voorstel dat de hypothetische Vice-voorzitter van de Commissie/Hoge Vertegenwoordiger samen een nieuwe 'Trans-Atlantische Politieke Raad' zouden voorzitten, zijn hiervan voorbeelden. Daarnaast heb ik specifieke bezwaren tegen bepaalde aspecten van het verslag over de Europese Defensie. Het verslag juicht 'een sterke Europese defensiecapaciteit' toe en steunt het Europees veiligheidsen defensiebeleid uitdrukkelijk, waartegen de conservatieven zich voortdurend verzet hebben.

Om deze redenen heb ik mij onthouden tijdens de stemming over het verslag.

- Turkmenistan (B6-0150/2009)

Luca Romagnoli (NI), *schriftelijk.* – (*IT*) Ik wil me onthouden van stemming over het voorstel voor een resolutie inzake een handelsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en Turkmenistan. Ik erken het belang van economische en handelsbetrekkingen voor het openen van de Turkmeense maatschappij, maar ik betwijfel of een tijdelijke overeenkomst de beste oplossing is voor beide partijen.

- Verslag-Caspary (A6-0085/2006)

Philip Claeys (NI), *schriftelijk*. – Ik heb tegen deze resolutie gestemd omdat ik vind dat het parlement hiermee zijn geloofwaardigheid ondermijnt. Altijd legt men hier ronkende verklaringen over mensenrechten af en benadrukt men dat mensenrechten de belangrijkste doelstelling zijn van het buitenlands beleid. En nu gaat

men een overeenkomst tekenen met een land dat massaal deze zelfde mensenrechten schendt. Het credo luidt dan telkens dat juist door de ondertekening van een dergelijke overeenkomst de mensenrechten in het betrokken land er op vooruitgaan. Dat zelfde verhaal horen we ook bij de voorstanders van een Turkse toetreding. Ok, de mensenrechten worden geschonden en er wordt massaal gefolterd maar als Turkije Europese lidstaat is, is dat allemaal gedaan. De feiten bewijzen evenwel het tegendeel.

Luca Romagnoli (NI), *schriftelijk.* – (*IT*) Ik heb besloten mij te onthouden van stemming over het verslag van de heer Caspary over een tijdelijke handelsovereenkomst met Turkmenistan. Ik ben het niet zozeer niet eens met het hele verslag, als wel met verschillende punten. Daarom heb ik besloten niet tegen te stemmen, maar me te onthouden van stemming.

- Verslag-Lambrinidis (A6-0103/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), *schriftelijk.* – (*IT*) Ik heb vóór het verslag gestemd. Het internet is inmiddels een basis geworden voor al onze persoonlijke en institutionele betrekkingen. Onze persoonsgegevens zijn in het bezit van een groot aantal bedrijven die vaak onze privacy schenden, zonder dat zij daar de benodigde toestemming voor hebben. Om al deze redenen moet het fundamentele recht op privacy op het internet worden beschermd.

Het internet kan bepaalde fundamentele rechten aanzienlijk versterken, zoals vrijheid van meningsuiting, politieke actie en vereniging, maar biedt tegelijkertijd een groot speelveld voor criminaliteit. Een voorbeeld van verstoord gebruik van het net is de groeiende plaag van kinderporno die zich steeds verder verspreidt op het net, die wij moeten indammen.

We moeten dan ook concrete maatregelen nemen voor de bescherming van de fundamentele vrijheden van burgers tijdens het surfen op het web. Ons optreden moet gebaseerd zijn op privacy en veiligheid, zonder daarbij het fundamentele recht op ontwikkeling en op toegang tot informatiesystemen uit het oog te verliezen.

Carlos Coelho (PPE-DE), *schriftelijk.* – (*PT*) Internet is een fantastische technologische vooruitgang die belangrijk is voor het leggen van persoonlijke contacten, voor het ontwikkelen van bedrijfsactiviteiten, voor leerdoeleinden, voor de overdracht van kennis en om andere culturen beter te leren kennen.

Maar de cybercriminaliteit breidt zich steeds verder uit en is inmiddels het instrument dat het meest wordt gebruikt door criminele netwerken; het is makkelijk toegankelijk, goedkoop en heeft een grote impact. Het aantal gevallen van misbruik van kinderen op het internet is het afgelopen jaar met 16 procent toegenomen. In de meeste gevallen was het niet mogelijk de daders te bestraffen of zelfs maar te vinden. En dan het terrorisme. Er bestaan al zo'n 5 000 websites met terroristische propaganda, die bijdragen aan radicalisering, mensen rekruteren en een informatiebron vormen over terroristische middelen en methoden.

Ik acht het dringend noodzakelijk dat er oplossingen worden gevonden en dat er wetgevingsinstrumenten worden ontwikkeld om deze vorm van misdaad te bestrijden, zonder te vervallen in een overdreven en buitenproportionele vorm van controle door middel van censuur en het in het geheim monitoren van het gegevensverkeer op het internet.

Koenraad Dillen (NI), schriftelijk. – Dit is een goede resolutie waarin rechten en plichten zorgvuldig tegen elkaar worden afgewogen en waarbij een moedige oproep tegen censuur wordt gelanceerd. Er worden de laatste jaren inderdaad teveel pogingen ondernomen om in naam van de politieke correctheid ook het internet aan censuur te onderwerpen zodat controversiële ideeën niet alleen uit de geschreven pers, maar ook van het wereldwijde web worden geweerd. Het web is immers al te lang een doorn in het oog van de inquisiteurs die de media controleren en elke kritiek op bijvoorbeeld de multiculturele samenleving het liefst via zogenaamde "racismewetten" willen bannen.

Een vrij internet is de beste garantie voor vrije meningsuiting.

Edite Estrela (PSE), *schriftelijk.* – (*PT*) Ik heb vóór het verslag Stavros Lambrinidis gestemd betreffende de versterking van de veiligheid en van de fundamentele vrijheden op het internet, omdat ik het noodzakelijk acht dat de Europese Unie maatregelen neemt die een juist evenwicht waarborgen tussen de fundamentele rechten van internetgebruikers en de bestrijding van cybercriminaliteit, en die erop gericht zijn de burger, en met name kinderen, te beschermen. Daarom vind ik het absoluut noodzakelijk dat er wetgeving wordt ontwikkeld op het gebied van gegevensbescherming, veiligheid en de vrijheid van meningsuiting.

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), *schriftelijk.* – (*SV*) De vrijheid van meningsuiting en het recht op een persoonlijke levenssfeer zijn absolute rechten die onder geen beding ondermijnd mogen worden.

Wij zijn natuurlijk van mening dat die vrijheden ook op het internet gelden en zo het recht van elk individu garanderen om vrij zijn mening te uiten.

Wij vinden zelfs dat de mogelijkheid om persoonsgegevens uit databases en van websites te verwijderen als vanzelfsprekend moet worden beschouwd en roepen ondernemingen op te garanderen dat individuele personen hun persoonsgegevens uit databases kunnen laten verwijderen. Wij zijn echter van mening dat het ontbreken van zo een garantie in de eerste plaats een internationaal probleem is dat derhalve het best wordt opgelost via internationale regelgeving en verdragen.

Wij van Junilistan zijn erg ingenomen met de garantie van de veiligheid en fundamentele vrijheden op het internet, maar wij zijn het niet eens met bepaalde formuleringen in het verslag. In het verslag wordt bijvoorbeeld de wens geuit om over te gaan tot het aannemen van de richtlijn inzake strafmaatregelen gericht op het handhaven van intellectuele-eigendomsrechten. Daar zijn wij sterk tegen gekant omdat wij geen Europese harmonisering van het strafrecht willen. Verder wil de rapporteur dat men het recht op internettoegang op een lijn stelt met het recht op onderwijs. Wij vinden dat een krasse uitspraak omdat het recht op onderwijs en de mogelijkheid om onderwijs te genieten in vele EU-landen verre van vanzelfsprekend is.

De goede bedoelingen van het verslag zijn echter belangrijker dan de negatieve elementen en daarom hebben wij gekozen om voor te stemmen.

Genowefa Grabowska (PSE), *schriftelijk.* – (*PL*) Ik sta volledig achter het verslag-Lambrinidis over de veiligheid en de fundamentele vrijheden op het internet. Ik vind het zeer belangrijk en noodzakelijk, vooral omdat het gebruik van het wereldwijde web vrijwel universeel is geworden. Met één woord: het internet maakt inmiddels deel uit van het dagelijks leven.

Er is geen betere bron van informatie voorstelbaar, of we nu een boek willen schrijven of een verfijnd gerecht willen koken en op zoek zijn naar interessante ingrediënten. Maar we zijn ons niet altijd bewust van het feit dat ons gebruik van het internet sporen achterlaat die tegen ons gebruikt kunnen worden, bijvoorbeeld door marketingmensen, inlichtingendiensten en zelfs door identiteitsdieven.

Aan de andere kant kan het internet ook als handig communicatiemiddel voor criminelen en terroristen dienen. Daarom is het ook zo moeilijk om redelijke wetgeving te ontwikkelen die er op een evenwichtige en doeltreffende manier voor zorgt dat mensen alle voordelen van het internet benutten, en tegelijkertijd de reële en ernstige gevaren in te dammen die van internetmisbruik uitgaan.

Daarom steun ik de voorstellen van de rapporteur, die erop gericht zijn de juiste balans te vinden tussen de privésfeer en de veiligheid van het individu op het internet en de eerbiediging van hun fundamentele rechten en vrijheden. Ik vind ook dat de overheid niet alleen aandacht moet schenken aan de kwaliteit van de dienstverlening maar er ook voor moet zorgen dat de armsten van de samenleving en diegenen die in de meest afgelegen gebieden van het land wonen, toegang krijgen tot het internet.

Carl Lang en Fernand Le Rachinel (NI), schriftelijk. – (FR) Het staat buiten kijf dat het gebruik en de ontwikkeling van het internet een bron van forse vooruitgang vormen, met name voor wat betreft de vrijheid van meningsuiting en de democratie. Het is vandaag de dag evenwel een heuse uitdaging voor ons allen om een evenwicht te vinden tussen die vrijheid, de bescherming van de privacy en de noodzakelijke veiligheid op het internet.

Dat geldt helemaal als het gaat om politiek optreden. Bepaalde personen die oppositie voeren of die er mogelijk controversiële politieke standpunten op na houden, hebben namelijk geen toegang tot allerlei media en zien het internet als een instrument dat hun de kans geeft om hun boodschap wereldwijd uit te dragen. Deze vrijheid mag niet worden ingeperkt door censuur. China, Cuba en Birma zien er als regelrechte totalitaire staten geen been in om deze vrijheid van meningsuiting aan banden te leggen via systematische censuur en het filteren van informatie, waarbij ze lak hebben aan alle beginselen van democratie en vrijheid.

Voor de bestrijding van pornografie, kinderporno en terrorisme is het filteren van informatie op het internet noodzakelijk, maar die controle moet plaatsvinden binnen precies omschreven en gehandhaafde grenzen.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), *schriftelijk.* – (RO) Het verslag-Lambrinidis is het eerste verslag dat de problematiek van het internet vanuit het gezichtspunt van de gebruiker als centraal thema heeft. Ik heb ervoor gestemd, omdat ik van oordeel ben dat het een evenwichtig en relevant verslag is, dat de belangrijkste punten behandelt die op dit gebied van belang zijn.

In de hoedanigheid van rapporteur van de PPE-DE-Fractie voor dit verslag ben ik van oordeel dat belangrijke bijdragen worden gevormd door de erkenning van het recht van de gebruiker aangaande de geplaatste content, in het bijzonder diens recht om deze content definitief te verwijderen, alsmede de eis dat de toekomstige regeling de digitale identiteit definieert en dat het concrete maatregelen voorstelt ter bescherming hiervan.

Het verslag wijst op het belang van samenwerking tussen de entiteiten die betrokken zijn bij de ontwikkeling van het internet, met het oog op de ontwikkeling van instrumenten voor zelf- en coregulering (bijvoorbeeld codes voor goede praktijken) ter completering van de bestaande wettelijke regels. Gelet op de snelheid waarmee het internet zich ontwikkelt zijn deze reguleringswijzen veel effectiever dan de traditionele wetgeving, omdat zij door de meerderheid van de belanghebbende entiteiten worden goedgekeurd en toegepast, en er geen dwang uitgeoefend hoeft te worden door de staat.

Het internet is de grootste ruimte die toegankelijk is voor het publiek uit de gehele wereld en de snelheid waarmee het zich ontwikkelt, kan ons voor verrassingen stellen als we niet besluiten om dit thema op evenwichtige en realistische wijze te behandelen, en wel op zodanige wijze dat bij de toekomstige regelgeving aangaande de digitale ruimte vooral de gebruiker centraal staat.

Luca Romagnoli (NI), *schriftelijk.* – (*IT*) Ik stem vóór het verslag van de heer Lambrinidis over versterking van de veiligheid en van de fundamentele vrijheden op het internet.

Ik ben het volledig eens met het doel van het ontwerpverslag om samen te werken met alle belanghebbende partijen, maatregelen te nemen op verschillende niveaus, gebruik makend van nationale, regionale en internationale instrumenten, en tenslotte om beste praktijken uit te wisselen, teneinde op passende wijze een oplossing te bieden voor de eisen en problemen van de verschillende soorten gebruikers van het internet en de talloze vormen van onlineactiviteiten.

Catherine Stihler (PSE), *schriftelijk*. – (EN) Ik steun de doelstellingen van dit verslag betreffende de versterking van de veiligheid en van de fundamentele vrijheden op het internet.

- Recycling van schepen (B6-0161/2009)

Edite Estrela (PSE), *schriftelijk.* – *(PT)* Ik heb vóór de ontwerpresolutie gestemd voor een veilige recycling van schepen, omdat ik van mening ben dat het noodzakelijk is dit onderwerp te behandelen als een integraal onderdeel van de levenscyclus van schepen. Schepen die worden afgedankt moeten worden beschouwd als gevaarlijk afval, omdat ze veel gevaarlijke stoffen bevatten, en moeten daarom onder het verdrag van Bazel vallen.

Ik ben blij te zien dat er in de Unie de wens bestaat om de praktijk van de ontmanteling van schepen te verbeteren.

Luís Queiró (PPE-DE), *schriftelijk.* – *(PT)* De Europese doelstellingen op het gebied van milieubescherming kunnen enkel volledig worden gehaald indien ze worden opgenomen in het communautaire beleid voor de diverse sectoren. Deze ontwerpresolutie beoogt daarom de maatregelen te versnellen die de Unie moet nemen om schepen te ontmantelen op een manier die veilig is voor de werknemers en het mariene milieu adequate bescherming biedt.

Het aantal enkelwandige olietankers dat wereldwijd wordt afgeschreven en de grote hoeveelheid oude schepen die momenteel uit de markt gehaald worden, waarvan vele gevaarlijke stoffen bevatten, zullen leiden tot een ongecontroleerde expansie van inferieure sloopfaciliteiten in Zuid-Azië, en zelfs in landen in de Afrikaanse regio. Om deze redenen steunen wij deze ontwerpresolutie en de maatregelen die gericht zijn op de naleving van de internationale veiligheids- en milieunormen.

De Voorzitter. – Hiermee zijn de stemverklaringen beëindigd.

De vergadering wordt nu onderbroken. Zo dadelijk om 15.00 uur gaan we verder met een mondelinge vraag over de rol van cultuur in de ontwikkeling van de Europese regio's.

6. Rectificaties stemgedrag/voorgenomen stemgedrag: zie notulen

(De vergadering wordt om 13.15 uur onderbroken en om 15.00 uur hervat)

VOORZITTER: RODI KRATSA-TSAGAROPOULOU

Ondervoorzitter

7. Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering: zie notulen

8. De rol van cultuur in de ontwikkeling van de Europese regio's (debat)

De Voorzitter. - Aan de orde is de mondelinge vraag aan de Commissie (O-0064/2009) van Doris Pack, namens de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) en Europese Democraten, over de rol van cultuur in de ontwikkeling van de Europese regio's (B6-0226/2009).

Doris Pack, *auteur*. – (*DE*) Mevrouw de Voorzitter, we vergaderen weliswaar op een ongebruikelijk tijdstip, maar desalniettemin, de schriftelijke vraag die we vandaag hebben gesteld, is geboren in de Interfractiewerkgroep "Een ziel voor Europa". Wij denken dat we deze Europese ziel vinden in onze oudste eenheden, de regio's, daar waar mensen met elkaar communiceren met een bijzonder accent, met een bepaalde klankkleur of zelfs in een streektaal, waar de keuken een eigen smaak heeft, waar op warenmarkten werkelijk inheemse groente en fruit worden verkocht, waar men bepaalde volksliederen zingt en waar bepaalde verhalen en mythen hun oorsprong hebben. Kortom, daar waar men hoort, daar waar men zich thuis voelt.

Door de globalisering dreigt veel gestandaardiseerd te worden en veel van wat nu uniek is, zal verdwijnen. Uitsluitend de prachtige regio's van Europa kunnen zorgen voor het behoud van het bijzondere en moeten op de bescherming van de Europese Unie kunnen rekenen. De rijkdom en verscheidenheid van de Europese regio's, die vaak elkaars vijanden waren en die bezet werden, opgedeeld, door oorlog verwoest en opnieuw verenigd, moeten behouden blijven. De regio's kan men vergelijken met onze stamcellen. De Europese Unie heeft de cultuur van het kleine bewaard en heeft ook hierin een plicht ten aanzien van de mensenrechten.

Ons korte debat van vandaag en de resolutie moeten de Commissie ertoe bewegen manieren te vinden om de culturele rijkdom van de regio's nog zichtbaarder te maken en om te onderzoeken hoe de EU kan helpen die rijkdom te behouden en verder te ontwikkelen. In 2009, het jaar van de creativiteit en vernieuwing, moet op een zinvolle manier gebruik worden gemaakt van mogelijkheden om ideeën en initiatieven van de openbare en civiele sector op lokaal en regionaal niveau te benutten.

Tot slot zou ik de collega's van het Comité van de Regio's willen zeggen dat we geenszins het bestaande regionale beleid willen beperken, maar dat we alleen de culturele dimensie eraan toevoegen. Ook verzoeken we de Commissie om zich hiervoor in te spannen.

Joe Borg, *lid van de Commissie.* – (*EN*) Mevrouw de Voorzitter, in de eerste plaats wil ik u namens commissaris Figel' bedanken dat u ons de gelegenheid biedt om hier te komen spreken over de plaats die cultuur in ons beleid inneemt, en de bijzondere bijdrage die cultuur levert aan de ontwikkeling van Europese regio's en steden. Binnen de Gemeenschap wordt immers op verschillende manieren rekening gehouden met het belang van cultuur.

In het kader van het cohesiebeleid van de EU werd cultuur succesvol geïntegreerd in diverse regionale en lokale strategieën. Op die manier willen wij creativiteit ondersteunen en innovatie aanmoedigen. Zo ondersteunt het cohesiebeleid de bescherming van ons cultureel erfgoed, de ontwikkeling van culturele infrastructuur en diensten, de ontwikkeling van regionale aantrekkelijkheid en het verband met duurzaam toerisme, maar ook het herstel van lokale economieën en de ontwikkeling van grensoverschrijdende strategieën.

In 2007 heeft de Commissie de Europese Agenda voor Cultuur gelanceerd, die zich nu in de eerste uitvoeringsfase bevindt. In deze nieuwe, strategische benadering van cultuur worden gemeenschappelijke doelstellingen vastgesteld. Daarnaast wil men de economische, sociale en politieke waarde van cultuur stimuleren door een versterking van haar horizontale rol. In dit kader werken de Commissie en de lidstaten samen volgens een nieuwe open coördinatiemethode, die moet leiden tot een versterking van de gezamenlijke inspanningen op gebieden die een rechtstreekse impact kunnen hebben voor lokale en regionale ontwikkelingsstrategieën. Dit zal creatieve en culturele sectoren – in het bijzonder het MKB – bijvoorbeeld helpen om hun potentieel volledig te benutten; ook wordt zo de toegang tot cultuur bevorderd en de mobiliteit van professionals uit de culturele sector aangemoedigd.

In dit verband zal de Commissie binnenkort een onafhankelijke studie lanceren over de bijdrage van cultuur tot de lokale en regionale economische ontwikkeling in het kader van het Europees regionaal beleid. De

resultaten van deze studie zullen het belang aantonen te investeren in culturele en creatieve sectoren. Tevens zullen wij kunnen wijzen op het verband tussen dergelijke investeringen, specifieke regionale ontwikkelingsdoelstellingen en de Lissabonagenda/strategie voor groei en banen. De studie zal ook helpen bij de voorbereiding van een groenboek over het potentieel van culturele en creatieve sectoren, dat thans wordt uitgewerkt en begin 2010 door de Commissie zou moeten worden goedgekeurd.

De Commissie organiseert geregeld conferenties met vertegenwoordigers van lokale en regionale overheden. Sta mij toe kort de open dagen te vermelden, die elk jaar in Brussel plaatsvinden en waar veel belanghebbende partijen met elkaar in debat kunnen treden over erg uiteenlopende aspecten van het regionaal beleid en het cohesiebeleid. Tijdens deze workshops komen culturele kwesties regelmatig aan bod.

Ook in het kader van andere Europese beleidsterreinen, zoals het geïntegreerde maritieme beleid, probeert de Commissie organisaties uit het maatschappelijk middenveld in te schakelen, zodat ook zij de aandacht kunnen vestigen op het rijke maritieme erfgoed van Europa. Tijdens de Europese maritieme dag, die de komende maand mei plaatsvindt, zullen belanghebbende partijen het verband onderzoeken tussen het maritieme erfgoed en duurzaam regionaal toerisme, om maar een voorbeeld te noemen.

Tot slot zou ik ook het Europees Cultureel Forum willen vermelden, dat de Commissie op 29 en 30 september voor het eerst in Brussel organiseert in het kader van de Europese Agenda voor Cultuur. Dit Forum biedt vertegenwoordigers van de culturele sector en nationale overheden – daaronder begrepen lokale en regionale overheden – de gelegenheid elkaar te ontmoeten.

Manolis Mavrommatis, namens de PPE-DE-Fractie. — (EL) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, allereerst wil ik mijn gelukwensen uiten met betrekking tot dit initiatief dat een dermate interessant thema als de ontwikkeling van de regio´s van de Europese Unie door middel van cultuur betreft. Het cultureel erfgoed is een belangrijk onderdeel van de identiteit en de historische ontwikkeling van de Europese volkeren. De bescherming en instandhouding ervan is dan ook bijzonder belangrijk voor de vorming van de nieuwe generatie evenals voor de eerbiediging van de Europese identiteit. Het cultureel erfgoed is, ongeacht zijn Europese, nationale of lokale dimensie, een grondwaarde voor de Europese burgers. Wij zien allemaal dat de schijnwerpers zijn gericht op grote steden, waar zich de bekendste musea en monumenten bevinden.

Het is echter een feit dat het Europees platteland, dat 90 procent van het Europees grondgebied uitmaakt, getroffen wordt door leegloop en economisch verval. De op cultuur gerichte Europese programma's zijn bijgevolg een belangrijke hulp bij de ontwikkeling van economische activiteiten in de regio's. Het gaat niet alleen om banenaanbod en werkgelegenheid maar ook om de totstandbrenging van aantrekkingspolen voor cultureel en historisch toerisme, waarmee een bijdrage kan worden geleverd aan de duurzame ontwikkeling van deze gebieden.

Wij stellen bijgevolg vast dat cultuur op directe wijze bijdraagt aan de ontwikkeling van de cultuureducatie van de Europeanen en op indirecte wijze het economisch welzijn bevordert van met name de regio's die het meest behoefte hebben aan promotie en ontwikkeling.

Mary Honeyball, *namens de PSE-Fractie.* – (*EN*) Mevrouw de Voorzitter, ik ben inderdaad blij dat we de kans krijgen dit debat te voeren. Helaas gebeurt dat op donderdagmiddag, wanneer er niet zo veel deelnemers zijn als misschien wel zou moeten.

Ik vind het een belangrijk debat in de context van het huidige economische klimaat. We hebben al gesproken over cultuur en banen en over hoe de culturele sector en mensen die daarin werkzaam zijn een bijdrage kunnen leveren aan de economie en echt kunnen helpen. In de moeilijke tijden die we nu tegemoet gaan – zoals we al gehoord hebben in dit Parlement – is het belangrijk deze zaken zo volledig mogelijk te bespreken.

Ik ben hier ook als een vertegenwoordiger van de grote steden die de vorige spreker noemde. Zoals u weet, behoort Londen tot de culturele centra van de EU en heeft het – zoals wij allemaal – heel wat te bieden. Het is een stad met een enorme geschiedenis. Het is ook het centrum van de culturele sector, in ieder geval van de Britse culturele sector. Ik vind dat ik hier dus moet spreken namens de mensen die ik vertegenwoordig en dat ik moet vechten voor banen die als eerste opgeofferd worden wanneer het slecht gaat. Ik ben dus erg tevreden met wat de Commissie gezegd heeft over de rol van de culturele sector, over de manier waarop we deze sector moeten behouden en er op voortbouwen en over de economische rol van cultuur. Ik heb vaak het gevoel dat deze economische rol vergeten wordt en dat we er niet over spreken. We denken er zelfs niet aan en zetten cultuur op de tweede plaats. Dat is onaanvaardbaar, vooral wanneer cultuur zo belangrijk kan zijn voor onze nationale en regionale ontwikkeling. Ik hoop dat iets van de resultaten van dit debat – die we meenemen naar onze lidstaten en die de Commissie en de Raad meenemen – zal uitmonden in aandacht

voor deze regionale ontwikkeling en voor de manier waarop we deze ontwikkeling aanpakken, en de rol die cultuur daarin kan spelen.

Mevrouw Pack zei het al, er is ook nog de kwestie van de culturele verscheidenheid. Een van de sterke punten van de EU en van het Europees Parlement is dat wij allen bijeenkomen – nu met 27 lidstaten – en dat wij allen op allerlei manieren erg verschillend zijn. We hebben een andere achtergrond en andere cultuur, en natuurlijk verschillende talen. Dat is nog maar het begin. De wereld wordt wel kleiner en mensen komen steeds dichter bij elkaar, maar deze belangrijke verschillen blijven bestaan. We moeten blij zijn met deze verschillen want ze vormen de kern van alles waar we over praten. We willen allemaal onze identiteit en de manier waarop we onszelf bekijken behouden en dat moeten we ook doen.

In deze context moeten we, geloof ik, aanvaarden dat mensen naar ons continent komen. Er komen mensen van over de hele wereld, waarvan vele mensen in sommige lidstaten al van de tweede of derde generatie zijn, die ook weer een andere achtergrond hebben. Ik denk dat we ook moeten aanvaarden dat zij naar ons toe komen met hun eigen cultuur, hun eigen traditie en hun eigen taal. We integreren hen en ze leren onze taal, maar ze behouden nog steeds hun eigen identiteit. Dit punt is nog niet aan bod gekomen in het debat en ik vind het wel een belangrijk punt. Ik hoop dat we dit onderwerp kunnen bespreken, vooral wanneer het gaat om onderwerpen zoals meertaligheid, waarover we al goede debatten hebben gevoerd. Het is een zeer belangrijk punt en ik denk dat we het meer in de verf moeten zetten dan we tot nu toe gedaan hebben, binnen de context van een veranderend Europa. Daartoe moeten we onze huidige cultuur en onze huidige verscheidenheid behouden en de nieuwe verscheidenheid die naar ons continent komt en zal blijven komen, opnemen. Om al deze redenen ben ik blij met de steun die we cultuur en de culturele sector geven, de steun voor kleine en middelgrote ondernemingen, want ik denk dat zij in het huidige economische klimaat de ruggengraat zullen vormen. Als grote ondernemingen en grote bedrijven mensen kwijtraken, overbodig maken en laten afvloeien zou het wel eens de rol van de kleine bedrijven kunnen worden – van het MKB – om in de ontstane ruimte te springen en werk te creëren voor mensen die in deze sector aan de slag kunnen.

Ik hoop dus dat we allemaal inzien hoe belangrijk de rol van cultuur is op ons continent en in onze maatschappij en dat degenen onder ons die de moeite genomen hebben om dit debat bij te wonen deze boodschap meenemen naar hun lidstaat, hun regio en naar de mensen die ze vertegenwoordigen. Ik weet dat we een sterke boodschap hebben, dus laten we naar buiten treden om die boodschap te verspreiden.

Grażyna Staniszewska, *namens de ALDE-Fractie*. – (PL) Mevrouw de Voorzitter, de regio's zijn een uiterst belangrijke plaats voor de culturele ontwikkeling, waar de meest langdurige uitwisselingsprogramma's en gezamenlijke projecten van gebieden met uiteenlopende tradities, gebruiken en verworvenheden ontstaan. De regio's stimuleren de culturele ontwikkeling, en cultuur – belangrijke, attractieve projecten en evenementen, is een magneet die economische investeringen aantrekt. Dit is een klassiek domino-effect, dat het best kan worden geïllustreerd door het effect van het geweldige programma "Culturele Hoofdstad van Europa". Na een jaar van culturele evenementen volgt een economische opleving. Dit is iets wat tal van steden die aan het project willen meedoen, beseffen.

Cultuur biedt grote kansen, vooral voor gebieden die onderontwikkeld zijn, maar vanwege hun geografische ligging over grote natuurlijke rijkdommen of toeristische en recreatieve attracties beschikken. Daarom is het des te belangrijker om de grote rol van regionale instanties te erkennen en hun activiteiten te bevorderen middels specifieke programma's van de Europese Unie. Naar ik verwacht zal de Commissie binnenkort een groenboek publiceren waarin zij met een breed voorstel voor maatregelen op het gebied van cultuur komt, ook op het zo cruciale niveau van de regio's.

Dames en heren, tot slot zou ik de aandacht willen vestigen op het initiatief om 2013 uit te roepen tot een Europees jaar onder het motto "Leer de taal van je buren". De dynamische ontwikkeling van de regionale samenwerking in Europa wordt vaak belemmerd door problemen die te maken hebben met het gebrek aan kennis van de taal en cultuur van de buurlanden en -regio's en met communicatieproblemen. Het leren van de taal van een naaste buur kan een grote sprong voorwaarts betekenen voor het wederzijds begrip en de communicatie en zodoende ook voor de versterking van de culturele en economische samenwerking en de consolidatie van de hele Europese Gemeenschap.

Ryszard Czarnecki, *namens de UEN-Fractie*. – (*PL*) Mevrouw de Voorzitter, ik ben van mening dat het in dit debat op zijn plaats is om de typerende woorden te citeren van Jacques Delors, de vroegere voorzitter van de Europese Commissie. Toen hij na afloop van zijn ambtsperiode als Commissievoorzitter werd gevraagd of hij ergens spijt van had of iets had gemist, antwoordde hij dat de Europese Unie en de Commissie te weinig

aandacht aan cultuur hadden besteed. Ik geloof dat zijn typerende zelfkritiek ons tot voorbeeld zou kunnen strekken.

Ik sluit mij aan bij de spreker die het over de merkwaardige prioriteiten van ons Parlement had. We zeggen dat cultuur belangrijk is en dat niet alleen prioriteiten zoals instellingen, administratie en regelgeving belangrijk zijn, om vervolgens de hele maandag, dinsdag, woensdag en donderdagochtend over niets anders dan deze onderwerpen te debatteren. Alleen het debat op donderdagmiddag gaat over zaken die we fundamenteel kunnen noemen – over cultuur, want cultuur is in feite de hoeksteen van de Europese eenheid. Niet alleen de cultuur van de regio's, maar ook de nationale cultuur, omdat het erfgoed van Europa eigenlijk het erfgoed van de Europese naties is, wat misschien in bijzondere mate geldt voor ons cultureel erfgoed.

Ik ben blij dat dit onderwerp aan de orde is gesteld. Ik ben blij omdat ik ervan uitga dat het een steeds belangrijker rol zal gaan spelen in het werk van het Parlement en ook van de uitvoerende organen van de EU, met name de Commissie en de Raad.

Věra Flasarová, namens de GUE/NGL-Fractie. — (CS) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dames en heren, ik ben het eens met de reeks door mevrouw Doris Pack geformuleerde vragen. Ik vind het erg belangrijk dat Europese regio's op allerlei manieren ondersteund worden. Er bestonden in Europa grenzen waardoor staten en volkeren eeuwenlang van elkaar gescheiden waren en waardoor er een soort psychologisch niemandsland gecreëerd werd. Na de grenzen die wij gelukkig dankzij het Schengenproces hebben weten te slechten, zitten we echter nog steeds met opgedeelde regio's en opgedeelde steden en met name met het psychologische probleem van dat het ene deel van een gebied hierbij behoort en het andere deel weer daarbij. Dankzij de Europese eenwording genezen deze littekens op de kaart en in de hoofden van de mensen gelukkig langzaam maar zeker, maar wel langzaam. De snelste manier om dit genezingsproces tot stand te brengen, veel efficiënter en doeltreffender dan een topdownbenadering, is om burgerinitiatieven, culturele organisaties en de regionale instellingen te ondersteunen bij hun activiteiten. Deze regionale instellingen en ook de mensen die aan deze of gene zijde wonen, weten zelf het best wat er nodig is voor de revitalisering van hun regio.

Er zijn talloze projecten die een belangrijke stap vooruit vormen alsook een impuls voor verdere activiteiten. Ikzelf ben afkomstig uit de regio Noord-Moravië, Silezië, daar waar Tsjechisch, Pools en Slowaaks grondgebied aan elkaar grenzen. En daar, in de historische Těšínregio, het huidige Český Těšín op Tsjechisch en Cieszyn op Pools grondgebied, is een project ontstaan met de naam "De tuin van de twee oevers". Het gaat daarbij om twee steden, die ooit een urbanistisch geheel vormden, waartussen een rivier stroomt. Met het project wordt beoogd om beide rivieroevers zowel urbanistisch, architectonisch, maar vooral cultureel met elkaar te verbinden. De twee van elkaar losgekoppelde delen van wat ooit een natuurlijke eenheid was dienen weer met elkaar te worden verbonden door middel van culturele activiteiten van hun bewoners. Het is de bedoeling dat de rivier tussen beide steden en de omgeving ervan een plaats wordt van culturele uitwisseling en culturele kruisbestuiving. Een belangrijk neveneffect van dergelijke projecten is dat er bovendien nieuwe werkgelegenheid wordt geschapen en dat niet alleen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden, maar ook daarna. Dankzij dit project zal de dienstverlening en de aantrekkelijkheid van het gebied ongetwijfeld worden vergroot en het toerisme alsook andere ermee samenhangende economische activiteiten worden gestimuleerd. De auteurs van het project "De tuin van de twee oevers" hebben zich laten inspireren door het voorbeeld van het Franse Straatsburg en het Duitse Kehl die eveneens zo dicht tegen elkaar aan liggen dat ze een natuurlijke urbanistische eenheid vormen. En ook tussen deze twee steden stroomt een rivier, de Rijn. Wat in Frankrijk en Duitsland kan, moet ook mogelijk zijn in Tsjechië en in Polen, of waar dan ook in Europa. Er bestaan in Midden-Europa trouwens nog veel meer van dergelijke gevallen. Als we spreken over het aandeel van de cultuur in de ontwikkeling van Europese regio's, denk dan met name aan deze projecten.

De Europese Unie, de Commissie, alsook het Europees Parlement zouden dit soort culturele projecten nog meer moeten steunen dan ze al doen. Mensen die maatschappelijke initiatieven ontplooien klagen soms terecht over gecompliceerde administratieve procedures of al te ingewikkelde structuren binnen ministeries en andere overheidsinstanties die dergelijke activiteiten frustreren.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik heb twee vragen voor de commissaris. Een: wat is cultuur? En twee: wat heeft cultuur in hemelsnaam te maken met de Europese Unie?

Het historische graafschap Northamptonshire bevindt zich in mijn regio. Een stuk van zijn culturele identiteit, zijn geschiedenis, zijn maatschappelijk weefsel is voortgekomen uit de schoenmakersindustrie. In het jaar 1202 werd het schoenmakersambacht voor het eerst erkend in dit graafschap, in de tijd dat Peter de Schoenmaker op dit gebied al een zekere vermaardheid had verworven. In 1452 legde de rechtbank zowel

voor handelaars als voor schoenmakers regels vast voor prijzen en gewichten, en sindsdien is Northampton de bakermat van de schoenenindustrie gebleven.

Volgens een volkstelling in 1841 leefden toen 1821 schoenmakers in het graafschap. Het voetbalteam van het graafschap, de Northampton Football Club, wordt nog steeds 'de Schoenlappers' genoemd en in Northamptonshire zijn momenteel nog 34 schoenfabrieken actief die meer dan 100 jaar oud zijn. Ik draag vandaag een paar Barker-schoenen uit een dorpje met de naam Earls Barton in het prachtige district Daventry in Westminster. We hebben een museum, we hebben culturele evenementen die worden georganiseerd rond de schoenenindustrie – en dit alles was er al voor de Europese Unie.

Dus ik begrijp best welke rol cultuur speelt in de verschillende regio's van de lidstaten, maar ik vraag me af of en hoe de Europese Unie ons kan helpen op dat vlak. En wat zijn Europese regio's? Ik denk dat we het aan de cultuur in de regio's van Europa zelf moeten overlaten om zich te ontplooien zoals dat altijd is gebeurd – op plaatselijk vlak, organisch en niet centraal gestuurd door de overheid.

Vittorio Prodi (ALDE). - (*IT*) Voorzitter, waarde collega's, meneer de commissaris, hartelijk dank voor uw aanwezigheid. Ik zou onze blik wat willen verbreden en niet alleen naar het verleden kijken, maar ook naar de toekomst. We bevinden ons in een situatie waarin we ons ervan bewust worden dat groei niet altijd maar kan voortduren, maar beperkingen heeft op het vlak van natuurlijke hulpbronnen en ook beperkingen in de mate waarin de aarde ons afval kan opnemen en verwerken. We moeten ons niet langer alleen door materiële groei laten leiden – ons idee van ontwikkeling – maar door een groei die zich sterker richt op levenskwaliteit: we moeten onze maatschappij in feite dus *dematerialiseren*.

Dat is waarom de regio's zo belangrijk zijn, vanwege de enorme culturele voedingsbodem waar zij over beschikken – je zou ze bronnen van levenskwaliteit kunnen noemen – die extreem belangrijk zijn op een moment als deze, waarop we onze hele beschaving compleet moeten veranderen. Die bron van de levenskwaliteit in de regio's, die gelegen is in die *dematerialisering*, is ongelooflijk belangrijk, naar mijn mening zelfs onontbeerlijk.

Om die reden wil ik dat zowel de Commissie als het Parlement zich bewust wordt van de verandering die nodig is in onze maatschappij en die wij moeten doorvoeren, namelijk een dematerialisering van onze maatschappij. Hier ligt een taak voor cultuur, die onvervangbaar is, aangezien wij materiële goederen moeten vervangen door immateriële rijkdom. Wij moeten de ervaringen van de regio's proberen te begrijpen en te behouden, voordat zij door een aantal vergissingen worden weggevaagd.

Daarom verzoek ik u dit debat voort te zetten, omdat het zo belangrijk is en omdat wij onze beschaving eenvoudigweg moeten veranderen.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (*PL*) Mevrouw de Voorzitter, de schoonheid van de cultuur is te danken aan de regionale en lokale diversiteit, die hand in hand met de ontwikkeling van de samenleving verandert. Regionale culturen, die diep geworteld zijn in tradities, vormen een sterk fundament voor nationale culturen en hun talrijke schakeringen. Met hun rijkdom aan vormen en uitingen hebben zij een grote aantrekkingskracht en bieden zij artistieke inspiratie, zorgen zij voor de overdracht van ervaringen en emoties en versterken zij de banden van de lokale gemeenschap.

Regionale culturen worden door professionele kunstenaars die er hun inspiratie uit putten, genegeerd. Veelal heerst de gedachte dat de regionale cultuur een amateuristische stroming is, terwijl professionele stromingen sterke financiële steun verdienen. Dit is waarschijnlijk de reden voor de tendens, die hier en daar in de EU valt te bespeuren, om vooral grote en dure projecten te financieren, waaronder internationale projecten waaraan professionele kunstenaars uit verschillende landen deelnemen. Veelal gaan de regionale en lokale culturen langzaam teloor, en daarmee verdwijnen ook de bijbehorende kunstrichtingen en creatieve vaardigheden.

Vandaag de dag kunnen we het een en ander zeggen over traditionele kunst en volkskunst in van oudsher onderontwikkelde regio's, maar we kunnen niet veel zeggen over het bestaan daarvan in de zich ontwikkelende regio's. Daarom is het dringend nodig om een onderzoeksprogramma te ontwikkelen met betrekking tot de regionale cultuur in al haar intellectuele en artistieke facetten. Deze facetten worden uitvoeriger beschreven in mijn amendement op de resolutie die hier ter discussie staat. Ik hoop dat dit amendement de steun zal krijgen van de leden.

Pál Schmitt (PPE-DE). – (*HU*) Cultuur creëert waarde in zowel geestelijk als materiaal opzicht. De culturele en creatieve industrie heeft miljoenen mensen in dienst in Europa; filmbedrijven, uitgeverijen van boeken,

ondernemingen op het gebied van muzikale composities en -producties – de muziekindustrie zoals vaak wordt gezegd – behoren tot de meest dynamisch groeiende sectoren.

Het is niet toevallig dat de succesvolste en populairste initiatieven van de Europese Unie nauw verbonden zijn met cultuur. In het kader van het uitwisselingsprogramma voor Europese collecties kan het publiek op dit moment in Boedapest bijvoorbeeld unieke tentoonstellingen bezichtigen van Gustave Moreau en Alfons Mucha in een toonaangevend museum.

Een ander initiatief is het Europese programma van culturele hoofdsteden, waarin niet alleen hoofdsteden maar hele regio's worden gepositioneerd en onder de aandacht worden gebracht. Over minder dan een jaar, in 2010, kan een relatief onbekend stadje in het zuiden van Hongarije, Pécs, deze trotse titel dragen, waardoor honderdduizenden bezoekers naar dit gebied zullen komen en zo een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de hele regio.

Ik ben ervan overtuigd dat de Europese Unie via cultuur dichter bij haar burgers kan komen en ook de burgers zelf nader tot elkaar kan brengen. Als we in de Europese Unie spreken over regionale identiteit, ligt het voor de hand dat we de hulp van de cultuur inroepen. Ik vertrouw erop dat in de periode volgend op de Lissabonstrategie nog meer initiatieven en middelen beschikbaar zullen worden gesteld voor cultuur en onderwijs dan nu het geval is. In de moderne, op kennis gebaseerde maatschappij is de motor van de economie namelijk de vernieuwende en scheppende geest, oftewel innovatie en creativiteit.

Bernd Posselt (PPE-DE). - (*DE*) Mevrouw de Voorzitter, ik was er dertig jaar geleden bij, toen hier in Straatsburg voor de eerste keer een direct verkozen Europees Parlement vergaderde. Het oudste lid in jaren was Louise Weiss, naar wie dit geweldige gebouw, zelf een schitterend werk van de Europese cultuur, is genoemd. Haar toespraak was de geestelijke oprichtingsakte van het Europees Parlement. Zij sprak destijds over de soort Europeanen die we nodig hebben, verenigd door de gemeenschappelijke Europese cultuur.

Deze Europese cultuur is geen nieuwe uitvinding, zoals sommigen denken, maar een herontdekking van iets dat veel ouder is dan de nationale staten, mijnheer Heaton-Harris. Grenzen zijn, in elk geval op het continent, meestal iets heel kunstmatigs. De cultuur is diep geworteld in de regio's, die vaak door kunstmatige grenzen worden doorsneden. De regionale cultuur is van onschatbaar belang als bindmiddel tussen de naties. Een van de grote culturele persoonlijkheden was de uit het Bohemer Woud afkomstige schrijver Adalbert Stifter, die in Beieren, Opper-Oostenrijk en Bohemen werkte en de Tsjechen en Duitsers heeft verenigd. Deze traditie moet in ere worden gehouden, de cultuur die vernietigd werd door nationalisme en verdrijving, de cultuur van de minderheden, de cultuur van de regio's, de cultuur van de grensoverschrijdende Europese regio's en, niet in het minst, de verscheidenheid die wij alleen gezamenlijk kunnen behouden.

Franz Josef Strauß, de grote Beierse Europeaan, heeft gezegd: we kunnen alleen Beiers en Basken, Duitsers en Britten blijven als we op tijd Europeaan worden, wat niet wil zeggen Europa als centraliserende factor, maar als gezamenlijk dak tegen de regen van de globalisering en standaardisering.

Iosif Matula (PPE-DE). - (RO) Het project van de Europese Unie, eigenlijk bedacht als een mechanisme voor economische integratie, heeft enorm veel te danken aan het 'bindmiddel' dat wordt gevormd door de Europese cultuur. Tegelijkertijd is bevordering van de diversiteit een van de doelstellingen van de Europese culturele agenda die tijdens deze zittingsperiode is gelanceerd, naast het bevorderen van de cultuur als middel voor economische groei en het incorporeren ervan in relaties met derde landen.

Cultuur dient te worden bezien vanuit een iets ander gezichtspunt als we ons bedenken dat deze sector meer rijkdom voortbrengt dan bijvoorbeeld de Europese chemische industrie en in het bestaan voorziet van miljoenen werknemers.

De sector kan bijdragen aan de ontwikkeling van de minder ontwikkelde gebieden door middel van subsidie voor culturele samenwerkingsprojecten op artistiek en cultureel gebied. Zo heeft Roemenië aangetoond dat het grootschalige projecten kan organiseren binnen een partnerschap met Europese regio's via het programma "Sibiu, Culturele Hoofdstad van Europa 2007", dat een grote economische impact had op het gebied.

Verder moeten we de programma's bevorderen voor grensoverschrijdende mobiliteit van degenen die werkzaam zijn binnen de culturele sector en voor culturele en artistieke evenementen op grensoverschrijdende basis.

En ik noem deze zaken in de hoedanigheid van lid de Commissie cultuur en onderwijs en de Commissie regionale ontwikkeling, maar ook als gewezen voorzitter van een Europese grensregio.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (*PL*) Mevrouw de Voorzitter, mensen moeten kunnen eten, zich kunnen bewegen en beschutting vinden tegen koude of regen. Dit zijn elementen van de productie en de handel die in fundamentele behoeften voorzien. Het ontwerp van de vork waarmee we eten of van onze fiets of het dak van ons huis heeft niets te maken met de economie, maar is een cultureel fenomeen. De menselijke geest moet scheppen, puur om het scheppen. Mensen zijn trots op hun werk wanneer anderen het zien of aanraken en hun waardering laten blijken en er een goed gevoel van krijgen. Een belangrijk punt hierbij is dat culturele verscheidenheid vaak wordt geassocieerd met de regio's. We mogen deze regio's en hun cultuur nooit eenmaken – we moeten die verscheidenheid juist steunen. Cultuur is een uitdrukking van de ziel van de regio's. De EU zou uiterst oninteressant zijn zonder de culturele rijkdommen die zij vandaag de dag bezit. Het behoud van de cultuur is niet goedkoop, maar het is onze plicht. Zonder cultuur zouden er in de Europese Unie geen economie en ook geen gelukkige mensen zijn.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (*PL*) Mevrouw de Voorzitter, de culturele rijkdom van Europa is te danken aan de grote verscheidenheid van zijn regio's. Deze verscheidenheid moet worden beschermd. Kant uit Koniaków is heel anders dan Brusselse kant. Een mengelmoes van oppervlakkig overgenomen ideeën uit andere culturen leidt tot culturele verarming. We moeten de verscheidenheid van culturele vormen en uitingen bewaren, met inbegrip van meertaligheid en de materiële cultuur, omdat onze verscheidenheid onze identiteit uitmaakt, een bron van creatieve ontwikkeling en verrijkende kruisbestuiving vormt. Bovendien is die verscheidenheid een trekpleister voor cultureel toerisme. De cultuur van de regio's moet worden ondersteund en beschermd. Ik zou de Europese Commissie willen verzoeken hiervoor een programma te ontwikkelen.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Mevrouw de Voorzitter, het devies van de Europese Unie luidt "Eenheid in verscheidenheid". Deze verscheidenheid maakt de hele EU enorm aantrekkelijk en betekent ook dat we ons sterk onderscheiden van landen zoals de Verenigde Staten. Culturele verscheidenheid is onder meer het resultaat van de enorme diversiteit van onze regionale culturen, een diversiteit die deze regio's en hele landen uiterst aantrekkelijk maakt voor toeristen. Zij zijn voor ons Europeanen aantrekkelijk en zijn ook uiterst aantrekkelijk voor anderen, die naar Europa kunnen komen om die buitengewone verscheidenheid te zien, te beleven en te bewonderen.

De regionale cultuur moet derhalve worden gesteund, al is het maar om deze ene reden. Maar we mogen ook niet vergeten dat regionale cultuur een brug vormt die het mensen in de regio's mogelijk maakt om deel te hebben aan de zogenaamde hoge cultuur. Zonder deze cultuur heeft het weinig zin om over de harmonisatie en popularisering van bepaalde cultuurmodellen en hun perceptie te spreken.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (*PL*) Mevrouw de Voorzitter, de totstandbrenging van de eenheid van Europa onder behoud van zijn verscheidenheid, identiteit en cultureel erfgoed is het grote pluspunt van onze cultuur. De individuele naties, regio's en lokale gemeenschappen cultiveren en ontwikkelen hun cultuur en traditie om dit erfgoed in te brengen in een verenigd Europa. Zij delen hun cultuur met andere regio's en leren in ruil daarvoor de verworvenheden en prestaties van de anderen kennen. Zij geven iets aan anderen en krijgen er iets voor terug.

Teneinde het cultureel erfgoed in de regio's en kleinere gebieden te bewaren, is het belangrijk om middelen uit de EU-begroting ter beschikking te stellen. Diegenen die vreesden dat hun cultuur en identiteit na de integratie verloren zouden gaan, beseffen dat zij het mis hadden – dat de EU de regionale cultuur, de volkscultuur en de lokale cultuur ondersteunt.

Christopher Beazley (PPE-DE). - (*EN*) Mevrouw de Voorzitter, ik spreek mijn steun uit aan collega Zbigniew Zaleski.

Iemand zei ooit: 'Wanneer ik het woord "cultuur" hoor, trek ik mijn revolver'. Ik denk dat het Europees Parlement vandaag het belang van onderwijs en cultuur onderschat, net zoals onze nationale parlementen en nationale overheden. We liggen altijd onderaan de stapel.

Het spreekwoord luidt 'wie de jeugd heeft, heeft de toekomst'. Ik denk – dit is mijn persoonlijke mening – dat Griekenland de bakermat is van de Europese beschaving. Een stuk of wat Engelsen – Lord Byron en nog wat anderen – hebben zich niet onbetuigd gelaten. Misschien kan commissaris Borg uit Malta, het land van het George Kruis, ons een antwoord geven op de volgende vraag: waarom kunnen we niet iets meer geld steken in de toekomst van de cultuur van onze beschaving? We spenderen ik weet niet hoeveel miljoenen en miljarden aan allerlei zaken; alstublieft – muziek, poëzie, geschiedenis, harmonie. Geef ons een kans.

Joe Borg, *lid van de Commissie.* – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik bedank de leden voor de punten die zij ter sprake hebben gebracht. Ik zal deze punten en uw zorgen zeker overbrengen aan commissaris Figel'. Ik zou nu graag enkele algemene zaken bespreken en een reactie geven.

Mevrouw Pack sprak over de harmonisatie van regels op Europees niveau en over de invloed daarvan op regionale verscheidenheid. Ik zou willen zeggen dat harmonisatie op Europees niveau nodig is om gelijke kansen te creëren in de hele Europese Unie, zodat burgers volledig gebruik kunnen maken van de interne markt. Dit betekent echter niet dat deze harmonisatie tot minder culturele verscheidenheid leidt. Dat was ook het resultaat van het Europees Jaar van de Interculturele Dialoog.

Bovendien stimuleert de Commissie culturele verscheidenheid via het regionaal beleid en investeert ze direct en indirect in cultuur door samen te werken met regionale overheden en belanghebbenden. Op verschillende beleidsterreinen wil de Commissie verscheidenheid stimuleren en rekening houden met de regionale eigenheid in de hele Europese Unie.

Er is gesproken over het vraagstuk cultuur en de economische crisis en de algehele bijdrage tot groei en banen. Ik wil even in herinnering roepen dat de Commissie dit jaar een onderzoek doet waarin zij analyseert hoe de culturele dimensie is geïntegreerd in de strategieën voor regionale ontwikkeling voor 2007-2013. De resultaten van het onderzoek zullen uitwijzen hoe waardevol het is om te investeren in de culturele sector, met inbegrip van culturele en creatieve bedrijfstakken, en het verband benadrukken tussen deze investeringen, de specifieke doelstellingen voor regionale ontwikkeling en de Agenda van Lissabon.

Wat het groenboek betreft, zou ik u willen zeggen dat dit beleidsdocument in het eerste kwartaal van 2010 wordt verwacht, zoals ik aan het begin al zei, en dat hierin wordt beoogd een open raadplegingsprocedure te entameren. Het groenboek omvat drie belangrijke beleidsdoelstellingen. Ten eerste moet een meer strategische aanpak gekozen worden. Ten tweede moet het potentieel van de Europese culturele en creatieve bedrijfstakken worden ontsloten. En ten derde moet een bijdrage geleverd worden aan het ontwikkelen van strategieën ter bevordering van betere koppelingen tussen de culturele en creatieve bedrijfstakken en andere economische sectoren, waardoor cultuur en creativiteit aansluiting vindt bij innovatie en de economie in het algemeen. Natuurlijk zal in deze context zeer sterk rekening gehouden worden met de regionale dimensie.

Ik zou tot slot willen verwijzen naar de verklaring van mijnheer Posselt, die zei dat cultuur vaak vernietigd wordt door nationalisme. Zeker niet door de Europese Unie: de EU eerbiedigt en gelooft heel sterk in eenheid en verscheidenheid.

De Voorzitter. – Er zijn drie ontwerpresoluties ingediend, overeenkomstig artikel 108, lid 5, van het Reglement.

Het debat is gesloten.

De stemming vindt tijdens de volgende vergaderperiode plaats.

- 9. Ingekomen stukken: zie notulen
- 10. Besluiten inzake bepaalde documenten: zie notulen
- 11. In het register ingeschreven schriftelijke verklaringen (artikel 116 van het reglement)
- 12. Verzending van de tijdens deze vergadering aangenomen teksten: zie notulen
- 13. Rooster van de volgende vergaderingen: zie notulen
- 14. Onderbreking van de zitting

(De vergadering wordt om 15.50 uur gesloten)